

Reggeli Újság

Ujvidék, 1941 július 27, vasárnap

Szerkeszti:
ANDRÉE DEZSÓ

22. évfolyam 181. szám

A németek három oldalról körülzárták Kievet

A szövetséges csapatok tovább üldözik a megvert oroszokat

A német légi kötelékek Moszkva pályaudvarát és Alexandriát bombázták

A japánok keddig befejezik Indokina megszállását

A német véderőfőparancsnokság közli:

Ukrajnában megtörtént az ellenséges utóvédkek ellenállását. A szövetséges csapatok a rossz időjárási és utviszonyok ellenére folytatták a megvert ellenség üldözését.

Besszarábiának román kötelékek által való megtisztítása befejezés előtt áll.

Miasmától nyugatra és délnyugatra erős szovjetkötelékek támadásai az ellenség súlyos veszteségei mellett meghiusultak.

Harci repülőgépeink nappali támadásai az ellenség súlyos veszteségei mellett meghiusultak.

Harci repülőgépeink nappali támadás során Moszkva pályaudvari berendezéseiben telitalálatokat értek el.

Az Anglia körüli tengerrészen a légi haderő megsemmisített egy 400 tonnás tehergőzöst. Más harci repülőgépek az elmúlt éjszaka Great-Yarmouth kikötőjének ellátási üzemét gyújtották fel bombákkal és keletangliai repülőtereket bombázták.

Északafrikában Tobruk előtt élénkebb felderítő tevékenység folyt.

Német harci repülőgépek július 26-ára virradó éjszaka ismét min-

den ürméretű bombával támadták Alexandria angol támaszpont katonai célpontjait.

Az elmúlt éjszaka angol harci repülőgépek robbanó- és gyújtóbombákat dobtak le Északnyugat-Németországra. Csak néhány gépnek sikerült a birodalmi fővárosig eljutni. A polgári lakosság vesztesége csekély. Néhány helyen épülettűz keletkezett. Éjszakai vadászok és a légelhárító tüzérség 8 angol gépet lelőtt.

Az olasz sajtó a magyar csapatok hősiességéről

Rómából jelentik: Az olasz lapok feltűnő helyen közlik a honvédezerkar legutóbbi részletes hadijelentését. Kiemelik a Bug partján lefolyt csata hevességét és a magyar csapatok áldozatkészségét. A Gazetta del Popolo különtudósítója közli, hogy a honvédcsoportok az elmúlt napok során heves harcokat vívtak szovjet utóvédekkel és a harcok eredménye a magyarokra volt kedvező. A magyaroknak keleti irányban már több száz kilométeres előnyomulást sikerült végrehajtaniok. Különösen heves harcok folytak le a Bug partján, ahol a bolsevistáknak jó védelmi berendezései voltak. A magyar gyorsan mozgó alakulatok július 22-én és 23-án vívták leghévesebb csatájukat. Ez a csata a honvédség teljes győzelmével végződött. A magyarok kezébe került hadianyag mennyisége és a foglyok száma igen jelentős. Ezek a nagyfontosságú eredmények a magyar katonai szellem és felkészültség mellett egyes parancsnokok merészségének s önfeláldozásának tulajdoníthatók. A magyar veszteségek mindemellett csekélyek.

A HADMŰVELETEK ÖSSZEFOGLALÓ ISMERTETÉSE

A Messaggero budapesti jelentésében megemlékszik a magyar csa-

patok teljesítményeiről, kiemelve, hogy illetékes magyar helyen csak kevés részletet közölnek a hadműveletek állásáról. Ezeket a lap így foglalja össze:

Keletlengyelország már teljesen felszabadult a bolsevizmus alól és a magyar csapatok Galiciát is felszabadították. A magyar honvédség — miután áttörte a Kárpátok vonalát — gyorsan mozgó alakulatokat küldött előre. A gépesített egységek elérték a Bug felső folyását. Közben a német páncélos erők most már három oldalról bekerítették Kievet. Heves csata folyik Kievtől alig 50 kilométerre nyugatra, Zsitomir környékén.

A lap stockholmi jelentést közöl, amely szerint a pétervári rádió is elismerte, hogy a város rendkívül súlyos helyzetbe került. A szovjets csapatok heves ellenállást fejtenek ki, de mindenütt kénytelenek visszavonulni, tekintettel a németek nagy technikai fölényére. Minden jel arra mutat, hogy Pétervár végveszélybe került.

KISENEV A FÖLDDEL VÁLT EGYENLŐVÉ

A Messaggero különtudósítója leírást közöl a bolsevisták által elpusztított Kisenevről. A várost a cikkíró kialudt vulkánhoz hasonlítja. Kisenevből szerinte semmi

sem maradt meg. A bolsevisták a felismerhetetlenségig elpusztították a várost és a tudósító sehol sem látott épségben maradt házat. A vörösök elpusztították a görögkeleti székesegyházat, amelyet tüzéséggel lövettek szét. A legtöbb

pusztítást a tűz okozta. Először tüzoltófecskendőkben benzint sugároztak szét, majd dinamitpatronok segítségével felrobbantották a benzinnel lelocsolt házakat. Így lett Kisenev a földdel egyenlővé.

Indokina megszállása

Zürichből jelentik: Hanoiból érkezett hírek szerint a japán csapatok már megszálltak egyes repülőtereket és támaszpontokat Indokínában és helyőrségeket rendeztek be az ország területén. Indokina megszállása július 29-én fejeződik be.

A BERLINI JAPÁN NAGYKÖVET MAGYAR KITÜNTETÉSE

Budapestről jelenti a MTI: Horthy kormányzó Osima berlini japán nagykövetnek, akit magyarországi látogatása alkalmából Kenderesen fogadott, a magyar érdemrend nagykeresztjé adományozta.

ANGLIA IS ZÁROLTA A JAPÁN KÖVETELÉSEKET

A Reuter-iroda jelentése szerint az angol kormány szombati érvénnyel befagyasztotta a japán követeléseket, még pedig a brit birodalom egész területére.

A Budapesti Tudósító washingtoni jelentése szerint Roosevelt elnök rendelete értelmében japán hajók sem hagyhatják el az amerikai kikötőket. Japán részről — ugylátszik — már számítottak Amerikának erre az intézkedésére és Welles külügyi államtitkár legutóbbi nyilatkozata után, amelyben Japán támadónak minősítette, 43 japán hajó hagyta el az amerikai kikötőket. Az amerikai sajtó egy része érelyes intézkedéseket követel Japánnal szemben. A newyorki tőzsde irányzata szilárd Londoni jelentés szerint nem lehet kétség aziránt, hogy az angolszázok beszüntetik a Japánnak szóló szállítmányokat.

AZ AMERIKAI GAZDASÁGI MEGTORLASOK AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKRA IS HATRANYOSAK

Tókióból jelentik: A Nicsi-Nicsi Roosevelt tervbevetett gazdasági rendszabályaival kapcsolatban azt írja, hogy ha ezeket a rendszabályokat végrehajtják, akkor az Egyesült Államok is súlyos gazdasági károsodást szenvedne. A kaliforniai olajipar — a Japán felé

való kivétel elmaradása következtében — megbénul. A japán nyerselyem Amerikába való bevitelének tilalma 300.000 amerikai selyemkészítőt érint. Ugyancsak súlyos károsodást jelent az esetleges gyapotkivitel tilalom az USA déli államaira és Kaliforniára.

A TENGYEL TELJES MEGÉRTÉSSEL VISELTETIK A JAPÁN CÉLOK IRÁNT

Rómából jelentik: Felesleges hangoztatni — írja Gayda a Giornale d'Italia hasábjain —, hogy Olaszország és Németország teljes megértéssel viseltetik a japán célok iránt, amelyek teljes összhangban állnak a tengely európai és ázsiai újjáépítési terveivel. Ezzel az új és jelentős fellépéssel Japán világosan állást foglalt az angol és északamerikai politika ellen és kifejleszti a maga terjeszkedési politikáját, amelyet a két angolszász hatalom meg akart akadályozni. Az Egyesült Államok súlyos megtorlásokkal fenyegetőzik, Japán azonban ezzel teljesen nyugodtan néz szembe, mert Indokínában bőségesen megtalálja azokat a nyersanyagokat, amelyeket Amerikából hozott be, másrészt, mert elég erős arra, hogy szemszálljon minden erőszakos ellenséges fellépéssel.

TÖRÖKORSZÁG ELZÁRTA A DARDANELLÁKAT

Zürichből jelenti a Budapesti Tudósító: Ankarai értesülések szerint a török vezérkar zárt övezetét nyilvánította a Dardanellákat. Ennek folytán ebből az övezetből a polgári lakosságot — tekintet nélkül arra, hogy török vagy idegen alattvaló-e — az ország más részeibe szállítják. A zárt övezetbe való beutazást külön engedélyhez kötötték.

Franciaország és Japán közösen védi meg Indokínát

A csunkingi kormány hadereje Indokína felé törekszik

Anglia a legrosszabb tél előtt áll — mondotta az angol biztonsági miniszter

A keleti arcvonalon küzdő német légi erők pénteken egész nap szakadatlan támadásokkal, nagy sikerrel folytatta a bolsevisták hátsó összeköttetések elpusztítását. Vasutvonalakat szakítottak meg, pályaudvarokat döntöttek romba, teher- és szállítónakat semmisített meg. Az országutakon naponta a legkülönbözőbb járművek százai esnek áldozatul a német gépek bombáinak és gépfegyvereinek. A német gépek a hátráló hadoszlopoknak hatásos találatokkal véres veszteségeket okoztak.

**EGY NÉMET AGYU
29 SZOVJETPÁNCÉLOST
SEMISITETT MEG**

Egy német haditudósító beszámolójában megemlékezik arról, hogy egyetlen német léghárító ágyu, amely a páncélos csapatokkal együtt messze előretört az ellenség felé, 48 órai szakadatlan harcok és előnyomulás során 29 szovjetpáncélost semmisített meg, köztük 3 nehéz felderítő kocsit, azonkívül 3 ágyut, 3 géppuskát és 8 tehergépkocsit. A szovjet gyalogságnak eközben okozott veszteségeket a beszámoló nem is említi fel.

Francia-japán nyilatkozat Indokína ügyében

A francia külügyminisztérium a hivatalos OFI-iroda útján a következőket közli:

A japán kormány tájékoztató irodája szombat reggel nyilatkozatot hozott nyilvánosságra. A nyilatkozat így hangzik:

A Matsuoka külügyminiszter és Henry francia nagykövet által múlt év augusztusában aláírt egyezmény óta Japán és Indokína között a baráti viszony mindjobban megszilárdult. Hozzájárultak a baráti kapcsolatok gyors továbbfejlesztéséhez ezt az egyezményt követő megállapodások. A két ország között Francia-Indokína közös védelme tárgyában folytatott baráti megbeszélések során a fel fogások teljes azonossága alakult ki. A japán kormánynak szilárdul elfo kelt szándéka, hogy teljesítse azt a feladatot és vállalja azt a felelősséget, amely — a Franciaországgal fennálló egyezmények értelmében — reá hárul. Különös tekintettel Japánnak Francia-Indokína függetlensége és területi épisége tárgyában vállalt ünnepélyes

**EGY NÉMET LÉGI KÖTELEK
EGYNAPI TEVÉKENYSÉGE**

Mint a NTI értesül, a keleten harcban résztvevő egyik legnagyobb légi kötelék július 23-án huszonegy szovjetgépet lelőtt, négyet a földön pusztított el. Megsemmisített ezenkívül 406 járművet, köztük 140 tehergépkocsit. A német repülőök több helyen megszakították a vasutvonalat, két tehervonatot bombáikkal felgyújtottak és két mozdonyt felitálalattal szétromboltak. A bolsevisták tüzérési állásai ellen intézett támadások során 8 löveget megsemmisítettek. Mindezekben a támadásokban, melyeket gyakran merész mélyrepülésben hajtottak végre a német repülőök, az utakon és vasutakon véres veszteségeket okoztak a szovjethaderőnek.

FINN HADJELENTÉS

A finn védelmi főparancsnokság péntek este a következő jelentést adta ki:

Az a támadás, amelyet július hó 10-én kezdtünk a Ladoga-tótól északra, nagy sikerekre vezetett. Nagy területen elértük a volt országhatárt és bizonyos fontos irányokban csapataink 40 kilométerrel nyomultak előre a határon túl. Tovább északra csapataink bekerítették s megsemmisítették egy szovjetezredet.

kötelezettségeire, a japán kormány minden erővel azon van, hogy még szorosabbá tegye a baráti kapcsolatokat Japán és Franciaország között abban a reményben, hogy ezt a két nemzet közös virágzásának érdekében cselekszi.

A francia külügyminisztérium a japán kormánynak ehhez a nyilatkozatához a következőket fűzi: A rendkívüli helyzetre való tekintettel egy idő óta francia-indokínai bizottság tárgyalásokat folytatott a francia kormány nevében a japán kormány szakértőivel. Ezek a tárgyalások az 1940 és 1941 évi megállapodások szellemében folytak. A megbeszélések a most kötött megállapodásra vezettek. Ez a megállapodás szabályozza Francia-Indokína közös francia-japán megvédelmezésének gyakorlati módjait, Indokína függetlenségének és területi sértetlenségének fenntartása mellett.

A NTI a francia-japán megegyezéssel kapcsolatban vichy jelentést közöl, amelynek értelmében az alapvető egyezmény megkötése

után egyes technikai kérdésekben még további megbeszélésre van szükség. A kérdések egész sorát az indokínai helyi hatóságok oldják majd meg. Az e célból szükséges tárgyalások valószínűen Hanoiban lesznek.

A csunkingi haderő mozdulatai

Nankingból jelenti a Domei-iroda: A japánellenes csunkingi kormány ötödik hadserege Jünan tartományon keresztül Francia-Indokína felé nyomul előre. A burmai útvonal mentén állomásozó japánellenes kínai haderők szintén utasítást kaptak a francia-indokínai határ irányában való megmozdulásra. Az eszések beállta miatt a hadműveletek nehezen haladnak előre.

**WELLES ANGLIA ÉRDEKÉBEN
DOLGOZIK**

A Chicago Daily Tribune foglalkozik Welles külügyi államtitkár beszédével, amelyet az Egyesült Államok békecékjairól mondott. A lap megállapítja, hogy Welles terve, vagyis a fegyverkezés nemzetközi ellenőrzése, egyszer már megbukott. A világ javainak igazságos

Bizalommal vásárolhat

Horváth és Somogyi

röfösüzletben

Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc ut 60

ROOSEVELT BEFAGYASZTotta A JAPAN KÖVETELÉSEKET

Roosevelt elnök péntek este elrendelte az Egyesült Államokban levő japán követelések befagyasztását. A rendelet szombat reggel lépett életbe.

elosztásáért nem szükséges Amerikának harcba szállni, hiszen Németországnak is ez a törekvése. Welles személyével foglalkozva, a lap azt írja, hogy tulajdonképpen a brit arisztokrácia egyik Amerikába átültetett ágából származik és a brit birodalom érdekében háborúra akarja izgatni az Egyesült Államok népét.

Heves légi harcok a csatorna felett

A La Manche-csatorna felett lefolyt pénteki, heves légi harcokban egy német vadászkötélék 9 négymotoros angol gépet pusztított el. A NTI erről a következőket jelenti:

Nehéz brit bombázók több Spitfire-gép kíséretében ki akarták erőszakolni a berepülést az észak-franciaországi partvidék fölé. Abban a pillanatban, amikor széles ékben támadásra indultak, a német gépek hirtelen nagy hullámban lecsaptak rájuk. A nap irányából jövet, egészen az angol gépek közelébe férkőztek és az elől haladó gépekre heves tüzet zudítottak. Három angol bombázót súlyos találat ért. Ezek meginogtak, majd többször megfordultak a levegőben s végül égre zuhantak a német partra. Eközben négy német vadász a Spitfire-gépek támadását hártotta el, a többi német vadász pedig a felbomlott angol kötelék alatt keresztülfurakodva, alulról támadta meg a bombázókat. Rövidesen három angol gép zuhant le. A többi angol gép ekkor ide-oda kezdett röpködni a levegőben, majd működésbe hozta magassági kormányát, de a német vadászok megelőzték és jól irányított lövésekkel a három utolsó bombázót is megsemmisítették. A német vadászok tehát rövid idő alatt mind a 9 modern angol gépet elpusztították.

Egy német léghárító üteg, amely a csatorna partján az utóbbi napokban már több brit repülőgépet semmisített meg, július 24-én ismét több gépet lőtt le. Először egy Spitfire-vadászraj akarta kikényszeríteni a szabad berepülést egy bombákkal megrakott, Bristol-Benheim mintájú bombázó számára, a léghárító üteg azonban munkába lépett és két vadászgépet lelőtt. Néhány másodperc múlva találat érte a bombázót is és az is elpusztult.

Szombatra virradó éjszaka angol repülőgépek berepültek Észak-németország fölé. Egyesek közülük egészen Berling nyomultak előre. A több helyen ledobott romboló- és gyújtóbombák lakóházakat pusztítottak el, illetve rongáltak meg. Katonai vagy hadigazdálkodási kár nem esett. A polgári lakosság köréből többen életüket veszítették vagy megsebesültek. Éjszakai vadászok és a léghárító ágyuk öt angol gépet lelőttek.

**IRORSZÁG RAGASZKODIK
SEMLEGESÉGÉHEZ**

Az ir parlament pénteki vitájában ismét világosan kitűnt, hogy Irország feltétlenül meg akarja óvni semlegességét minden vonatkozásban. A vitára az adott alkalommal, hogy Dillon ellenzéki képviselő indítványozta, hogy Irország mondjon le semlegességéről és teljesítőképesége határáig működjen együtt Nagybritanniával és az Egyesült Államokkal.

De Valera miniszterelnök válaszában rámutatott Irország nehéz és kényes helyzetére többek között ezeket mondotta:

A semlegesség politikája nem könnyű és gyáva politika. Megvalósításához épp annyi bátorság kell, mint minden más politika érvényesítéséhez.

**Az ANGOL BIZTONSÁGI
MINISZTER BESZÉDE**

A NTI a Reuter jelentése alapján ismerteti Herbert Morrison angol biztonsági miniszter beszédét, amelyet a munkáspárt egyik gyűlésén mondott. Előttünk állt a fáradtsággal és küzdelemmel a legrosszabb tél, amelyet valaha országunk látott — mondotta. Ne hallgassatok a derülők szirénhangjaira, bárkik is legyenek azok. Hatalmas ellenséggel állunk szemben, amely az utolsó háboruban négy éven át szörnyű harcot vívott és amely ma bizonyára nem kevésbé erős.

Sikonda gyógyfürdő

Természetes meleg (38 C) szénas, vas, lithiumos, alkalikus vizével a szívbajok, légzőszervi hurutok, idegkimerültség, gyengeségi állapotok és számos nőgyógyászati megbetegedés csodálatos gyógyhelye. Szakorvosi rendelés. Thermal strandfürdő. Kifűző magyar és diéta konyha. A gyógyszállóban teljes komfort.

Felvilágosítást nyújt a Fürdőigazgatóság. Sikondafürdő, Baranya vm. — Tel. Magyarszék 11.

A legkellemesebb a weekend Sikondán, a Délvidék szomszédságában, Pécsről 15 km. Kifűző autót!

Találkozás

Már régóta nézem a ...-i állomáson a szinte egymástérő vonatok szüntelen érkezését és indulását.

Állok a nagy állomásépület hűvös árnyékában és elgondolkozom...

Vörös uralom Magyarországon, borkabátos Leninfiúk rémuralma Budapesten, román megszállás. Trianon. Eleinte ellenőrzés. Mindezek husz év előtt, s ma mosolygósarcu, erőtlől duzzadó magyar fiukat visznek már a katonavonatok a bolsevista Oroszország ellen.

Nem volt korszerű hadseregünk Trianon után? Hát ütöképes modern hadseregünk lett azóta, hogy kimondtuk nagy barátaink Német- és Olaszország megértő segítségével a fegyverkezési egyenjogúságunkat.

Ahogy nézem a katonavonatokot, ahogy látom rajtuk a féltő gonddal ápolt harcokcsik és legkülönbözőbb terepjáró képkocsik százait, számos műszaki alakulatot, büszke öntudattal nézem a megújított fajtám hatalmas erejét.

...Igy gondolkodom ezen, amikor befut egy katonavonat.

Kék hajtóvás katonák jókedvű arcai néznek ki a vasúti kocsikból. Ezek hát a magyar gyorscsapatokhoz tartoznak. Még egy pár órai utas kiszállnak a katonavonatról s a német gyorsakkal együtt váll-váll mellett fognak előretörni az orosz mezőkön.

S most egy kicsit elszorul a szívem. Vajjon ezek a mi fiaink lesznek-e olyan világrengető hősök, mint a német testvéreik?

De merengésemből hirtelen boldog örömteli ujongás, szinte gyermekien önfeléd vidám üdvözlések áradata ver fel.

Az előbb érkezett vonat kék hajtóvás katonái örömtől sugárzó arccal üdvözlőnek itt valakit. Önkéntelenül keresem azt, akinek ez a nagy szeretet szól, akit az egész katonavonat boldogan üdvözlől. S vagy 20 lépésre tőlem ott állt egy magyar kék hajtóvás százados és mosolygó arccal tisztelegve viszonozza az üdvözlést.

A vonat megáll, a katonák tekintete mind a kék hajtóvás századosra tapad. Nekik leszállniok nem szabad, de a százados ur megindul a vonat felé. Minden kocsinál megáll s én ámulva látom, hogy minden kocsiiban ismerősként üdvözlő az átutazó katonákat.

Az előttem lévő kocsiából még hozám is elérnek az egyes szavak foszlányai:

»A századparancsnokom volt a hadnagy ur Jászberényben« — »Tisztesiskolán szolgáltam vele« — »Egy században voltunk«.

S az egykori hadnagy ur, most három csillaggal a nyakán ott a Csap-i állomáson üdvözlő régi ismerőseit.

Mindenkihez van valami szava, mindegyikkel kapcsolatban van valami emléke.

Hogy ő tiszt, s hogy a honvéd katonavonaton harcokcsivezetők, lövészek, árkászok, gépkocsizók és kérekpárosok utaznak, senkinek nem jut eszébe. A tiszt és legénység közti válaszfalat senki se látja és ami a fő senki sem érzi. Csak egyet látnak, csak egyet éreztünk, hogy ott a hideg sinek mellett a magyar tiszt lelke milyen eggyé olvadt az egész legénység szívével.

Nem, nem ezen a kis állomáson találkoztak ők először. A magyar laktanyák, a magyar gyakorlatok, a

Félévszázad után ismét magyar papokat kapnak a Szlavóniában élő magyarok

A szlovénok magyar katolikusai nagy szeretettel várják papjaikat — Két testvér indul el Szlavóniába a magyar katolikusok köze

A szlavóniai magyar szlovénok katolikus hívei igen szomorú viszonyok között élnek. Félévszázadnál hosszabb ideje már annak, hogy nincsen papjuk, aki magyarul tanítaná őket hittanra és magyar szóval hirdetné az evangélium igazságait. Sok keserű panaszra és kétségbeesett lépésre készítette ez már a szlavóniai magyarokat, de mindez nem tudta megváltoztatni sanyaru helyzetüket. Különösen, amióta a délszláv eszmének kiméletlen harcosa Strossmayer Juraj Josip került a gyakovói püspöki székhelyre, vált tűrhetetlenné a szlavóniai magyar katolikusok élete. Akkoriban volt még néhány magyarul tudó pap a gyakovói egyházmegyében, de ezeknek is megtiltotta a püspök, hogy magyarul prédikáljanak és magyarul tanítsák a hittant az ifjúságnak. Strossmayer püspök emlékének legnagyobb dicsősége az, hogy magyar hívei ellen türelmetlen és kiméletlen fellépés következtében egész Maradék község katolikusága áttért a református hitre, mert így legalább magyar pap jöhetett közéjük.

A Strossmayer által megkezdett magyarellenes irányzat később sem szűnt meg a gyakovói egyházmegyében, ahol nem kaphattak a hívek magyar vagy akár csak magyarul beszélő papot is.

A háboru után a bácskai egyházmegyéből néha átmehettek papok Szerémségbe és Szlavóniába és ott magyar szentbeszédet mondhattak. Mindez azonban kevés volt, mert nem volt állandó magyar papjuk a szlavóniai magyaroknak.

Az 1941. év azonban nagy változást hoz a szlavóniai magyar katolikus testvéreinknek.

Két fiatal adai születésű pap, a Varga testvérek hirdetik az Ur igéjét magyarul a szlavóniai szlovén magyaroknak.

közös gondok s a közös örömeik forrasztották eggyé a tisztikart és a legénységet.

De még nem ért a vonat elejére a százados, amikor már megjelenik a forgalmi tiszt és indítja a vonatot. Megint hallom a kiáltásokat: »Jöjjön velünk százados ur, menjünk együtt Oroszországba.«

A választ azonban csak a gördülő kerekek adják.

A tiszt már mozdulatlanul áll és tiszteleg az elvonuló csapatnak. Hiába menne, a parancs más, neki még várni kell és addig csak lelkével követheti a határon túl a gyors testvéreit.

A szlavóniai magyarok azért kapnak magyar papokat, mert

a bácskai apostoli adminisztratura vezetője Budanovics Lajos püspök céltudatosan arra törekedett, hogy a Bácskában is minél kevesebb magyar pap legyen és ezért a papnöveldebe jelentkező magyarok közül csak néhányat vett fel. Azok, akik ennek ellenére is papok aakrtak lenni, kénytelenek voltak más egyházmegyék felvételüket kérni. Így bácskai magyar fiúk Dalmáciába, Boszniába és az egykori Jugoszlávia más részeibe lelki pásztorokként, míg a magyarlakta területeken mind kevesebb lett a magyar pap.

Varga Géza és Varga Gyula, adai születésű papjelöltek sem vette fel Budanovics Lajos püspök a bácskai egyházmegye papnöveldejébe, mire a két testvér Aksamovics gyakovói püspöktől kérte,

hogy ott tanulhassanak. Aksamovics püspöknek szüksége volt papokra és ezért felvette a gyakovói szemináriumba a két magyar testvért. A Varga fivérek az idén júniusban végeztek el teológiai tanulmányaikat és Péter-Pál napján szentelte őket pappá Aksamovics püspök a gyakovói székesegyházban.

Varga Géza és Varga Gyula pap-pá szentelésük után hazajöttek a felszabadult Bácskába, hogy itt mutassák be első szentmiséjüket az Egek Urának. Varga Gyula mult vasárnap mondta első szentmiséjét Óbecsén, fivére Varga Géza pedig ma, vasárnap tartja első szentmiséjét a pétervárad-tekiai kegytemplomban.

A két fiatal magyar pap jövő héten már visszamegy Szlavóniába, hogy az ottani elárvult szlovén - magyaroknak édes anyanyelvükön hirdessék az

A vonat elment. A tiszt itt maradt. A rövid találkozás, a pár perces véletlen viszontlátás megtörtént. S már nem merengek azon, hogy mi lesz az orosz mezőkön. Az a hadsereg, hol a legénység és tisztikar úgy szereti egymást, ilyen egységet képez: csak egyet tehet: győzhet.

Komorán gördülő katonavonatok vigyéktek vércinket Kelet felé, vigyéktek az eggyé forrott, erős korszerű hadseregünket új nagy győzelemre, míg mi az egész nemzet egységes lelkével mögöttetek állunk. Lélekben veletek harcolunk, veletek győzünk Magyarországot és az új Európáért.

Okl. építészmérnök

építőmesteri oklevéllel, 10 éves praksissal, öskeresztény, magas, 33 éves, tartalékos tiszt, szolid, jó összeköttetésekkel, jó üzleti érzéssel, tökéletes német nyelvtudással. — jelenleg jól dotált, nyugdíjas közzszolgálati állásban, szép magánvagyonnal, a gazdasági életben

kiván elhelyezkedni

a Délvidéken. Nagyobb építővállalatban, építési nagykereskedésben, téglagyárban vezető állást vállalna, esetleg benősülne. Ismeretség hiányában ezuton kér komoly ajánlatokat »Építészmérnök« jellegre a kiadóhivatalba.

5604

Igét, mindaddig, amig odaszakadt magyar testvéreink vissza nem térhetnek az anyaországba.

Szlovénia magyarjai nagy szeretettel várják papjaikat, akik közel-állva szívükhöz igazi lelkipásztorai lesznek a magára hagyott magyaroknak.

Varga Géza és Varga Gyula így minden nehézség ellenére is elérték céljukat és ma Isten felkent papjai, akik szívük sugallatát követve mentek erre a nehéz és felelősségteljes utra. A két fivér mellett nővérük Varga Jolán is a katolikus egyházat szolgálja — apácánővérként. Mindhárom testvér lemondott a világi élet minden örömről, hogy Istennek szolgáljon és magyar vérein segítsen. Isten áldása és népünk szeretete kísérje továbbra is őket e nehéz, rögzös, de magasztos életuton.

(t. s.)

Ballon-, eső-, vihar- és lodenkabát

Valentia Győző

Budapest,

V., Nádor-utca 13. Nagyban is

Leventék figyelmébe!

Felhívom az összes délvidéki leventéket, hogy csakis az előirt egyenruhákat viseljék, kiméjjék magukat fölösleges költségektől, fekete nadrág, fehér ing stb. beszerzésétől és csakis az előirt és megengedett hivatalos egyenruhát viseljék. Csak így tudjuk elérni, hogy a legrövidebb időn belül mindannyian egyforma egyenruhában járjunk.

Idősebb leventék a következő egyenruhát viseljék: Khaki színű lodenzubbony és pantalló, levente-ing, hivatalos zöldesbarna színű, önkötős nyakkendő, zöldszínű, derékszíj, sapka előírás szerint. Leventeingre címert is tesznek.

Kis-leventék részére: Khaki színű lóden anyagból rövidnadrág, leventeing zöldesbarna anyagból, hivatalos színű) ingcimerrel, előírásos sapka. Kivánatos volna, hogy mindenki saját érdekében ezekhez az utasításokhoz tartsa magát. Főoktató.

Figyelem! Siessen amíg a készlet tart!

600 szebbnél szebb mintájú **divat selymek és imprimé-k** hihetetlen olcsó árúltása

Órlási maradék vásár!

HOLLIK RUDOLF

Indonm. en

szintartó mosóanyagok és függönyök szinpompás választékban!

divatáruháza
UJVIDÉK, Hitler Adolf u. 12

Kelet Galicia

A szovjetelleni új harc vonalmentén ismét időszerevé vált problémák sorában fontos helyet foglal el Keletgalicia kérdése is. Magyar szempontból fokozott jelentőséget kell tulajdonítanunk neki, mert közvetlenül szomszédos hazánkkal és a Kárpátok gerincéről elindult honvéd gyorscsapatok Keletgaliciában törték meg a vörös-hadsereg velük szemben álló szárnyának ellenállását, leszorítva a szárnyat a podoliai síkságra.

A régi Halics és Lodomeria területe több mint ezer év óta ütközőpontja volt a vele szomszédos nemzetek hódítási vágyának és a magyarság is már a honfoglalás előtt megismerte, amikor Árpád hadai rajta keresztül vonultak a vereckei szoros felé. A középkorban hosszú időn át orosz befolyás alatt állott, de

az Árpádházi magyar királyok is több ízben foglalták el átmenetileg. Az orosz uralmat a tatárjárás szakította meg 1941-ben. A tatárudulást litván uralom váltotta fel, majd a terület dinasztikus összeházasodás révén a lengyeleké lett. Közben

1370-től 1386-ig Nagy Lajos magyar és lengyel király jogára alatt — Lengyelországból kihajszolva — újból közvetlenül hazánknak volt kiegészítő része, de midőn a magyar-lengyel perszonálunió 16 évi fennállás után 1386-ban felbomlott, a különvált Lengyelország magával rántotta Halicsot és Lodomeriát is, melyek Lengyelország melléktartományai maradtak egészen az 1772. évi első felosztásig.

E tartományok tulnyomórészt rutén lakossága a lengyel uralom hosszú évszázadai alatt állandóan forrongott,

de mivel a rutén paraszta lengyel, vagy legalább is lengyellé asszimilálódott nagybirtokossal került szembe, elégedetlensége eleinte tulnyomórésztben szociális természetű volt és mint ilyenkor általában történni szokott, a nemzetiségi öntudat kifejlődését is elsősorban a gazdasági elnyomatás segítette elő.

Mária Terézia helyett József trónörökös — a későbbi

II. József császár a magyar királyság nevében emelt igényt Galiciá birtokára, a középkori magyar uralom jogcímén, de mégis Ausztriához csatolta az új szerzeményt

és csupán a még Zsigmond királyunk által 1412-ben Wladislaw lengyel királynak 37.000 garasért zálogba adott szepesi városok kerültek vissza Magyarországhoz. Maga Mária Terézia csak hosszas vonakodás után hagyta jóvá a Lengyelország első felosztásra vonatkozó orosz-porosz-osztrák szerződést és a három uralkodóház bűnhődését sejtető baljós-latu szavak kíséretében írta azt alá. A magyar törvényhozás ismételtén sürgette a középkorban Magyarországhoz tartozott részek visszaesatolását, így az 1791, 1825—27, 1839—40 és 1843—44. évi országgyűlésen, de eredménytelenül.

A lengyelek és a rutének harca az osztrák császárságon belül is folytatódott

még mindig inkább szociális mint nemzeti színezettel elsősorban a változatlanul megmaradt egyenlőtlen birtokmegosztás következtében, mert a föld négyötöde Keletgaliciában is a lengyelek tulajdona volt. Az 1846-i rutén parasztlázadást csak nagy harcok árán tudták leverni a lengyel birtokosok segítségével siető osztrák csapatok. A lengyelek a tartományi önkormányzat révén egész Galiciára kiterjesztették uralmukat, meggátolva a rutén népelem

nemzeti és szociális felemelkedését. A rutének ezel szemben Galicia kettéosztásáért küzdöttek, hogy Keletgaliciából Lemberg székhellyel külön tartomány legyen, a lengyelek pedig érjék be a nyugati részszel és Krakóba tegyék át annak székhelyét.

Az osztrák kormányhatalom átmenetileg a ruténekkal szövődött a lengyelekkel szemben és már úgy látszott, hogy vége az osztatlan Galiciának, amikor az 1867-es kiegyezés után

id. Andrássy Gyula gróf akkori külügyminiszter sietett a szorongatott lengyelek segítségére megakadályozva Galicia kettéosztását.

Ettől kezdve a lengyelek fokozatosan tért hódítottak a nekik teljes egészében kiszolgáltatott Keletgaliciában és míg az 1880. évi népszámlálás szerint még csak 23,1%-át tették itt a lakosságnak, arányuk 1910-ig 39,7%-ára emelkedett. Igaz, hogy ebben nagy része volt a népesség jóval több mint 10%-ára rugó zsidóságának is, mely jiddis-német anyanyelvű ellenére 1910-ig mind kizárólagosan lengyel társalgási nyelvűnek vallotta magát. (Érdekes, hogy 1920-tól kezdve a feltámadt Lengyelországban viszont egyre kevesebb zsidó vallotta magát lengyel anyanyelvűnek).

Keletgalicia azonban így is meglehetősen maradt a pán-ukrán törekvéseknek, melyek a cári Oroszbirodalom egységét is veszélyeztették, ezért

nagy orosz propagandával igyekeztek a keletgaliciti rutén pártok közé éket verni, de sikertelenül.

Az 1918 őszi összeomláskor Kelet-

Hangszereket
harmonikákat, gramafonokat, lemezeket, kottákat legolcsóbban az **Ósrégi Wágnert** hangszerkirálytól Budapest, VIII. kerület József körút 15. szám **Árjegyzék ingyen!**

galiciában átmenetileg az ukránok ragadták magukhoz a hatalmat és a lengbergi ukrán nemzeti tanács a bukovinai rutének kiküldöttével együtt követelte, hogy Keletgalicia és Északbukovina az Oroszbirodalomtól elszakadt Ukrán államhoz csatlakozhassék. Ukrajna azonban központi hatalmak csapatainak kivonulása után a bolsevikiek hatalmába és így ismét moszkvai uralom alá került, Bukovínát pedig román csapatok szállták meg, így a keletgaliciai ukránok kizárólag a maguk erejére voltak utalva az újjászületett Lengyelországgal szemben.

A lengyel hadak azonban még így is csak több mint félszázados váltakozó sikeri küzdelem után tudták teljesen letörni a keletgaliciai szabadságharcok ellenállását.

Az akkor virágkorukat élő entente hatalmak csak azzal a kikötéssel járultak hozzá Keletgaliciának Lengyelországba való bekebelezéséhez, ha Lengyelország annak széleskörű önkormányzatot ad. Lengyel részről errenézve ünnepélyes ígértet is tettek és az 1922 szeptember 26-i törvény a keletgaliciai Lwow (Lemberg), Stanislawow (Stanislaw) és Tarnopol vajdaságoknak bizonyos szűkített önkormányzatot biztosított is, de ezt a törvényt a lengyelek soha nem hajtották végre, az entente hatalmak és a »Nemzetek Szövetsége« pedig éppen oly kevésbé törődött azzal, hogy Keletgalicia

VASNAPOK!

Ujvidéken július hó 28-án hétfőn és 29-én kedden

reggeltől estig karszalagos cserkész megbízottak járnak kocsikkal házról-házra átvételi elismervénnyel igazolják az átvett fémmennyiségeket. A fémgüjtéssel kapcsolatos minden felvilágosítást megad a vasárnapi iroda: Tüzoltóság, Andrassy-utca 12, telefon 20—39. Ide kell bejelenteni telefonon, személyesen vagy írásban az 500 kilogrammnál nagyobb mennyiségű fémhulladékokat.

Gyűjtsd és add el az ócska vasat és fémet!

Ne dobjunk el egyetlen rozsdás vasszöveget sem, adjuk át a fémgüjtőknek!

jogaihoz jusson, mint ahogyan nem szorgalmazta a csehéknél sem a kárpátaljai magyar-rutén területnek kikötött önkormányzat megvalósítását.

Annál többet törődtek a németek minden ukrán törekvéssel, mely a németek kezében már az elmúlt 20 év alatt is, úgy a lengyelek, mint az oroszok ellen nagyon hatékony fegyvernek bizonyult. Csak az 1939 augusztusi német-szovjet paktum adott átmenetileg más irányt ennek a kettős játszmának és a lengyelek veresége nyomán újra fellángolt ukrán mozgalmaknak a vörös hadsereg szeptembervégi bevonulása vetett véget. Már 1939 október 22-én

al; egy hónappal a vörös megszállás után — bolsevik terror alatt megtartották az ugynevezett általános nemzetgyűlési választásokat. Nyugat-Ukrajna »nemzetgyűlése« Lembergben ült össze és kimondta az Ukrán szovjetállamhoz való csatlakozást, miáltal formailag is beolvadt a Tanácsköztársaságok szövetségébe. Ez a »Nyugat-Ukrajna« magában foglalta Lengyelország összes Szovjet érdektérbe került ukránlakta területeit, tehát Stanislaw és Tarnopol vajdaságokon kívül a Lemberg vajdaság keleti részét, továbbá a volhiniai vajdaságot és a poléziai vajdaság déli felét. Adatait ezérik csak megközelítő pontossággal lehetett kiszámítani, mert a német-szovjet érdektér még városokat is kettészelt, mint például a monarchia hadai által 1914-15-i harcokban oly legendás hősiességgel védett Przemislt, Polesiát, viszont elválasztotta az ukrán és fehér orosz területek között, amit azonban csak nagy vonásokban vázoltak az új térképek.

Az egész »Nyugat-Ukrajna« területe kb. 90.000 km² volt az 1931. évi utolsó lengyel népszámlálás szerint mintegy 7 és fél millió lakóssal és csatlakozásával a Szovjet-Unió Ukrajna tagállamának területe 445 ezer km²-ről 535 ezerre nőtt, lélekszáma pedig — az utolsó évtizedek természetes szaporodását Nyugat-ukrajnában félmillióra téve — 31 millióról 39 millióra emelkedett, amihez 1940 őszén a Romániából elszakított Északbukovina és Besszarábia ukrán többségű 3 megyéje járult. (Besszarábia többi 6 román többségű megyéjéből és az addig az Ukrán tagállam keretébe tartozó moldvai tanácsköztársaságból a Szovjetunió külön Moldován tagállamát alakították meg.

Magá a Szovjet érdektérbe került Keletgalicia területe mintegy 50 ezer km² volt, az 1931. évi lengyel népszámlálás szerint több mint 5 millió lakóssal.

Ebből lengyel részről 39,8%-ot mutattak ki lengyel anyanyelvűnek, összesen 52,2%-ot pedig ukránnak, illetve ruténnek. (A lengyel anyanyelvű statisztika ugyanis 1931-ben külön vette számba a rutén anyanyelvűeket az ukránokétól, hogy legalább viszonylagos lengyel többség látszatát kelte a délkeleti vajdaságokban is. (Sőt a zsidók is meg-

oszlottak jiddis és héber anyanyelvűek között, de e kettő együttesen sem tett ki többet a lakosság 7,2%-nál. Vallási alapon azonban a lakosság 59,6%-a tartozott az ukrán nemzeti jellegű görögkatolikus egyházhoz (a görögkeletiek száma itt elenyésző) 10,5%-uk volt izraelita és csak 29,1% római katolikusnak tekinthető — kevés kivétellel — törzsköcs lengyelnek.

Szabályozták a nem magyar anyanyelvű gyermekek népiskolai oktatását

Hóman Bálint kultuszminiszter rendeletét adott ki, a nem magyar anyanyelvű gyermekek népiskolai oktatásának szabályozásáról. A rendelet értelmében

mindazokban az iskolákban, amelyekben eddig két nyelven, a magyar nyelven és a gyermekek anyanyelvén tanítottak, a következő iskolai évtől kezdve csak a gyermekek anyanyelvén kell tanítani.

Ez a rendelkezés természetesen nem érinti a magyar nyelvnek, mint tantárgynak tanítására vonatkozó kötelezettséget. A szülők kívánságára azonban a vallás- és közoktatásügyi miniszter megengedheti, hogy azokban az iskolákban, ahol a tanítás eddig is két nyelven folyt, a tanítást ilymódon folytassák. A gyermek gondviselőjének a tanítási nyelv fenntartására vonatkozó kérelmét augusztus 25-ig kell a tanfelügyelőségnek benyújtania. A kérelmet legalább 20 gondviselőnek kell előterjesztenie. A kérelem tárgyában a vallás- és közoktatásügyi miniszter titkos szavazást rendelhet el és ennek alapján a miniszterelnökkel egyetértőleg határoz. A rendelet gondoskodik a gyermekek anyanyelvi oktatásáról olyan községben is, ahol csupán magyar nyelvű iskola működik, ha legalább 20 nem magyar anyanyelvű gyermek gondviselője ezt kéri.

Egy másik rendelet szerint a vallás- és közoktatásügyi miniszter gondoskodik arról, hogy a nem magyar környezetben élő magyar anyanyelvű gyermekek magyar oktatásban és nevelésben részesülhessenek. Az iskolaköteles koru, magyar anyanyelvű gyermekeket magyar tanítási nyelvű iskolába kell járatni, ha lakóhelyén ilyen működik. A nem magyar anyanyelvű népiskolákra vonatkozólag a vallás- és közoktatásügyi miniszter a magyar anyanyelvű gyermekek teiktetésben kivételes intézkedéseket tehet. (MTI)

GRUBEL PENZIÓ

BUDAPEST, V., Kossuth Lajos tér 14
az Országháznál

Modern berendezés, központi fűtés, folyó meleg-hideg víz, telefon minden szobában. Szobák fürdőszobával és balkonnal. — Kilátás a Dunára — Mérsékelt árak

Ismét ferencesek vezetik a péterváradai vártemplomot

A péterváradai vártemplom közel két és negyed évszázados történelme során sok változást ért meg. A templomot a törököknek Péterváradról történt elűzése után emelték és annak kriptájában sok magyar hős alusza örök álmát. Ott fekszik a fiatal gróf Koháry is, aki lovasroham alkalmával vesztette életét. A történelmi levegőt árasztó templom mellett levő emeletes épület eredetileg kolostornak épült.

A péterváradai vártemplom első papjai ugyanis jezsuiták voltak, akik kolostorjukban gimnáziumot is fenntartottak. A péterváradai kincstári gimnáziumot a jezsuiták II. József császárig vezették, de amikor a kalapos király feloszlatta Jézus társaságát, nemcsak Péterváradtól kellett megválniok, hanem gimnáziumuktól is. A péterváradai gimnáziumot a katonai kincstár Vinkovcára helyezte el a XVIII. század utolsó éveiben és így Pétervárad a jezsuitákkal együtt elvesztette gimnáziumát is.

A volt jézustársasági kolostorban hosszú ideig világi lelkészek laktak, majd egy időben Szent Ferenc rendjének tagjai látták el a vártemplomban a zistentiszteletet. Ezek távoztával ismét világi papja volt Péterváradnak. Itt káplánkodott többek között két évig Strossmayer Josif Juraj, a későbbi gyakovói püspök is, amint ezt a vártemplom plébánia hivatalának falába elhelyezett emléklap hirdeti.

A világháború befejezése után néhány évig újból ferencesek vezették a vártemplomot, de hívők hiányában csakhamar megszűnt itt az önálló plébánia. A ferences atyák elmentek és a vártemplomot az ómajori plébános vezette. Most ismét ferencesek vették át a vártemplom vezetését és ők vonultak be az ódon kolostorba is. Három páter és két fráter lakik az évszázados kolostorban és a kőkövű üres folyosókon a ferences atyák sarujának kopogása töri meg egyedül az áhitatos csendet.

Az **STB** védjegyű
tömőpamut

50 méteres gépselyem,
225 méteres és 500 yardos varrocérnák

nagybani kizárólagos előadása;

JURASSA BÉLÁNÁL

BUDAPEST
IV. ker., Károly körút 18

Telefon 184-680

Kolomea újra - él

(A honvéd haditudósító század közlése.)

Mindössze két hete annak, hogy a felszabadító magyar honvéd csapatok bevonultak Kolomeába és kiűzték innen a bitörő kommunistákat, — de máris nagyot fordult erre felé a világ.

Ahogy a mennydörgés és záporosó után lassan kiderül, úgy tér vissza az emberek arcára a mosoly és az élet pirja. Akik elmenekültek, szegényes cókókjaikkal együtt, már egyre többen és többen visszatérnek elhagyott otthonaikba. A mindennapi munka folytonossága is meglesz rövid időn belül. Csak várni kell türelemmel, mert bizony nagyon sok minden helyrehozni való maradt itt a szovjet hordák pusztításai nyomán.

A város külsején keveset változtatott a háború. A szovjet csapatok gyors menekülésük közben csak keveset válthattak be Sztalin parancsából, — hogy pusztítsanak el mindent, mielőtt visszavonulnak. Kirámoztak néhány üzletet. Leginkább azokat, amelyek állami vezetésűek voltak és széjjelromboltak néhány fontosabb üzemet, de jelentékeny és helyrehozhatatlan kárt nem tudtak okozni.

Hatalmas detonáció reszkettette meg a várost, amikor az aláaknázott állomásépület felrobbant. A szép és modern berendezésű vasútállomást főkéletesen tönkretették a kommunisták.

Itt járok a romok között, ahol csak piszok és por maradt. Amit a hatalmas erejű akna nem vetett széjjel, amit a törmelék és az összedőlt falak nem tettek tönkre, azt a csöcselék vitte el. Robbanószermaradványokkal van teli az egyik asztal. Apró gyutacsok, amelyekkel kisebb készülékeket tettek használhatatlanná. Aprólékos gondossággal pusztítottak. A maradványokon is látszik, hogy micsoda gyönyörrel és örömmel folyt le az a vandál munka, amit itt véghezvittek.

Levegőbe repült a viztorony is. Betontörmelék és téglahalmaz maradt a helyén. A sinek és a kocsipark teljesen hibátlanok.

Magyar vasutasok vették át a szolgálatot s a magyar távbeszélő csapat egyik raja már helyreállította a telefonösszeköttetést a várossal és a szomszédos vasuti állomásokkal. Tegnapelőtt óta a vasuti forgalom is megindult. Természetesen nem menetrendszerűen, hanem a szükségnek megfelelően hordja és viszi a menekülteket.

Autóval végigjártam a várost. Általános lerongyolódottság jellemzi a legjobban az embereket. Kopott, foltos és lyukas öltönyök. A nők csaknem kivétel nélkül mezítlábas cipőben járnak. Harisnya nincs már régóta.

— Azt a kommunisták burzsuj-

dolognak tartották, — mondja az egyik lengyel menyecske. Nekem még van egy pár igazi selyemharisnyám, amit annakidején vettem, de egyelőre nem vehetem fel, mert nincs hozzá megfelelő ruhám. Mind elköpött és kifakult, eltépődött.

Bőrcipőt is csak minden tizedik járókelő hord. Nincs.

Általában erre felé nem új szó ez: nincs. Az emberek egyszerűen tudomásul veszik, hogy valami nincs és nem lázonganak miatta. Nincs! Ezt hajtogatták a kereskedők és ezzel elintézték a vevőt. A melegebb idő beállta óta csak a városi emberek küzködnek tovább cipőgondokkal. A vidékiek mezítláb róják az utat.

A városháza folyosóin rengeteg ütött-kopott butort halmoztak fel. Akik a háború elől menekültek, utolsó perceikben a városháza udvarára hordták be butoraikat. Gondolták, hogy ott mégis biztonságban lesznek. Szerencsájük volt, a városházát nem aknázták alá a bolsevisták... Most aztán, ahogy hazatérnek, úgy hordják vissza otthonaikba a butorokat.

A polgármester előszobájába alig lehet beférni. A hőség és a bűz szinte elviselhetetlen, de a várakozók rendíthetetlenek. Be akarnak jutni, mert az igazolásra szükség van. Anélkül hosszú kivizsgálás következik, ami minden, csak éppen nem kellemes.

Nyílik az ajtó. A polgármester magas, egyszerű, szürkeruhás, középkorú ur. Gyengén beszél németül. A lengyel uralom idején két évig volt Kolomea polgármestere. A kommunisták félreállították.

— A legtöbb gondot az idegen menekültek elhelyezése okoz, — mondja. Nem tudom, hol adjak nekik szállást. Talán már ma délután menekültábrót építünk számukra. Nem baj, majd rendbejövünk lassan. Hála Istennek, hogy itt tartunk. Nagyon hálásak vagyunk a magyar hadseregnek, hogy kiszabadítottak bennünket a kommunisták uralma alól.

A megszállás alatt mivel foglalkozott polgármester ur? — kérdelem.

Arca elkomorodik, kezével önkéntelenül az arcához nyúl és az állát simogatja. Pár pillanattal később mondja.

— Hja. Azok nehéz idők voltak. Ügyvéd vagyok, de ezt a szovjetemberek előtt letagadtam. Egyszerű „írastudó” voltam, akinek „írodájába” bárki bekopogtatható.

Irtam kérvényeket, beadványokat, fordítottam németről, lengyelről oroszra, ukránra és fordítva. Miért tagadtam le, hogy ügyvéd is vagyok? Erre igen egyszerű a felelet. A kommunisták minden tanult embert ellenségüknek tekintettek. Csálós ember vagyok, vigyáznom kellett. Általában a kommunisták minden lehető módon és erővel az életnivó és a kultúra letérésére igyekez-

Az egészséges fogadás

Mindig megújuló probléma, — különösen hölgyek között, — hogy a téli, kevesebb mozgás által felszedett túlsúlytól miként lehetne megszabadulni. Veszélytelen, természetes soványító kurát a Mira glaubersós gyógyvízzel kell tartani éspedig 4—6 héten át, reggel éhgyomorra fogyasztandó, langyos gyógyvízzel. Ez a páratlan hatású alföldi forrásvíz orvosi tanács és ellenőrzés mellett az epe-, gyomor-, cukorbetegségeknek is nélkülözhetetlen gyógyszere. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és jobb fűszerkereskedésekben. Viszonteladói képviselő: Cselikovits Testvérek, Újvidék. 4869

Kisérte ki munkahelyére a Diana - sósorszesz

mert egy rend helyett kettőt vág, aki vég tagjait a munka megkezdése előtt bedörzsöli a valódi

DIANA

sósorszesz

néhány felfrisítő, hűsítő, erősítő cseppjével

eredeti üveg 120 P.
próbainveg 70 P.

tek. Rossz szemmel néztek minden jobban öltözött emberre. Nyakkendőt és gallért évek óta nem mertem felvenni.

Félszegen nyul a gallérjához és igazít egyet rajta. Ez most olyan, mintha rangot jelentene. Pedig csak fehér, tiszta ruhadarab. Semmi más.

Szállásom felé menet elmentem a piactér mellett. Friss zöldséget és krumplit árulnak nagy igyekezettel az ukrán asszonyok. Hus, csirke, tej-

Pleszer Oszkár Alapítva 1904

Norinbergi díszmű-, játék-, acél-, féssü, bőr és háztartási cikkek nagykereskedése. Nagy raftár bijouterie áruiban

Budapest, VII. Garay-u. 24
Keleti pályaudvartól 1 perc

termék nincs. Kenyér sincs. A katonai közigazgatás a főtér egyik nagyobb üzlethelyiségében pékséget állított fel. Itt katonák vigyáznak a rendre és párorás sorbaállítás után mindenkinek adnak kenyert. A nép szívesen és türelmesen várakozik. Szeretettel tekintenek a magyar katonákra, akikről pedig a kommunistáktól azt hallották, hogy kegyetlenek és agyonkinóznak mindenkit, aki a kezük közé kerül.

Az utcán még látni egy-két kékefehér karszalagos ukrán gárdistát puskával. Ezek lelkiismeretesen átvizsgálták a várost és a fellelhető kommunistákat összeszedték. Már-már befejezték feladatukat és sor kerül a leszerelésükre.

A város hangulata egyébként nyugodt, békés. Napról-napra nagyobb a biztonság és a város határában hatalmas buzatáblákat lenget a szél...

Uj honfoglalók között

Keresztül-kasul a bácskai székely telepes községekben

I.

Majd kétszáz esztendeje, hogy az idegen elnyomás koldusbotot nyomott a székelyek jórészének kezébe s Bukovinában egymásután alakultak meg a szülőföldjükről idegenbe kényszerített székelyek kicsiny községei: Józseffalva, Andrásfalva, Hadikfalva, Istensegits és Fogadjisten. Majd két évszázad telt el azóta, de a bukovinai székelység azóta is megtartotta anyanyelvét, magyar öntudatát és az idegen néptengerben is féltékenyen ragaszkodott nemzeti sajátosságaihoz, hagyományaihoz, apáról fiúra szállott az örökség; visszamenekülés az elhagyott hazára és az örökös bensőséges együttérzés azzal a nemzettel, amely odahaza maradt. Nemzedékeken keresztül égett ezekben az embereknek lelkük legmélyén a vágy, hogy egyszer odahagyassák az idegen földet és visszatérhessenek abba az országba, amely mindig igazi hazájuk maradt, még akkor is, amikor el kellett földjét hagyniok. A bukovinai székelyekről és a moldvai csángókról még az elemi iskolában tanultunk, de bizony édeskeveset tudtunk róluk, igazi életükről és arról a nagy-nagy, kioltathatlan vágyról, amely az idők múlásával is dacolva, égett a lelkükben az igazi haza után. Hiába adott az a másik ország földet, házat, nyugalmat, hiába kötötte nemzedékeken keresztül a sok fájón is kedves sir és az új szülőföld oda őket, szinte csodálatos, hogy mindvégig élő maradt bennük a vágy az igazi, az elhagyott haza után. Vagy félszázaddal ezelőtt már megindult a nagy mozgalom itthon és az ő körükben is: haza, haza, az igazi magyar hazába visszatelepíteni — és ekkor alakult meg a kicsiny bánáti székely községek, odalenn a Duna mentén. De a mozgalom csak szórványos maradt, a telepítési akció csak félig sikerült s több volt benne a szónoklat, a romantikus szólalom serege, mint az igazi cselekvés. Az első világháborúban, negyedszáz év előtt sokan szolgáltak közülök József főherceg seregében s a fenséges ur akkor, világségüket és nagy hazaszeretetüket látva, kijelentette, hogy mindent megtesz hazatelepítésükre. A világháború utáni nemzeti katasztrófa azonban meghiusított minden hazatelepítési gondolatot s két évtizednek kellett elteltie és a világtörténelem korszerű új népvándorlásának kellett bekövetkeznie, amíg a bukovinai székelyek elindulhattak száműzetésük földjéről az egykori haza fájaira. A sors különös rendeltetése, hogy nem Erdélybe térhettek vissza, ahonnan őseik elindultak s különös játéka, hogy ismét a magyar Délvidékre kerültek, ahova első hazatelepítésük irányult. De most már itthon vannak s lánglelkű, apostoli papjuk, dr. Németh Kálmán, aki a bécsi történelmi döntés után elsőnek hagyta el Bukovínát, itt tudhatja már valamennyit. Munkásságának első fele lezárult, magyar vérei hazatelepítettek. Most kezdődik azonban a második s talán még nagyobb feladata: az új földön gyökeret verni és akklimatizálódni. Mert ez a második feladat mélységben van olyan nagy, mint az elgondolás magasságában az első volt.

A HAZAKÜLTÜZÉS APOSTOLA

Autóval járjuk körül a bácskai székely telepeket, a kis kocsi hátsó ülésén hárman szorongunk; Németh Kálmán, a bukovinai józseffalvaiak plébánosa, a hazatelepítési akció tulajdonképpeni megindítója, Gombos György gazdasági felügyelő, a hazatelepítési kormánybiztosság égisze magyar lelkű tisztviselője s jómagam. Örvendek az utitársaknak, mert Németh Kálmán nevét rég ismerem, ismerem a művét is, amely imé most befejeződik s Gombos Györggyel is sokszor beszélgettünk már odafenn Pesten arról, mit lehetne cselekedni a külföldön kalódo magyarok hazatelepítésére. Szinte áthághatatlan akadályai voltak a nagy mozgalomnak s bizony nehezen lehetett látni a megoldást s még akár egy harmadszázad előtti is súlyos gondokat okozott, hová is telepíthessék le a bukovinai székelyeket, hogy az egységes falvak népe lehetőleg szét ne szóródjék. Mert az a megoldás, hogy az erdélyi román tömegek közötti földre helyezzék el, évszázados közösségükből szétszakítva, bizony nagy gondot adott azoknak, akik ismerik ennek a népnek összetartását, ragaszkodását egymáshoz s azt a veszedelmet, hogy így, szétszakítva, a román tömegek között esetleg felszivódásra ítéltek. A magyar nemzet nagy történelmi sorsfordulataiban azonban főleg az utóbbi pár esztendőben már sokszor jött felülről, a Gondviselésből a megoldás; most is onnan érkezett. És Németh Kálmán munkáját eredmény koronázta, a hazatelepítés megindult, Bukovinában nincs többé magyar falu, mert az öt bukovinai magyar falu népe, közel tizennégyezer ember már itthon van a Bácska rónaságán s ha nem is maradt meg mindegyik falu a maga közösségében, de legalább zárt településekben mégis együtt maradtak.

— Huszonkilenc településben vannak itt együtt a székelyek — mondja Gombos György s már mindegyik településen teljes erővel folyik az aratás munkája. Ma még kalákában, közösségekben dolgoznak, a kormánybiztosság látja el őket minden szükségessel, de már dolgoznak a mérnökök, a földet régi vagyonuk és családtagjaik számának arányában kapják meg s így a házakat is. Egy év múlva már mindenki a sajátjában saját magáért dolgozhatik.

Nézem Németh Kálmánt, ezt az acélos lelkű és acélos tekintetű papot, azzal nem is papot, sokkal inkább apostolt. Kemény arcú van s mégis a kemény akaratú mögött végtelenül sok gyengédséget és szeretetet látok. Amerre járunk, a különböző telepeken, a gyermek az első gondja, a napközi otthonokban feléje szaladnak az apró bukovinai székelyek s Németh Kálmán annyit gyöngédséggel kapja őket a karjára, amennyit egy anyánál is ritkán lát az ember. Nemcsak a józseffalvaiakat ismeri, hanem szinte névről az egész bukovinai székelységet. Nem csoda. Az egykori fogarasi ferences szerzetes több mint tizenkét évet töltött el Józseffalván s ez idő alatt a szomszédos bukovinai községekkel is állandó, szoros érintkezést tartott. Józseffalvát a nagy menekülés után

négy évvel alapították az először Moldovába menekült Székelyek, utolsónak alapították a bukovinai székely faluk között ezt a virágzó községet, de most, hogy vissza kellett térni, elsőnek hagyták el. A hazatérés vágya a nagy madéfalvi menekülés óta egyetlen napra sem csendesedett el bennük s az elmúlt esztendőben elsőnek papjuk jött haza, hogy előkészítse a visszatérés nehéz és nagy útját. Az utóbbi időben állandóan ott égett előttük a nagy példa:

a bukovinai németek hazatelepítése.

És a bukovinai székelyek, közöttük elsősorban a józseffalviak, szüntelenül zaklatták papjukat, hogy már ők is indulni akarnak. Különösen azóta lobogott fel nagy lánggal a hazatérés vágya, amióta közvetlenül az orosz határ mellé kerültek s szinte Isten csodája volt akkor, hogy a szovjet tavaly ezeket a falukat nem kebelezte be. Németh Kálmán hazajött s itt folytatta azt az apostoli munkát, amelyet több mint tizenkét év előtt odakünn Bukovinában vállalt. (Közben három év előtt porig égett Józseffalva, szinte csoda folytán csak a parókia és a templom maradt meg. A községet újjáépítették, de még ezután is megmaradt a hazatérés vágya). És Németh Kálmán megkezdte Budapesten apostoli nagy munkáját s megint csak a Gondviselésnek lehet tulajdonítani, hogy eszméjét olyan férfiak mellett terjeszthette, mint **Bonczos Miklós** államtitkár, a hazatelepítési kormánybiztosság vezetője, **Nagy Valér**, a kormánybiztos helyettese és a személyzet között a fanatikus magyar fiatalok, **Gombos György** és **Szabados Mihály**.

Háromnegyedévi kilincselgetés, el nem lankadó buzgó kopogtatás a különböző ajtókon, százszor és újból elmagyarázása a hazatérés gondolatának azok előtt, akik óvatossági és ezernyi más okból halasztgatni kívánták a hazatelepítést. Ezt a nagy munkát Németh Kálmán vállalta magára. Szinte mindennapos vendége volt szegény néhai jó **Teleki Pál** miniszterelnöknek s egyszer bizony az is megtörtént, hogy a miniszterelnök nagy elfoglaltságában csak a fürdőszobáján át juthatott be hozzá. De bejutott és szüntelenül kopogtatott, nem hagyta a gondolatot elaludni.

»Zörgessetek és megnyitattik néktek«

mondja az Irás és Németh Kálmán szüntelenül zörgött és imé, megnyitattott.

Megnyitattott végre.

Elnézem, ahogy kezefog és megöleli az emberét, s elnézem, ahogy hívei elébe járulnak s idős férfiak is, nem egyszer, kezét csókolnak papjuknak. Nem, nem a megalázkodás kézcsofja ez, hanem azé a krisztusi alázaté, amely tiszteli a mestert, a mesterben a testvért és a testvéren önmagát. Fiatal ember meg Németh Kálmán és sokszor restelkedve fogadná a kézcsofot, de testvéri ölelése, mellyel a mozdulatot viszonzozza, mindent megmagyaráz. Az igazi atyának jár ki ez a kézcsof, annak az atyának, aki egygyólvadt családjával. Mert ez a bukovinai

székelység egyetlen nagy család s Németh Kálmán a család apja. Most Nagytényen, azaz hogy Bácsjózseffalván van a parókija) (a valóságban persze még ez sincs meg) de legfeljebb vasárnapi misére vetődhet haza, annyi felé van dolga. Ujvidéken van a lakása, de Budapesten ép úgy otthon van, mint Kolozsváron, a Bácska minden egyes székely telep községében. Mert mindenütt van elintézni való s Németh Kálmán mindenütt ott van. A szalonna-adagról ép úgy tárgyal, mint a mézről és cementről, amely az építkezésekhez szükséges, a bácsjózseffalvi székely harangállványokról (a közeljövőben szenteli fel őket) ép úgy, mint énekkara ügyesbajos dolgairól. A józseffalvi harangokat hazahozták, utaltalan utakon csempészték ki hívei, mert a románok nem engedték hivatalos uton; a harangok mégis itthon vannak s itthon van a józseffalvi oltár is. És a nagytényi telepen egy-egy estén felcsendül a józseffalvi énekkar, Isten tudja, hogyan de Németh György egyszerre csak ott-hon terem s az emberek, bár aratás van, ilyenkor összegyülekeznek és az énekkar gyakorol. Hogy csinálja ezt Németh Kálmán s hogyan az énekkar, az Uristen a megmondhatója. Amit Németh Kálmán csinál, az már nem is szervezés, az az apostolkodás legmagasabb fokú tudománya. Reggel Ujvidéken van, napközben a a telepes községekben, estefelé Szabadkán, éjszaka már Pesten, hogy másnap a kolozsvári visszamaradt ügyeket intézze. Nem egy ember munkáját végzi. Így lehet megérteni és meg is bocsátani, hogy multkorjában előkelő vendégek voltak nála bácsjózseffalvi telepen s közben hírül hozták neki, hogy sürgős ügyben autóra kell ülnie s átmenni egy másik székely telepre, ahol a híveknek épp rá van szükségük. És Németh Kálmán ment s csak másnap jutott eszébe, hogy vendégeit elfelejtette, vissza se ment hozzájuk. A vendégek persze megértették s egy cseppet sem nehezteltek rá.

S mindezt a nagy munkát hogyan tudja végezni ez az ember? Mi az az erő, amely benne lakozik s nem enged el fáradni?

Utközben elmondotta, hogy »odahaza« Józseffalván volt egy szép halastava. (Rengeteg más munkája mellett csak úgy melleleg létesítette). Ez volt a legkedvesebb szórakozása, a halastó. A tó mellett volt egy fakalapács és egy deszka. A plébános pihenni járt a tóra, fakalapácsával megkopogtatta a deszkát s erre a halak mind odauszak hozzá. »Mert a halak megismerik ám a gazdájukat!« mondotta felcsillanó szemmel Németh Kálmán s azt is elmondta, hogy ő is ismerte a halait. A halastó csendje a lélek nagy beszélgetéseit indította el, Németh Kálmán biztosan haláival beszélte meg legnagyobb kérdéseit. Haláival s Azzal, aki a halakat is teremtette.

Nézem Szent Ferenc jutott eszembe s csodálkozással néztem a kemény férfiarcot és az acélszürke szemeket, amelyek most ellágyultak, mikor kedvenc halairól beszélt. Ép úgy, mint amikor népének gyermekeit kapta öibe, vagy az egyetlen és örök hazáról beszélt, amelybe vissza kellett jönniök.

Ez az ember hozta haza a bukovinai székelyeket.

(Folytatom)

Csuka Zoltán

Sztalin

a vörös Oroszország véreskezű diktátora, a most folyó háboruban is példátlan világbotrány középpontjába került. Emberei csak a lengyel börtönökben közel háromezer férfit, asszonyt és gyermeket öltek meg. Nemcsak a nagyvárosokban, hanem a legkisebb falvakban is, féktelenül dühöng a vörös terror. Csupa elgyötört, szegény emberek kísérik ki utolsó utjukra a vörösök ártatlan áldozatait. A vörösök a fajukhoz hű kismembereket gyilkolják halomra.

Az európai országok türelme elfogyott. Nem nézhették tovább ölbe tett kezekkel, hogy Sztalin számlálatlan milliókat fizet ki a követségek által irányított kommunista propaganda céljaira. Hiszen ha eddig feljajdult valamelyik ország a valóságos szerte a világon legyintett egyet a kezével. Ha segítségért esengtek a legyilkoltak véres tetemei felett, pl. a mexikóiak, a radikális világ újra csak legyintett a kezével. Ez történt két évtizedben keresztül az orosz öldözésekkel szemben is. Bezárt, lerombolt templomok, száműzött vagy legyilkolt papok, mozivá alakított zárdák, halomra gyilkolt hitvallók, hazafiak hirdették Sztalinnak véres uralmát. Az orosz bolsevisták világot veszélyeztető büntetteinek egész posványja felderült a most felszabadító német-magyar csapatok nyomában.

A történelem megtanít minket arra, hogy a vörös szocializmus mindig rablást, felforgatást, a mások zsebében vájkáló kommunizmust jelent. A kommunizmus nem liberálizmust, nem szabadságot jelent, hanem vörös rémet. Az európai országoknak minden okuk megvan arra, hogy rendet teremtsenek az orosz földön, kifütyöljék onnan a népek pusztító veszedelmét. Az orosz kommunizmus elrabolta Istentől a templomokat és az emberektől az Istent, ellopta Európától a békét, veszélyeztette a társadalmi rendet.

Vajjon észretér-e az amerikai nép, mikor látja, hogy vezetői megragadták a szovjet kezét, mely szennyes a legyilkoltak ezreinek véréből, hogy megteremtsék a szövetséget az ázsiai betegség világával? A magyar munkásnak undorodnia kell a vörösök véres munkájától. A magyar nép saját bőrén tapasztalta, hogy mit jelent a vörösök munkája. Kiéhezett, műveletlen, durva emberek szabadulnak fel a vörös uralom alól. Lemészárolt egyszerű embereket temettek el a győzelmes katonák. Marx tanítása hamis és megvalósíthatatlan jelszavaknak a tömege. A magyar ember nem válhat ki a nemzet kötelekéből, mert csak a nemzet tömege adhat neki védelmet és minden napi kenyeret. Csak az erős állam akadályozhatja meg a felelőtlen rablást, gyilkolásokat és a kizsákmányolást. Mindnyájan tudjuk, hogy van munkáskérdés, de ezt nem képes megoldani vörös uralom. Szovjetrendszer uralkodott huszonöt éven keresztül Európa legnagyobb és leggazdagabb birodalmán és még sem tudta boldoggá tenni a munkástömegeket. A zsidó kommunista vezetők meggazdagodtak, ellenségeiket legyilkolták, a jó orosz nép pedig színylődött, hallgatott és pusztult.

Süllyed a marxizmus világa, a most folyó tisztogató háború kioperálja sokaknak fejéből azt a kórt, mely azzal hitegeti őt, hogy munka

A szülők szíves figyelmébe!

A Kalocsai Iskola Nővérek Miasszonyunk Leánynevelő Intézete

SZABADKA

Iskolái: elemi és polgári iskola. — Tervbe van véve: leány középiskola, lyceum és tanítóképző. — Az intézet internátussal kapcsolatos. — A leánynevelőintézet nevelési szelleme: katolikus-, magyar-, családi-, jellemképző életre és önállóságra nevelő. — Internátusi tartásdíj havi 80.— pengő. (Köztisztviselők gyermekei kedvezményben részesülnek). 5737

Szabadka méltóképen fogadja a Magyar Kenyér ünnepség résztvevőit

A város lobogódiszben várja a vendégeket

Szabadkáról jelentik: Szabadka városa a vasárnapi nagyszabású Magyar Kenyér ünnepség lázában él. A város innapi külsőt öltött. A házakat nemzetiszínű zászlók díszítik, a Főteret, ahol az ünnepség lezajlik, teljesen elborították a háromszínű lobogók. A Főtéren dísztribünát ácsoltak az ünnepségen résztvevő előkelőségek számára. Az ünnepség résztvevőinek önzölése Szabadkára már megkezdődött. Az ország minden részéből érkeznek festői népviseletbe öltözött küldöttségek. Nagy feltűnést keltett a városban a kalot-

szegiek festői csoportja, amely szintén résztvesz az ünnepséggel kapcsolatos népi táncbemutatón.

Az előkelőségek fogadtatására minden előkészület megtett és Szabadka teljesen felkészült arra, hogy méltóképpen fogadja és vendéglátással lássa az ország vezetőembereit. A »Magyar Kenyér« ünnepségének innapi szónoka Báróssy László miniszterelnök lesz, rajta kívül számos más előkelőséget is várnak. Így bejelentette részvételét gróf Zichy Gyula kalocsai érsek is.

Chotek-puszta határában elégett négy hold buza termés

Tűzcsóvát dobott egy gyujtogatós a székely telepesek buza feresztjeire, de a tűzet azonnal eloltották

Pénteken este 9 órakor jelentették az újvidéki tűzoltóságnak, hogy Chotek-pusztától délkeletre, körülbelül 800 méterre az újvidék-palánkai műút déli oldalán, Máriási András kiszácsi gazda négy holdas buzaöldején és a kazalba rakott és még ki nem csépeelt buza. Az újvidéki tűzoltóság azonnal, teljes felkészültséggel kivonult a tüzhöz, ahova néhány perccel 9 óra után érkeztek meg. A tűzoltók oltáshoz fogtak és sikerült is nekik a termésből valamit megmenteni.

A leégett buzakazal 20 méter hosszú, 5 méter széles, 5—6 méter magas volt, mellette egy kisebb kazalt sikerült teljes egészében megmenteni a tűzoltóságnak.

A tüzről azonnal értesítették az újvidéki járási katonai parancsnokságot, ahonnan

Gunde Géza alezredes, járási katonai parancsnok szállott ki a helyszínre.

Az időközben odaérkezett csendőrséggel és Szomolányi felügyelővel az újvidéki tűzoltóság parancsnokával

nélkül is lehet megélni. A marxizmus megszűnik, de annak minden nyomát el kell tüntetni a dolgozó munkásnak a lelkeből helyes szociálpolitikával. A magyar embert fel kell emelni, földhöz juttatni hogy a magyar hazát saját hazájának tekintse, Bátor, erős kézzel kell megkezdeni a magyar építő és erősítő munkát a felszabadított Délvidéken.

rögtön helyszíni vizsgálatot tartottak és ennek során

megállapították, hogy valószínűleg gyujtogatás történt,

mert a buzakazal elég messze van a legközelebbi háztól, úgyhogy aligha következett be gondatlanság révén.

Gunde Géza alezredes, járási katonai parancsnok utasította a csendőrséget, hogy azonnal indítsa meg a legerélyesebb nyomozást.

A csendőrség még az éjszaka folyamán négy személyt vett őrizetbe. A csendőrség a tettést illetően már jó nyomon jár és remélhető, hogy hamarosan megállapítja, ki gyujtotta fel a buzakazalt.

A tűz következtében körülbelül 1.500 pengő értékű buza égett el.

FEL AKARTÁK GYUJTANI A SZÉKELY TELEPESEK GABONÁJÁT

Az egykori Veternik dobrovoljác telep székely telepesei, hogy megakadályozzák minden esetleges rombolást erősen őrzik a keresztbe rakott gabonát.

A sokat szenvedett és nélkülözött magyar munkással mihamarabb feledtetni kell az elnyomás keserű éveit. A magyar munkásnak éreznie kell, hogy itthon él, hazájában él. De a magyar munkás is arra törekedjék, hogy munkájával hazáját erősítse, összetartásával pedig tegye könnyebbé a magyar nemzet vezetését. (*)

STUDIO festőiskola vezető tanár: Kohári-Kucharik Jenő festőművész

Budapest V. Zoltán u. 12 sz. Telefon 111-460

Főiskolai előkészítés, reklám és művészeti grafika, esti esti, mérsékelt díj

Allandóan katonai őr és a székely telepesek közül kijelölt csósz jár a buzaöldeken.

Ennek az elővigyázatosságnak köszönhető, hogy pénteken éjjel, a Máriási-féle buzaöldeken történt tüzet után nem gyujtották fel a székelyek keresztbe rakott buzáját.

Este 10 óra körül a szolgálatot teljesítő katonák és a székely csósz észrevették, hogy a buzaöldekek közelébe kukoricából egy alak ugrik ki, kezében tűzcsóvával és ezt az egyik buzakeresztbe dobja.

A székely csósz rögtön az égő keresztbe szaladt és ezt sikerült is eloltania. A szolgálatos katonák elvé akarta elfogni a tettést, de annak sikerült a pár lépésnyire levő kukoricába menekülni és így megszökött.

A csendőrség ennek a gyujtogatósnak a kézrekerítése érdekében is széleskörű nyomozást indított.

Bajtárskutatás

(Ebben a rovatban díjtalanul közöljük a katonai üzeneteket.)

FELHÍVÁS A VOLT SZABADKAI 4. HONVÉD HUSZÁROKHOZ

Szabadka, a volt m. kir. 4. honvéd huszárezred 4. népfelkelő huszárosztály és alakulatának törzshelye újra a mienk. Ez teszi időszertűvé, hogy a világháborúban küzdő ezred összesége egymásra találjon s amely nyílt leltárban, még ez év ősz folyamán összejövve, elesett bajtársai emlékének áldozzon. Igen örvendenék a megtiszteltetésnek, ha a régebbi időkben ezredünkkel szolgált bajtársak tervezett ünnepélyünk bensőséget megjelenésükkel emelnék. Ha esetről-esetre valami általános dologról (összejövetel stb.) lenne mondanivalóm, a budapesti, szabadkai és újvidéki lapokban s esetleg a rádióban közlöm. Pécs, 1941. június havában. Bajtársi üdvözléssel: vitéz Granosztay (Rihmer) István ny. m. kir. honvéd tábornok, a volt 4. honvéd huszárezred I. osztály parancsnoka Przemyslben.

Akik a fenti összejegyzésben részt öhajtanak venni, közöljék azt velem levelezőlapra alábbi címmel: Bajtársi üdvözléssel Pécs István, tart. törzsrörmester, Újvidék, Zrinyi Hóna-utca 58.

Radó Antal zászlós, a m. kir. 3. honvéd gyalogezred 3. századánál szolgált, a harmadik szakaszban volt a parancsnok. Vékás Ferenc (Újvidék, Szücs Imre-utca 52) kéri, hogy címét közölje vele.

Felkérem azon bajtársaimat, akik 1915—1918-ban a K. u. K. 42 cm. Batt. No. 1. (Dicke Berta)-nál szolgáltak, hogy címüket sürgősen adják le az augusztus 20-án Budapesten megtartandó bajtársi összejegyzéssel megrendezése céljából. Süle István, Újvidék, Gróf Ciano-utca 22.

Figyelem! Figyelem!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a

»KERESKEDŐK OTTHONA«

(Lloyd) kávéházat és éttermet a mai napon átvetttem. Minden igyekezetem oda fog irányulni, hogy a n. é. közönség igényét a legmagasabb mértékben kielégítsem.

Elsőrendű magyar konyha. Legjobb italok. Zsiga Béla és zenekara muzsikál. Szíves párfogást kér:

HORVÁTH SÁNDOR a Llyd volt főpincére.

Borzalmas gyilkosság egy Ujvidék melletti szálláson

A tettes kézrekerült

Borzalmas gyilkosság történt f. hó 23-ára, szerdára virradó éjjel az Ujvidéktől huszonnégy kilométerre fekvő u. n. Zadruga szálláson.

Dorecz Istvánné szül. Tancig Zsuzsa 34 éves asszonyt, kinek férje hadifogságban van és egyedül lakott házukban, szerdán a reggeli órákban egyik hozzátartozója holtan találta ágyában. A kiszácsi csendőrorstól azonnal kijöttek a színhelyre és megállapították, hogy a gyilkos megfojtotta áldozatát. Az ujvidéki rendőrség bünyügyi osztálya részéről bizottság szállott ki és a legerélyesebb nyomozás indult meg a gyilkos kézrekerítésére.

Eddig négy személyt vettek őrizetbe. A nyomozást dr. Horváth Béla főfogalmazó irányításával Sári István detektívcsoportvezető a m. kir. rendőrség detektívtestületének régi és sikereiről jól ismert tagja vezeti.

Sári az egyik delikvenssel a helyszínen tetemrehívást rendezett, ami annyira megtörte a fiatalokru gyanúsítottat, hogy beismerte a gyilkosságot. Bár a beismerésen kívül is minden indícióm a gyilkos személye mellett szól, a rendőrség bünyügyi osztálya a nyomozás érdekében még nem adott ki hivatalos közleményt és csak a teljes világosság felderítése után fogják kiadni a jelentést.

Bácskai fanagykereskedők értekezlete Ujvidéken

Az ujvidéki Baross Szövetség égisze alatt a bácskai fanagykereskedők ma, vasárnap délelőtti értekezletet tartanak. Az értekezlet iránt szakmai körökben nagy érdeklődéssel viseltetnek s ez érthető is, hiszen az utóbbi évek legnagyobb problémájának, a fa-kérdésnek megoldását várják az értekezlettől. Ujvidék városa, de az egész Délbácska lakossága is bizik benne, hogy a lakosság és kereskedők általános érdekét szolgáló Szövetség mai értekezletén sikerül majd olyan megoldást találni, amely biztosítja a Délbácska faellátását.

A Baross Szövetség ujvidéki fiókjának vezetősége közli tagjaival s az értekezleten résztvenni szándékozó vidéki tagokkal, ugyszintén a szabadkai, zombori, zentai, topolyai, óbcesei, verbászi stb. kiküldöttekkel, hogy az értekezlet programjának értelmében délelőtti félkilenc órákor gyülekezés lesz a Lloyd előtt, onnan templomba vonulnak és istentiszteleten vesznek részt. Istentisztelet után visszatérés a Lloydba, s ott, a Szövetség hivatalos helyiségeiben nyomban kezdetét veszi az értekezlet. Az értekezleten több budapesti szakképviselő is részt vesz és bizonyára sok hasznos utmutatással szolgálnak majd a fakérdés megoldása tekintetében.

HADMŰVELETEK KEZDŐDNEK A CSENDES-ÓCEÁNON

Ha úgy lesz, hogy a Csendes-óceánnak Nagy esendjét ágyuk bömbölése rázza.
Kérdem: nevét a Csendes-óceán Megváltoztatja Zajos-óceánra?
FANYAR TÓBIÁS

LEIPZIGI BIRODALMI VÁSÁR

Őszi vásár 1941: Augusztus 31-től Szeptember 4-ig

Vízum kedvezmények — Vasúti kedvezmények

Jelenkezés: augusztus 2-ig

Minden felvilágosítást ad: Lebherz Friedrich, igazgató, Ujvidék, Petőfi-u. 96/98. Telefon: 30-47, továbbá Konrath Kornelius, igazgató Szabadka, Kossuth Lajos-u. 6. Telefon 623 és a Leipzigi Birodalmi Vásár magyarországi kirendeltsége, Budapest, IV., Váci-u. 1-3. félemelet 6. (Bejárat: Türr István utca 8. szám) Telefon: 380-540

Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter Magyarokanizsán

Csütörtökön délelőtti 9 órákor autóm Magyarokanizsára érkezett Keresztes-Fischer Ferenc m. kir. belügyminiszter, akinek társaságában voltak dr. Pataky Tibor miniszterelnökségi államtitkár, a belügyminiszter személyi titkára, dr. Vásárhelyi János, dr. Balla Pál és dr. Sas Ede miniszteri tanácsosok, Szmolenszky József, a déli hadsereg közigazgatási csoportjának előadója, továbbá Krámer Gyula, a Délvidéki Magyar Közművelődési Szövetség elnöke, végül dr. Deák Leó és dr. Nagy Iván.

A magas vendéget és kíséretét Kulay Kulay Oszkár m. kir. alezredes, Magyarokanizsa város katonai parancsnoka és dr. Mály Sándor m. kir. rendőrkapitány fogadták. A belügyminiszter beható megbeszélést folytatott a város közigazgatásának vezetőivel, akik kimerítően tájékoztatták a magyarokanizsai helyzetről.

Mint értesülünk, a belügyminiszter magával vitte azt a javaslatot, amely a küszöbön lévő polgári közigazgatás élére kinevezendő főtisztviselők névsorát tartalmazza.

Szent István napján ünnepélyes külsőségek között tartja alakuló közgyűlését Ujvidéken a Nemzeti Munkaközpont

AZ ÜNNEPSÉG SORÁN FELSZENTELIK AZ ORSZÁGOS ELNÖKSÉG ÁLTAL ADOMÁNYOZOTT ZÁSZLÓT — VASÁRNAP DÉLELŐTT MEGALAKUL A NEMZETI MUNKAKÖZPONT ÖTÖDIK UJVIDÉKI SZAKMAI CSOPORTJA

A Nemzeti Munkaközpont vasárnap délelőtti 11 órákor tartja az építőipari szakmai alakuló értekezletet. Az alakuló értekezleten a Nemzeti Munkaközpont ötödik szakmai csoportja alakul meg. Felkéri az összes ujvidéki építőipari bajtársakat, hogy az értekezleten saját érdekükben okvetlenül jelenjenek meg a Nemzeti Munkaközpont helyiségében (Horthy Miklós sugárút 18. szám).

A Nemzeti Munkaközpont egyébként augusztus 20-án ünnepélyes keretek között tartja meg alakuló közgyűlését Ujvidéken. A

közgyűlés napjára egész napot kitöltő munkásprogramot dolgoztak ki, hogy Ujvidék munkássága huszonhárom esztendő után először méltóképpen megünnepelhesse Szent István, első apostoli királyunk ünnepét. A Szent István-napi ünnepségek keretében szentelik fel a Nemzeti Munkaközpont országos elnöksége által adományozott zászlót és avatják fel a Nemzeti Munkaközpont ujvidéki sportpályáját is. Az ünnepségek fénypontja a nagyszabású művészeti lesz, amelyen a budapesti Operaház több tagja is fellép.

A becskerekai rendőrkapitánnyá kinevezett Malencsics Rodolyub, volt ujvidéki bünyügyi rendőrfőnök bűrlőnben ül

Néhány nappal ezelőtt megirtuk, hogy az illetékes belgrádi hatóságok Malencsics Rodolyub volt ujvidéki bünyügyi rendőrfőnököt Becskerek rendőrkapitányává nevezték ki. A hirt elolvasták Malencsics Ujvidéken tartózkodó hozzátartozói is és vegyes érzelmekkel tárgyalták. Egy nappal a hír megjelenése előtt ugyanis levél érkezett Malencsiestől s abban közölte családjával, hogy betegesen fekszik az egyik belgrádi börtönben.

Felkerestük Malencsics hozzátartozóit. Édesanyja, valamint Malencsics felesége és két kisgyermeké él Ujvidéken, kenyérkereső nélkül. Megtudtuk, hogy Malencsi-

cset egy hónappal ezelőtt tartóztatták le s azóta is fogságban van. Fivére, Malencsics Péter mérnök, aki Belgrádban él, élelmet szokott bevinni neki, az ő révén jutottak el Ujvidékre a hírek. Malencsics — közli a levél — nem tudja, miért tartóztatták le. Iratai eltűntek és hozzátartozói most nem tudják, nem kerültek-e ezek az igazolványok idegen férfi kezébe, aki talán Malencsics Rodolyub néven szerepel.

A volt ujvidéki bünyügyi rendőrfőnök hozzátartozóit most egyetlen kérdés izgatja: az állítólagos Malencsics Rodolyub elfoglalta-e hivatalát s ha igen, ki ő.

Az ujvidéki közegészségügyi intézmények felülvizsgálása

Dr. Tomcsik József min. tanácsos, egyetemi r. tanár, az Országos Közegészségügyi Intézet igazgatója, dr. vitéz Tamásy Lajos kórházi igazgató és dr. Walmon Gyula m. kir. tiszti főorvos, egészségügyi előadó kíséretében folyó hó 23-án Ujvidékre érkezett az egészségvédelmi intézmények felülvizsgálása céljából. A késő esti órákig tartó szemléje alkalmával megtekintette a kórházat, a közegészségügyi intézetet, Zöldkereszt és Vöröskereszt házat, Tüdő- és Nemibeteg Gondozó Intézetet.

Hosszas megbeszélést folytatott a kat. közigazgatás egészségügyi előadójával a tárgyalásokba bevonta az egészségügyi intézmények vezetőit is. A megbeszélések alapján tervet dolgoztak ki úgy a kórház, valamint az egészségvédelmi intézetek jövő fejlődésére vonatkozólag.

Vitéz Bayer tábornokot a tárgyalások eredményéről külön tájékoztatták és ennek végrehajtására anyagi támogatását kérték. Bayer tábornok ur biztosította dr. Tomcsik professzort, hogy szívével viseli a közegészségügyi intézmények további fejlesztését és a legmesszebbmenőleg hajlandó az eléje tárt tervek anyagiilag is támogatni és megvalósításukat elősegíteni.

Tomcsik professzor kíséretével a déli órákban Zomborba utazott.

Kimutatás

az ujvidéki munkapiac 1941 évi július hó 25-iki helyzetéről.

Foglalkozási csoport	Munkát keres	
	Fi	Nő
Östermelés	66	—
Vas és fémipar	13	—
Gép-, eszköz- és műszer-gyártó ipar	33	—
Kő-, agyag-, üveg és téglai ipar	3	—
Faipar	15	—
Bőr és sörteipar	—	—
Fonó-, és szövő és kárpitosipar	2	2
Ruházati-ipar	12	4
Élelmezési-ipar	9	—
Építő-ipar	13	—
Sokszorosító és műipar	3	1
Vendéglátó-ipari szakmunkások	2	—
Vendéglátó-ipari segédmunkások	1	—
Gyárimunkások és napszámosok	74	32
Magántisztviselők	9	4
Kereskedelmi alkalmazottak	5	2
Szolgaszemélyzet	11	1
Háztartásban alkalmazott személyzet	—	64
Tanonc	3	—
	272	170

Munkakeresők száma összesen 442 fő.

Munkát kaphat: (férfi) 2 épül. lakatos, 16 téglaverő, 1 cipész, 2 borbély, 1 sütősegéd, 1 mukorkamester, 500 kubikos (Erdélybe), 1 fagyalt árus, 1 kályhás tanonc és 1 sütőtanonc.

Munkát kaphat: (nő) 1 mindenes-lány, 1 mindenes főzőnő és 2 bejárónő.

Kártolészalagokat

mindenfajta kivitelben elsőrendű minőségben szállít

Első Magyar Kártolészalaggyár R. T.

Pestszentlőrinc, gr. Apponyi Albert-u. 8. T. 146-764

5970

Emlékezzünk

JULIUS 28.

1916. Nagy öntevékenység és hő-sies elszántság nyilvánult meg Lukács Ferenc volt losonci 25. közös gyalogezredbeli őrmester alábbi hőstettében: Ezen a napon Brody környékén Suchowolska Karczma patak előtt, 12 fővel, mint harcjárőr parancsnok azt a feladatot kapta, hogy egy majort kutasson át és a csapatunk után nyomuló oroszok erejét állapítsa meg. Hajnali 3 óra tájban észrevette, hogy mintegy 50 főnyi orosz osztag jön előre. Lukács 5 emberének azt a parancsot adta, hogy az oroszokat tüzzel fogadják, ő maga a harcjárőr többi emberével az előnyomuló osztagot meglepetésszerűen oldalba támadta és szétszórta. Így az oroszok támadó előkészületeit idejében megállapította és megghusította.

A nagy ezüst vitézségi érem lett hősi magatartásának méltó jutalma.

1917. A volt nagykanizsai 20. népfelkelő gyalogezredben e napon különösen kitüntették magukat:

Varga Lajos tartalékos zászlós, mint rohamjárőrparancsnok, a 998 méter magas D' Sandrului hegy eljoglásánál különösen kitünt hajthatatlan erélyével és kitartásával. Egy sikertelen betörési kísérlet után alig várta meg a segítségére harcba vetett tűzérési tűz befejeztét, önként újra rohamra ment. Egy ellen-séges géppuskafészeket meglepetésszerűen kézigránáttal elhallgattatott, majd nagy lendülettel járőre élén az ellenséges árokban termelt. E gyorsan véghezvitt hőstettével nagyban hozzájárult zászlóaljának sikeres támadásához.

Vakmerőségig bátor magatartást tanúsított Melnyik Mihály tizedes is a Wisznicki Las melletti harcokban. Három társával elsőnek tört be az ellenség szívében védett állásába, ahol egy géppuskát és sok löszert zsákmányolt. Majd felgöngylytette a közelében levő állást és lehetővé tette, hogy százada minden nagyobb nehézség nélkül betörjön az ellenséges állásba.

Vakmerő és eredményes magatartásukért az arany vitézségi éremmel tüntették ki őket.

MECHANIKA

Alt. Gépipari vállalat K.F.T.
BUDAPEST, III. Bécsi út 96/a
Telefon 362-470

Készít szerszámgepeket, szerszámokat, esztergályozott és sajtolt tömegcikkeket
Az Adress című gépek magyarországi gyártója

CUKOR ÉS ZSIR

MEGTAKARITÁST jelent a 100 képes VÁNCZA kincses receptkönyv. Ingyen küldi a VÁNCZA-GYÁR Budapest, 10-es posta.

VÁNCZA
sütőpor**Az Egyesült női Tábor kiküldöttei Ujvidéken****Megtekintették az ujvidéki Ingenkenyér és Gyermekek menhely egyesület otthonát**

Az Ingenkenyér és Gyermekek menhely egyesület ujvidéki Annanapi kerti ünnepségére az Egyesült Női Tábor öt kiküldöttel képviseltette magát. A Női Tábor kiküldöttei szombat délelőtt meglátogatták az Ingenkenyér otthonát, ahol dr. Szalontay Zoltánné elnöknő fogadta az ügyeletes hölgyekkel. A delegátusok megtekintették az otthont, amely minden tekintetben megnyerte tetszésüket. Ezzel kapcsolatosan részletesen kifejtették azt a munkát, amelyet

a Női Tábor végez, különösen most a nyári hónapokban a nyári menhelyek fenntartásával.

Az Egyesületben éppen ebédet kaptak az otlevő gyermekek. A Női Tábor kiküldöttei is megízlelték az ebédet, amely tegnap paradicsomlevesből és burgonyafőzelékből állott. Ugyancsak megízlelték azt a kenyeret is, amit az egyesület az ujvidéki szegényeknek oszt ki minden szombaton délután.

TICHLER JÁNOS

Papírárú, papírzacskó és gyógyszerészeti papírárúgyára
BUDAPEST, VI. Ó-ncca 37. Tel. 123-079
Óskeresztény cég

Délvidéki magyar egyetemi hallgatók találkozója Ujvidéken augusztus 2-án és 3-án**D. M. K. Sz. hivatalos közleménye**

A visszacsatolt Délvidék területéről származó volt zágrábi és belgrádi magyar egyetemi és főiskolai hallgatók, akik tagjai voltak a Zágrábi Magyar Egyetemi Hallgatók Kultúregyesületének és a belgrádi Bólyai Farkas diákegyesületnek, valamint mindazok, akik valamikor is tagjai voltak a fent említett két egyesületnek, vagy a zágrábi »Vojvodina« kultúregyesületnek, kétnapos összejövetelt tartanak ez évi augusztus hó 2-án és 3-án.

A kétnapos összejövetel tárgysorozata:

Szombaton, augusztus 2-án délután 5 órakor a két diákegyesület külön-külön baráti összejövetelt tart. Este 9 órakor közös vacsora, amelyen részt vesznek a két egyesület, valamint a »Vojvodina« volt tagjai.

Vasárnap, 3-án délelőtt 10 órakor a Levente-otthon nagytermében közös összejövetel a következő tárgysorozattal:

1. A D. M. K. Sz. elnöke megnyitja az összejövetelt.
2. A DMKSz Magyar Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Szakosztályának megalakulása.
3. A Szakosztály vezetőségének megválasztása.
4. A Szakosztály fiókjainak megalkotása.

5. Fiókok megbízott-vezetőinek megválasztása.

6. Délvidéki magyar egyetemi hallgatók álláspontja az anyaországbeli egyetemi egyesületekkel szemben. Előadó Héger Jenő.

7. Esetleges felszólalások.
Felhívom mindazokat, akik az összejövetelen résztvenni szándékoznak, a közös vacsora megrendezése és az elszállásolás végett folyó hó 31-ig jelentsék ezt írásban külön feltüntetve részvételüket a közös vacsorán a DMKSz központi irodájának Ujvidék, Levente-otthon.

Krámer Gyula, elnök.

Áttelepítik a Gottsche környéki németeket

Jugoszlávia összeomlása után Gottsche és környéke Olaszországban jutott. Az itt élő mintegy 14.000 németet most hatszáz év után visszatelepítik Németországba. A gottschei németekhez a következő felhívást intézték:

Német néptársak és néptársnők! A Führer hazahív bennünket a birodalomba. Vasfegyessel kövessétek parancsait. Munkával és szorgalommal még az utolsó órában is mutassátok meg, méltók vagytok arra, hogy Hitler Adolf németei közé sorozzanak benneteket.

A temerini Kaszinóban**magyar nőfa-estél**

tart a budapesti rádió primása: Lakatos Béla és zenekara
Tánc mindkét napon reggelig - Délután a kertben

HIREK

— Változatlanul súlyos Svraka Ferenc ujvidéki esperes-plébános állapota. A budapesti Aréna-uti Park-szanatóriumban agyhártyagyulladás-sal fekvő Svraka Ferenc ujvidéki esperes-plébános állapota változatlanul súlyos. Pénteken a déli órákban jobban érezte magát, délután ismét rosszabbodott állapota, hogy estére javuljon. Az ujvidéki plébániahivatal tegnap délutánig semmiféle újabb értesítést nem kapott a súlyos beteg állapota felől. Ujvidéken, továbbá szülővárosában Zomborban, Szabadkán, ahol sok éven át működött, de egész Bácskában mindenütt, ahol ismerték az előzékeny és mindig szíves lelkipásztort, nagy aggodalommal vannak személye irányában és reménykedve várják a híreket Budapestről, bizva a Mindenható kegyelmében, hogy visszaadja egészségét Svraka Ferenc esperes-plébánosnak. A délutáni órákban azt telefonálták a Park-szanatóriumból, hogy délelőtt volt a betegség krízise, amin szerencsésen átesett a súlyos beteg. Délben elaludt és egész délután nyugodtan aludt.

— Topolyai hírek. A községi előjáróság felhívja az 1920 évi születésű férfiakat, valamint az 1916—1919 évi születésű egyének közül azokat, akik a középiskolák nyolcadik osztályát elvégezték, hogy legkésőbb augusztus hó 8-ig a község háza 7. számú irodájában jelentkezzenek. — A topolyai Gazdakör Mikuska Mihály elnök vezetésével, saját zászlója alatt testületileg fog résztvenni a szabadkai Uj Magyar Kenyér ünnepén. — A katonai parancsnokság felhívja azokat a földtulajdonosokat, akiknek földjén a volt jugoszláv hadsereg sáncokat, tankfogó árkokat ásott, hogy ezeket mielőbb temessék be, úgyhogy öszre már ezen árkok helye is művelhető legyen. Kis és törpebirtokok a sáncok betöltéséhez katonai munkaerőt is igényelhetnek. — Azok, akiknek idegen valuta van birtokukban, kivéve a volt jugoszláv dinárt, jelentsék azt be a Topolyai Takarékpénztárban (Nagy-takarék). — A magyar mezőgazdasági rendeletek értelmében az ugynevezett »proli« búzát nem szabad termelni, hanem át kell térni a bányakuti vagy a légány-féle búzafajok termelésére. Ezzel kapcsolatban a Gazdakör értesíti a gazdaközöniséget, hogy akik nemesített búzavetőmagra igényt tartanak, azok mielőbb jegyeztessék azt elő Sulyok Lajos gazdaköri titkárnál. — A rendőrség közli, hogy a nemzetközi út mentén szigorúan tilos az út melletti árokban jószágot legeltetni. Akit megfognak, szigorúan meg fogják büntetni. — Topolyán vasárnap lesz a vasnap. Ezzel kapcsolatban a községi előjáróság felhívja a lakosságot, hogy a birtokában lévő vas és fém hulladékot szolgáltatassa be. — Végh Sándor eddigi topolyai állomásfőnököt visszahelyezték régi állomáshelyére. Uj állomásfőnöknek Farkas Lajos intézőt nevezték ki, aki már el is foglalta hivatalát. — A búzacséplés az egész határban már nagyban folyik. A buza úgy mennyiségileg, mint minőségileg igen jó, amennyiben lánconként 16—24 métermázsát termelt és 79—82 gramos. A Topolya körüli székel telepeken még eddig nem csépeltek.

— A Nemzeti Bank pénzjegynyomdája énekara emléklakettet küldött Szedlacsek Gabriellának. A Magyar Nemzeti Bank pénzjegynyomdája énekaranak újvidéki fellépése alkalmából Szedlacsek Lajos hegedűtanár leánya, Szedlacsek Gabriella kísérete mellett több hegedűszámot adott elő. A pénzjegynyomdá énekara, hogy a nyújtott különleges művészi élményért elismerését kifejezésre juttassa Szedlacsek Gabriella irányában, remekbe készült ezüstplakettet küldött most címére.

Délvidékről utazók! Szegeden a ROYAL-ban találkozunk

— Pestszenterzsébeti leventék Zomborban. Zomborba leventék érkeztek Pestszenterzsébetről. A vendégleventék zenekara vasárnap délelőtt térzenét ad a Városháza előtt, délután pedig az FTC—Zombori SE uszóversenyén hangversenyez. A levente zenekar karnagya Ruszinkó Nándor, az ismert zeneszerző, akit a »Délvidéki induló« című szerzeménye által vált ismertté a Délvidéken. A pestszenterzsébeti leventék vasárnap este táncmulatságot rendeznek a zombori »Vadászkürt« szállóban.

NOVÉNYHATÁRAT

— Ujverbázi hírek. Mint köztudomású, az ujverbázi két olajgyár szerződésileg lekötött olajmagvainak legnagyobb része a Bánságban van. Az érdekelte gyárak képviselői most érintkezésbe léptek a Magyarországon tartózkodó német gazdasági csoporttal az olajmagvaknak az országba való behozását illetőleg és az előjelek szerint minden remény megvan a kérdés kedvező elintézésére. Ez nagyot lendítene Ujverbász munkásainak helyzetén, mert a gyárak üzembelhelyezésével többszáz munkás nyerne elhelyezést. — A község belterületén belül szigorúan tilos gőzkazánokkal csépelteni. A cséplés csak traktorokkal van megengedve. — A bácskai cukorgyár halóságai biztosa erőlyes rendszabályokhoz nyult. Azonnali hatállyal egyelőre a következő főbb tisztviselőknek mondták fel: dr. Szilávis László (Schwartz Jenő vezérigazgató fia cégvezető, alig volt egy évi alkalmaztatásban és máris cégvezető lett), Guralj Emil műszaki igazgató, Dolinka Vása, a gyár volt községi politikai megbízottja, Cucics Milos, Berkovics Mirosláv vegyész és Bruck László mérnök. Miután a zsidók százalékaránya a megmaradt 9 zsidó származású tisztviselővel még mindig túlhaladja a megengedett országos arányt, hamarosan újabb felmondások várhatók. — A községi előjáróság a legszigorubbán megtiltotta a malmosoknak és pékeknek, hogy idegenből jött vásárlókat kiszolgáljanak. Erre azért volt szükség, mert az idegen bevásárlók már annyira vitték a dolgot, hogy kocsi számra elhordták a lisztet és a kenyeret a községből.

— Minden német család ötödik hadköteles gyermeke otthon maradhat. Hitler vezér és kancellár rendelete alapján Németországban azokban a családokban, ahol több mint 5 hadköteles fiú van, egy gyermek a bevonulástól mentesül. Ez a rendelet azt a célt szolgálja, hogy egyes mezőgazdasági és ipari üzemekben az öröklési folyamat biztosítva legyen.

JULIUS 27

1919—1941

1920. ■ Az ügyészség Hejjas Iván és társai nyugatmagyarországi toborzása ügyében úgy döntött, hogy az ügyet a statáriális bíróság mellőzésével a rendes büntető eljárásra utalja. Héjjas Ivánt, Bonis pátert és a többieket szabadlábra helyezte.

— Kállay pénzügyminiszter a nemzetgyűlésen előterjesztette adójavaslatait, melyek a föld-, ház-, lakásadóról és társulati kereseti adóról szólnak.

1925. ■ A magyar lótenyésztés apostolát: D'Orsay Olivér gróft nagy ünneplésben részesítették 80. születésnapja alkalmával.

— Jehlieska nyílt evélben ferradalomra szólítja fel a tótokat.

— Fiumében az otáni kereskedelmi kamara kezdeményezésére a magyar és az olasz kormány megbízottjai között megbeszélés folyik a magyar forgalom adatkezeléséről.

1927. ■ Megalakult a Magyar Revíziós Liga, ez a pártokon felülről társadalmi intézmény, mely feladatául tűzte ki, hogy előkészítse békés módosítását a trianoni szerződés területi és egyéb olyan rendelkezéseinek, amelyeket a magyar nemzet magának sérelmesnek tart. A liga országos elnöke Herczeg Ferenc, társadalmilag az egész magyar nemzet egységét képviseli. A városokban és vármegyékben helyi szervezetek alakultak, míg a Revíziós Liga központjában Budapesten végrehajtó bizottság irányítja a revíziós mozgalmakat. A Liga álláspontja a trianoni szerződés revíziója kérdésében a következő: 1. követeli, hogy a magyar anyaországtól elszakított, területileg összefüggő és lényegileg magyar vidékeket, amelyekről senki sem vitathatja el, hogy lakásait megkérdezzük nélkül és akaratuk ellenére kényszerítették idegen uralom alá; minden további eljárás nélkül visszaesatoltassanak Magyarországhoz; 2. követeli, hogy a népek önrendelkezési joga, melynek végrehajtását a magyarság részére igényli, megadassék egyszersmind a történelmi Magyarországtól elszakított többi népek minden külső befolyástól mentesen maguk határozassanak saját berendezkedésük, állami hovatartozásuk vagy független államiségük felett.

— Mussolini lapja a „Popolo d'Italia” örömmel üdvözlöi Rothermere lord revíziós mozgalmát és akcióját.

1931. ■ Budapest magyar—román kereskedelmi kamara alakult.

1932. ■ Meghalt Gothi Lajos, híres magyar hegedűművész, karnagy, tanár, a tanárvizsgáztatóbizottság tagja, a Nemzeti Zenede volt igazgatója, királyi tanácsos.

1933. ■ A minisztertanács a balatoni problémákkal a bolettával és a gazdavédelmi intézkedésekkel foglalkozik.

1934. ■ A magyar kormány részvétele Dollfuss kancellár vértanu halála alkalmából.

1936. ■ Lloyd George az alsóházban kijelenti, hogy a versaillesi szerződés megegyezés és megállapodás volt Wilson és Clemenceau álláspontja között. Legtöbb hajt az önrendelkezési jog okozta. Ennek köszönhető Danzig, a lengyel folyosó, továbbá »bizonyos Magyarország ellen elkövetett tévedések, Magyarország bizonyos részének esete, amelyeket Csehországnak adtak, minden kétségen kívül mutatja, milyen veszedelmes dolog a statisztika. Erre legjobb bizonyíték, hogy magyar képviselőket választottak a prágai parlamentbe... De a legjobb, amit akkor tehetünk az volt, hogy ilyen megoldásokban egyeztünk ki, amelyek nagyon valószínűleg ideiglenes megoldásuk.»

1940. ■ A szalcburgi döntés: véglegesen ki kell küszöbölni, azokat a jelenségeket, amelyek a vizályok állandó okai.

— Hitler a holgár államférfiakat fogadta.

— Hitler Báthory Hütter Jánost a Stádium Rt. vezérigazgatóját a Sas-rend I. osztályával tüntette ki. —O—S.

Horthy Miklós kormányzó képei a hazatért Délvidéken. A felszabadulás pillanataitól kezdve mámoros lelkesedéssel függesztették ki a Délvidék minden részében az országgyarapító Horthy Miklós kormányzó arcképét. Ezeket a képeket most örökbecsű műalkotásokra cserélik ki. A Baranyai Háromszög és a Délvidék sok községe, Gazdaköre, Leventegyűlése stb. Békefi-Merlich István pécsi festőművész kérte fel a Főméltóságú Ur arcképének megfestésére. Az ismert pécsi művész, aki már számos Horthy-képpel aratott szép sikert, örömmel vállalkozott a délvidéki Horthy-portrék megfestésére és pécsi műtermében (Megye-u. 9) lelkesen dolgozik a Délvidék számára. 5835

— Sorozatos balesetek Moholon. Moholról jelentik: Mészáros József a tarlón tuskébe lépett és miután sebélt elhanyagolta, vérmérgezést kapott, aminek következtében meghalt. — Sági Anatl lezuhant a buzával megrakott szekér tetejéről és vállperece eltört. Beszállították a szabadkai kórházba. — Özv. Halápiné eperrázás közben leesett a fáról és bokáját törte.

— Tűzharcosok figyelmébe. Felkérjük az újvidéki tűzharcosokat, hogy vasárnap délelőtt 10—12 óra között feltétlenül jelenjenek meg a Maros-féle vendéglőben fontos kérdések megbeszélése céljából.

Zsiros,
pattanásos
arcbőrhez

PUDER HELYETT

SULFAMYL
KÉNPUDER

Széküzletében kapható

— Dr. Dzsinih Antal egyetemi m. tanár, kórházi főorvos rendel d. e. a közkörházban, d. u. Levente-u 6. sz. alatt, a volt dr. Bogdanovics rendelőben 1/4—5 óráig.

— Magyarokanizsai hírek. Magyarokanizsán vasárnap, július 27-én, vasnapot tartanak. A városi katonai parancsnok felkérte a város lakosságát, hogy heverő és nélkülözhető vas- és fémanyagát a gyűjtésre kirendelt eszközöknek adja át. — A Bácsi Tiszai Ármentesítő Társulat július 28-án, hétfőn reggel 8 órakor kezdődő nyilvános szóbeli árverésen a magyarokanizsai védőtőlésen termelt sarjufüvet egyszeri kaszálásra bérbé adja. Az árverést a hajóállomáson tartják. — Mindazon szegénysorsú egyéneket, akik kórházi gyógykezelésre szorulnak, a jövőben csak dr. Gajó vagy dr. Szilágyi orvosok által kiállított igazolvány alapján veszik fel a kórházba. A betegeknek ezenkívül szegénységi bizonyítványt is be kell szerezni.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

— Magyar nyelvű katona-istentisztelet az újvidéki evangélikus templomban. Vasárnap, július 27-én reggel 8 órai kezdettel magyar nyelvű istentisztelet tartanak az újvidéki evangélikus templomban a honvédség evangélikus vallású tagjai részére. Az istentiszteleten szívesen látják az evangélikus vallású újvidéki magyarokat is.

— Sikeres kulturst az újvidéki Református Olvasókörben. A Református Olvasókör ifjúsági kulturszakosztálya csütörtökön szép számú közönség előtt megtartotta rendes összejövetelét. A megjelenteket Bódi Bálint üdvözölte, majd Takáts István tanár »A Délvidék nemzeti fejlődésének történelmi multja« címen élénk figyelemmel kísért érdekes előadást tartott. Az előadást vita követte. Utána Csizmár Juliska és Zákány Lajos költeményeket szavaltak igen hatásosan. Az összejövetel — mint az elmúlt esztendőki is — nótaszóval fejeződött be, a jelenlevők Kincses Zoltán vezetésével dalra zendítettek és a legjobb hangulatban majdnem a záróráig maradtak együtt. — A Református Olvasókör ifjúsági kulturszakosztálya minden csütörtökön megrendezi összejövetelét és rendszeresen folytatja kitűzött népnevelő munkáját.

— Rekord olivatermés Olaszországban. (MN) Olaszországban az olajmagvak ezidei termése örvendően jó. Különösen az olivára vonatkozik ez, amelynek termése minden várakozást fölülmul és évek óta nem látott bő aratást ígér. Ez Olaszország zsirellátása szempontjából igen megnyugtató körülmény, miután az oliva tölti be az olasz étolajtermelésben a legfontosabb szerepet.

Magyar írószert

Schuler József Rt.

BUDAPEST

— A Hámori szintársulat meghosszabbította kulai vendégszereplése idejét. Kuláról jelentik: A Kulán szereplő Hámori szintársulat előadásai iránt általános nagy érdeklődés nyilvánul meg. A szintársulat minden este telt ház előtt játszik és most általános közkívánatra meghosszabbította kulai szereplése idejét. Nagy érdeklődés előzi meg a János Vitéz című daljáték vasárnapi előadását, úgy hogy a jegyek nagy része már elővételben elkel. A szintársulat kulai bucsuelőadását július 28-án tartja meg. A kitűnő társulat Kuláról Szenttamásra megy.

— Kilencven nappal meghosszabbították a kulai ebzáratot. Kuláról jelentik: A járási katonai parancsnokság közölte a lakossággal, hogy az ebzáratot 90 nappal meghosszabbították, mert a megállapítás szerint újabb veszettségi esetek fordultak elő.

— Jódos gyógyfürdő július hó 30-án nyílik meg újra.

Siófok Imperial Palace

ANDRÁSSY UT 4.

Igazgató: NEIGER JENŐ. Kitűnő konyha. Arnyas park. Szép szobák.

— Dorozslói hírek. Dorozslóról jelentik: A szabadkai Magyar Kenyér ünnepen Dorozslóról 16 tagú gyöngyösbokréta csoport, 24 tagú menyecskecsoport, 12 tagú gyermekcsoport és 100 tagú férficsoport vesz részt a legszebb, legszínesebb népviseletbe öltözve. — Az ereklyés Országzászló talapzatán elhelyezték a zászlót adományozók névsorát megőrzítő márványtáblát. — A cséplés a községben teljes erővel folyik. Az átlagos termés holdankint 10—12 métermázsá.

— Statáriális ítélet Szolnokon. Szolnokról jelentik: A szolnoki rögtönítélő bíróság most foglalkozott Fülöp István 61 éves napszamos bűnperével. A fél karjára béna Fülöp István sorozatos betöréseket követett el és számos évet töltött börtönben. Legutóbb a légvédelmi elsőfokú bíróság ítélt rá a bűntudatát elmulasztó cselekedeteire és az őt megkímélő körülmények miatt a börtönből szabadon engedte. — A rendőrség közlése szerint az erkölcsi bizonyítványok iránti kérvényekhez születési anyakönyvi kivonatot, a bejelentő lap szelvényét, továbbá egy 2 pengős és egy 1 pengős okmánybélyeget kell mellékelni. — A zombori rendőrségen egyelőre nem adnak ki Horvátországba, Szerbiába és a Bánságba szóló utazási és határátlépési igazolványokat. Mihelyt az utazás lehetséges lesz, értesítik a közönséget.

— Zombori rendőri hírek. Zomborból jelentik: A zombori államrendőrség 300 pengő pénzbírságra, nemfizetés esetén 30 napi elzárásra ítélte Brenner Károly volt tollkereskedőt, mert engedély nélkül tollkereskedéssel foglalkozott. — A rendőrség közlése szerint az erkölcsi bizonyítványok iránti kérvényekhez születési anyakönyvi kivonatot, a bejelentő lap szelvényét, továbbá egy 2 pengős és egy 1 pengős okmánybélyeget kell mellékelni. — A zombori rendőrségen egyelőre nem adnak ki Horvátországba, Szerbiába és a Bánságba szóló utazási és határátlépési igazolványokat. Mihelyt az utazás lehetséges lesz, értesítik a közönséget.

— A német hatóságok felemelték a szerb bányamunkások bérét. Belgrádból jelentik: A szerbiai barna és kőszénbányák munkásait a bányavállalatok rendkívül rosszul fizették. A német megszálló csapatok gazdasági főintézője ezért úgy intézkedett, hogy a szénbányákban dolgozó munkások napi bérét tíz dinárral emeljék.

JULIUS 28

1919—1941

1919. — Az antant nagytanácsa jegyzéket intézett Kun Bélához, mely okmányt Budapesten ezen a napon nyújtották át. Az esetet másnap reggel már Szegeden is tudták. Ebben a jegyzékben megállapítják, hogy Kun Béla kormánya nemcsak a fegyverszüneti szerződést szegte meg, hiszen még most is támadó hadjáratot visel a szövetségesek egyike ellen, hanem ezenkívül kizárólag egy jelentéktelen kisebbség terrorjára támaszkodik. A nagytanács tehát nincsen abban a helyzetben, hogy ezel a kormánnyal további tárgyalásokat folytasson és csak akkor lesz hajlandó az idegen csapatokat ez országból kivonni és megszüntetni a gazdasági blokádot, ha olyan kormány veszi át az ügyek vezetését, melyben a nép minden osztálya képviselve van.

1920. — Az oroszok Lengyelország elleni támadásukat Grodno és Bialisztok között folytatták; a lengyelek kiűritették Brodít.

— Tomesányi igazságügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett elő az alkotmány helyreállításáról és a kormányzói hatáskör módosításáról. — Csaknem két évi szünetelés után a főváros törvényhatósági bizottsága először ült össze közgyűlésre. — A bpesti Club kávéház előtt véres verekedés volt; 2 embert megöltek.

1922. — Összeült a londoni világkongresszus, s határozati javaslatot fogadott el, mely kijelenti Európa gazdasági újjáépítését a jövótételi tartozások leszállítását, a Saar-vidék visszaadását, az elpusztított francia bányaművek üzembhelyezését a kölcsönös hadiadósságok megsemmisítését követeli az általános megegyezés alapján. Ezért szükségesnek tartja a népszövetség kiépítését, nemzetközi kölcsön előteremtését és valamennyi békeszerződésnek felülvizsgálatát.

1923. — Színájában összeült a kisantant konferencia, amely a magyar kölcsön ügyét is tárgyalta. Megállapítják, hogy a pénz nem szabad irredentúra és fegyverkezésre fordítani. Ezért gyakorlati biztositékokban állapodtak meg. Viszont megegyeztek abban, hogy a kisantant jó viszonyban marad Bulgáriával.

1924. — A londoni konferencia teljes ülése elhatározta, hogy meghívja Németországot, mely mint egyenlő fél fog leülni a zöld asztalhoz tárgyalni.

1925. — Budapesten a gróf Bethlen udvart a kormányzó jelenlétében avatták fel. — A Többtermelési Liga Windisch Hermann választotta meg elnökévé.

— Seba, belgrádi cseh követ Ferenc Ferdinánd trónörökös meggyilkolásának napján hatalmas koszorút helyezett el a gyilkos Princip sírjára.

1926. — Londonban erősen tuljegyzték a magyar vármegyék kölcsönét.

1926. — Kun Bélát, miután a Bécsben reá kiszabott három hónapi bűntetését kitöltötte, Németországban át hazatoloncolták Oroszországba.

— Dohnányi Ernőt az angol királyi zeneakadémia tiszteletbeli tagjává választotta.

— Rothermere lord Rákosi Jenő utján 50.000 P.-t adományozott a magyar újságíróknak.

1929. — Briand megalakította tizenkettedik kormányát.

1933. — Fabinyi Tihamér közzétette a balatoni tiz pontot.

— A 33-as bizottság a dollárrendeletet és a gazdasági intézkedéseket tárgyalta.

1934. Az osztrák események következtében visszahívták Rieth bécsi német követet, aki közvetítést vállalt az osztrák kormány és a lázadók között. A menedékjogra vonatkozó ígéretet semmisnek nyilvánították. a német kormány kijelenti, hogy a területére menekülő terroristákat lefogja tartóztatni. Hitler Papent nevezi ki bécsi követnek, azal, hogy Papen új állásában ő lesz a közvetlen feljebbvalója.

— Nagy nemzeti gyász keretében örök nyugalomra helyezték Bécsben Dollfus kancellárt.

1935. — Budapesten sztrájkba léptek az építő munkások.

1940. — Romániát felszólították, hogy kezdjen közvetlen tárgyalásokat a területek átengedésével kapcsolatban Magyarországgal és Bulgáriával. —6.—

— Péterrévei hírek. A katonai parancsnokság elrendelte, hogy a padlásokról a lomot, gyúlékony anyagokat azonnal el kell távolítani. A felgyülemlett rongyot, csontot és fémhulladékot értékesíteni kell. — Péterréven a vasnapot július hó 27-én tartják. Az előljáróság a vasanyagot a központi iskolaudvarban veszi át, hogy onnan továbbítsa a katonai parancsnokságnak. — A rendőrség csavargáson érte a község szélén Szabó György 42 éves moholi születésű napszámot. Egy liba volt a hóna alatt. Átadták a zentai rendőrségnek.

— Benes borítékban 2000 repülőgépet küldött Moszkvának. A hét minden más eseményét is a humor és a szatíra tényérjén találja a népszerű Drótkéfe e heti száma.

— Szoboszlai Sárika és Patz Béla 1941. július 27-én délelőtt háromnegyed 12 órakor a beltéri katolikus templomban házasságot kötnek. Minden külön értesítés helyett.

— A Német Akadémia hírei. Dr. Reinhold Bossmann tanárt, az újvidéki Német Akadémia lektorátusának eddigi vezetőjét a belgrádi Német Tudományintézetbe nevezték ki. — Az újvidéki Német Akadémia lektorátusa a téli félévben október hó kezdetével újból német nyelvtanfolyamot kezd. A tanfolyamok minden résztvevője, aki a teljes díjat a nyári tanfolyamra befizette, kérik, hogy a lektorátus új vezetőségénél (Gróf Ciano-utca 20/I.) alatt októberben jelentkezzen. Közlebbi felvilágosítással ugyanott szolgálnak.

— A baranyai háromszögnek 53.918 lakosa van. A három hónapja visszafoglalt baranyai háromszög lakosságának számáról, foglalkozásáról, anyagi helyzetéről és a községek egészségügyi állapotáról dr. Csurgay István főszolgabíró és Keresztes Imre számvevőszéki főtanácsos most számoltak be dr. vitéz Horváth István pécsi alispánnak. Jelentették, hogy a baranyai háromszög jelenlegi lélekszáma 53918 fő. Pélmonostor a legnépesebb nagyközség. Lakóinak száma több mint 4000. A második helyen Dárda áll 3840 lakossal, majd Kásfalú és Hecsegszőlős következnek. A leggazdagabb falu Baranyaszentistván, ez német település, míg a legnagyobb határt, 23.600 kat. holdat, a hercegszőlősiek vallhatják magukénak. Az utolsó harminc esztendőben, a legutóbbi magyar népszámlálás óta, 3121 fővel szaporodott a baranyai háromszög lakossága. A birtokelosztás egészségesnek mondható, a községeknek nincs jelentős adóssága és az embereknek csak elenyésző töredéke szorul majd hatósági támogatásra.

BENCE BUTORT

vegyen! Külföldi kiállítás aranyérmekkel kitüntetve. Művészeti izlelésben, szolid kidolgozásban vezet. Ujvidék, Jókai Mór utca 20.

— Dr. Kulitz Gyéza operateur, az újvidéki állami kórház szülészeti és nőgyógyászati osztályának mb. főorvosa rendelését az állami kórházban megkezdte. Rendel. hétköznaponként 9—11 óráig.

Uveg-, stíl és modern CSILLÁROK

a készítőnél Hollitscher Leó csillárüzem. Ujvidék, Alkotmány utca 29.

— Milyen kort ér el a mai ember? Németországban folytatott kutatások alapján megállapítást nyert, hogy az utolsó 50 évben az ember ugynevezett »életkor elérése« Európában feltűnően emelkedett. Hála az orvosi tudomány előrehaladottságának manapság nem a ritkaságok közé tartozik, hogy 60—65 éves emberek teljesítőképességük magaslatán állanak. De ezekből nem következtethető az, hogy az emberek az évek folyamán bibliai kort érjenek el. Németországban az átlagéletkor férfiaknál 56 és nőknél 59 év. Ez az életkor egy magas színvonal jele, mivel Indiában az emberek átlag csak 26 évet érnek el. Ennek a rövid életkornak a nagy csecsemőhalandóság az oka. Ha az emberiség életkorát teljes egészében vesszük, úgy elővigyázattal kell fogadni azokat a jelentéseket, amelyek 130 vagy 150 éves emberekről számolnak be, mivel megállapítást nyert, hogy 2.5 millió ember között csak egy ember éri el a 106 évet.

Vigyázat!

A Darmol hashajtót utanozák. Ügyeljen, mert minden tablettán a „DARMOL” szónak és T alakú bevágásnak kell lenni. Kimondottan eredeti csomagban kérje.

DARMOL

MŰVELŐDÉS

Frenetikus sikerrel mutatkozott be
Ujvidéken
Ádám Klára „Sutyi“

Ma, holnap és holnapután lép fel Ujvidéken a kis művész

Ujvidéken, az Apolló moziban, most újra műsorra tűzött nagysikerű filmjátékban, a »Mégfagyott gyermek«-ben oly nagy sikert aratott kis magyar filmszínész, Ádám Klára, pénteken este személyesen is fellépett a moziban és óriási sikert aratott. A bemondó tisztét szép sikerrel töltötte be Kornya Sándor, a pesti filmvállalatok pénztári főellenőre. Az Apolló nézőterét szorongásig megtöltö a közönség szívből

jövő, őszinte ünneplésben részesítette a rendkívül tehetséges kis művésznőt, aki magánszámaival csodálatba ejtette a közönséget. Különösen nagy sikerű volt Sutyi táncszáma, amelynek végén a közönség a dübörgő taps mellett virágokkal szórta tele a rögtönzött, izlésesen dizsített színpadot, amelyen Sutyi ropta boszorkányosan ügyes táncát.

A nagytehetségű kedves csöppséget Ujvidék lakossága annyira szívébe zárta, hogy lépten-nyomon elhalmozza szeretetének minden jelével. Sutyi meg is érdemli ezt a szeretetet: annyira megszerette városunkat és minket, hogy nem bánná, ha a hátra lévő három nappól három hónap lenne s azt Ujvidéken tölthetné. Sutyi, mielőtt színe lépett, kedves meglepetésben részesítette a Szabadság-szálloda kerthelyiségében szórakozó vendégeket: Zsiga Ernő zenekarának simuló kísérete mellett három dalt énekelt el nagy sikerrel. A kertben két kedves és egy

kissé rágalom ízű hirt hallottunk. Az egyik, hogy Zsiga Ernő elsejétől kezdve Budapesten játszik zenekarával s ezentúl már csak a rádióból halljuk majd, a másik hír, hogy elsejétől kezdve Suki Tóni zenekara játszik majd a Szabadságban s a harmadik hír, hogy — Sutyi zsidó. Nem tudjuk, kinek mi célja és érdeke fűződik ahhoz, hogy ilyen legből kapott, rossz indulatu híreket terjesszen Sutyiról. Mert az igazság az, hogy Sutyi öskeresztény családból származik, mind anyai, mind apai ágon. A híresztelők jól tennék, ha érdeklődnének a rendőrségen, ahol a bejelentés alkalmával a származási dokumentumokat bemutatják Ádámék, amennyiben pedig az illető urak restek elmenni a rendőrségig, jelentkezzenek az Apolló igazgatói irodájában, ott saját szemükkel olvashatják az igazságot Sutyi származásáról. Szomorú, hogy még ennek a drága, tehetséges kislánynak is ártani akarnak tulbuzgó fajtutatók, akik minden bizonyíték nélkül ártani igyekeznek Ádám Klári Sutyinak, aki legalább oly jó keresztény és magyar, mint azok, akik rosszat mondanak róla.

Meg kell említeni azt is, hogy Sutyi nincs még csak elkényeztetve sem. Egyaránt örül minden kislánynak, ha szegény, ha gazdag, urilányka, munkás gyermeke vagy becsületes iparosé. Így tegnap azzal örvendeztette meg kis barátnőjét, Sajtos Rózsikát, hogy gratulált neki 5. születésnapjára és segítette elkölteni az ünnepi ebédet. A pöttöm ünneplésnél csakhamar összeverődtek a szomszédság kisfiúi, kislányai és valóságos gyermek-zsurrá fejlődött a szűk körűnek indult lakoma.

Ma: táncest az ujvidéki Református Olvasókörben. Az ujvidéki Református Olvasókörben ma, vasárnap ismét megtartják a hagyományos vasárnapi táncestet, amely iránt Ujvidék tánckedvelő ifjúsága egyre nagyobb érdeklődéssel viselkedik. A kitűnő zenekaron és jó italon kívül a rendezőség gondoskodott izletes vacsoráról is, úgyhogy a táncest résztvevőinek még vacsoráznok sem kell korán odahaza. A beléptidij a szokásos, az est 8 órától éjjelig tart.

NYARALÁS - SZÓRAKOZÁS

JULIUS HÓNAPBAN
Friedrich-Royal-Szálloda Hévíz
Vezető ház. Minden kényelem. Elsőrangú konyha és kiszolgálás. Este zene, ének és tánc.

Pannonia szálloda és étterem, HÉVIZ
Legszebb fekvés. Modern berendezés. Kényelem. Kitűnő konyha. Mérsékelt árak. Naponta cigányzene és tánc.

Gül-Baba PENSIO

MECSEK-UTCA 14
Közvetlenül a Margitfaludai hídfőnél
Telefon 16-64-36.
Buda legjobb részén. — Polgári árak

VÁSÁROLJON HIRDETŐINKNEL

VASBUTORT

SKRAVAN ANDRÁSNAI rendeljen
Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-ut 53.

A BARANYAI HÁROMSZÖG

A Reggeli Ujság Délbaranyáéir!

A hazatért Baranya

A hazatért Baranya minden lakója számára felejthetetlen az a szolgálat, amit a Reggeli Ujság a két évtizedes szenvedés alatt a délvidéki magyarságért tett. Most amikor a természetes gazdasági kapcsolatok utja az ország más része felé vezet a baranyai háromszög lakosságát, ugyszólván naponként kapjuk a leveleket, melyeknek írói azt a meggyőződésüket fejezik ki, hogy a Reggeli Ujságnak nincs olyan olvasója aki lapunktól el tudna szakadni. Örömmel olvassuk ezeket a leveleket, melyek bizonyítják, hogy szívós munkánk nem volt hiábavaló. Az a kapcsolat, mely Délbaranya és a Reggeli Ujság között több mint két évtized óta fennáll, nem szűnt meg most sem. A 22 éves keserves idő olyan sorsközösséget teremtett lapunk és olvasói között, mely kiirihatatlan nyomokat vésett olvasóink lelkébe. Ennek az elszakíthatatlan lelki köteléknek további ápolását kívánjuk ápolni, amikor a baranyai háromszög lakóinak érdekeit igyekszünk továbbra is szolgálni.

Kovács I. Irógép-műszerész
javít mindenrendszertű irógépet
PÉCS, Deák utca 4. - Tel. 15-61
Irogépek vétele és eladása

A TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSULAT (Assicurazioni GENERALI), mely Hazánkban már 110 éve működik, működési körét pécsi főügynöksége (Pécs, Király-utca 8) útján a visszatért baranyai háromszögre is kiterjesztette. Az intézet érdekkörébe tartozik a »Sava« Általános Biztosító R. T. is, mely intézetnek a baranyai háromszög területére eső biztosításainak magyar nyelvre való átdolgozását a Generali pécsi főügynökségének útján eszközözi. A pécsi főügynökség a legelőnyösebb feltételek mellett veszi át mindennemű biztosítási ajánlatot.

HOFFMANN IMRE

cukorka-, csokoládé-
nagykereskedő

PÉCS

Telefon: 26-25 Mayláth tér 6

A HAZATÉRT BARANYAI HÁROMSZÖG ÓRÁSA

Azoknak a délvidékieknek, akik Pécssett órást, ékszerészt kerestek, ismerőseik sorra Fonyó Ferencet ajánlották, akinek gyönyörűen felszerelt órás és ékszerész üzlete van az Irányi Dániel tér (volt Buza-tér) I. sz. alatt. Fonyó boldogan emlékezik meg a Baranyai Háromszög lakóinak bizalmáról: Tizenöt éve vártam e napokat, amikor Dárda, Pélmonostor stb. lakóit üzletemben üdvözölhetem. Fonyó megérdemli a nagy bizalmat, szakmáját a legelőkelőbb külföldi mestereknél tanulta, Német- és Franciaországban, Hollandiában, Svájcban. Pécssett 1926-ban nyitotta meg üzletét, mely általános megbecsülésnek örvend. Dus raktár várja vevőit, a javításokért 100%-os garanciát vállal.

Fogorvos urak, figyelem!

Pécs legismertebb fogtechnikai laboratoriuma felajánlja szolgáltatásait Önöknek. Munkánk kitűnő, lelkiismeretes. Szíveskedjenek megítészni bennünket próbamunkával.

Fekete és Schakowitz

fogtechnikai laboratoriuma
Pécs, gróf Benyovszky u. 7 tel. 28-65
Negyedszázados szakmai tapasztalat!

Ziegler Ádám

rövid, kötött, textil és szövöttáru nagykereskedése,
Pécs, Boltív-köz 4.

Szénát, szalmát, burgonyát
vaggontelekekben vesz és szállít

Nyitrai Andor, terménynagykereskedő
Pécs, I. Ferenc József u. 28. Tel. 21-12

BARANYAI GAZDÁK RT. TEVÉKENYSÉGE DÉLBARANYÁBAN

A Délvidék felszabadulásával és Eszéknek az új Horvátországhoz való csatolásával Délbaranya gazdaságának ujra a régi székhely, Pécs felé kell gravitálnia.

Baranyai Gazdák Rt. pécsi cég modernül felszerelt javítóműhelyével és áruraktárával (olajok, adómentes petróleum és benzin, kocsikenőcs, tovettekenőcs, műtrágyák stb.) siet a cséplés idején nehéz helyzetbe jutott, majdnem két és fél évtized után hazatérő gazdák segítségére.

A vállalat, mely tavaly ősszel lett átszervezve, már közel három évtizedes multra tekint vissza. Új, fiatal, agilis vezetői, kik maguk is a falu szülöttei, minden erejükkel azon vannak, hogy vállalatuk eddigi jóhírét becsületes, pontos munkájukkal fokozzák és a gazdák érdekeit szolgálják.

PÉCS vezető étterme

Pannonia pince

legjobb szórakozóhelye

Pannonia Grill

Király utca 5 Jazz, tánc, dizőz

Hangulatos nyári esték a Hullámfürdő teraszán, a Pannonia pince nyári üzeme

Tulajdonos:

Simonfay-Skergula Ferenc

Tízmilliárd kuna bankjegyforgalom Horvátországban

Zágrábról jelentik: Jugoszlávia bankjegy forgalma a háboru első napjaiban hozzávetőleg becslés szerint kerekén huszmilliárd dinár volt. Ezenkívül készletben tartottak kerekén 39 milliárd dinárt éspedig 25 milliárd dinárt 10.000 dináros bankjegyekben és 14 milliárd dinárt 1000 és 100 dináros bankjegyekben. Amikor a háboru Jugoszlávia szempontjából kritikus fordulatot vett, a Nemzeti Bank a tartalékbankjegyek nagy részét megsemmisítette, azonban a katonai pénztárak útján ezen tartalékbankjegyek egy része mégis forgalomba került és mintegy 3 milliárd értékű új bankjegy került Horvátországba. Miután a kuna bankjegyek kiadása technikai okokból késik, a horvát Nemzeti Bank a szárazszámok alapján érvénytelenítette a tartalékbankjegyekből származó bankjegyeket az 1000 dináros bankjegyeket pedig bevonta és 3000 dinárig váltópénzre cserélte be, a többire pedig bónókat adott.

Horvát pénzügyi körök remélik, hogy Horvátország bankjegyforgalmát 10 milliárd dinárra, illetve kunára korlátozhatják anélkül, hogy pénzügyi veszélye állhatna be.

Fonalát és kötött árnyát is
tökéletesen
FESTI SINON
Budapest, IV., Váci-utca 55. Tel. 384-019

A magyar angóratenyésztő standard könyve: dr. s. **Schneider** Sándor Budakalász. Az angóratenyésztés kézikönyve P. 3. kapható a szerzőnél.

ELISMERTEN JÓ
ketteceinkkel az angóratenyésztés kényelmes és gazdaságos
SZANTÓ ISTVÁN faipari vállalat,
Kispest, Teleki-ut 15 sz.

Az „UNIVERSAL” angóranulketrecek többszörösen kitértetve. Készíti: **SINGER MIKLÓS** asztalosmester, Újpest, Nyár utca 73. Telefon 49-42-99

Vérifrisítésre bakokat ajánl:
dr. s. **Schneider** Sándor angóratenyésztő Budakalász.

Aranygyapjú Angóranul Farm Engel Imre Budapest, III. Zsigmond Király utja 70. Török-angol-német leszármazásu nagy gyapjúhozamú fajállatok.

ANGORASZÓRT
mindig a legmagasabb árban
váltjuk be
LEVAI és BÖHM
Budapest, V., Géza-utca 1 sz.

Kiváló importált oszák leszármazottait vérifrisítésre és kitenyésztésre
Köves Gábor Zoltán, Budapest,
II., Csévi u. 7.

KÖBÁNYAI FAJBAROMFI ÉS ANGORATELEP
Budapest, X., Újhelyi dűlő 7775.
(8-as villamossal.)

Az 1941. évi jubiláris Orsz. Mezőgazdasági Kiállításán több díjjal kitüntetve.
Államilag ellenőrzött telepéről előjegyzéseket elfogad: Rhodo-Island és magyar kendermagos tenyésztőjásokra.

Vérifrisítésre ajánl: **angóratenyészbakot, emsét, süldőket.** Speciális törzstenyésztés a hoidas modern telepén, **országosaa elismert legkiválóbb leszármazásu** tenyészanyaggal.

Telepünk bármikor megtekinthető.
Érdelklődőket díjtalanul és szakszertien kiképezzünk
KISFARMERRÉ.
Tehenészt, sertésenyésztés, konyhakertészet.

Nem lehet azt parancsolni senkinek

Szenes Andor verse

Szabadon, dalszerűen Dr. SÁNDOR JENŐ zenéje

Élt a Ma-ros part-ján
Lent a Ma-ros part-ján

va-la-hol egy a-rany-ha-ju lány. Min-den
ár-va lett egy a-rany-ha-ju lány. Csend van

ta-vasz es-tén ki-szű-kött a há-zuk ka-pu
da-los aj-kán és az ar-ca i-gen ha-lo-

ján. Csó-kos pi-ros aj-kan ra-gyogott a nap-su-
vány Kint már vi-rág sin-esen a re-gi kert-su-pa

gar. Re-meg-ve vár-ja Jon-e a pár-ja
gyom Ki-néz a rét re Sa kis szí-vé-be

REFRAIN. Lelkesen.
Egy vi-dám tú-zes hu-szár. Nem le-het azt
Va-la-mi fáj még na-gyon...

pa-rancsol-ni sen-ki-nek. (hogy) Azt sze-res-se,

kit a szí-ve nem sze-ret! A-mig lesz egy

pi-ros ró-za. A-mig lesz egy ma-gyar nó-ta.

Fe-lej-te-ni pa-rancsol-ó-ra nem le-het!

Angóratenyésztők szervezkedése

Dr. S. Schneider Sándor, Budakalász

Az egyik német szakíró mondja, hogy a házinyulak a vasuti vágányokat követik s mivel azt akarja kifejezni, hogy ott, ahol sűrű a vasuti hálózat, ott van a házinyulak dominiuma: Az ipari munkásság a városzéli hivatalnokok házatáján.

Ezek szerint a házinyul-tenyésztéssel nem izolált gazdaságok, hanem elsősorban társulásra szociális összműködésre különösen hajlamos kisemberek foglalkoznak, akik külön-külön gyengék lévén ösztönyszerűen keresik az összefogó keretet az egyesülést. Hogy Németországban az 1921. évi négy és félmillió állománnyal szemben 1936-ban nyolcmillió felül emelkedett a házinyulak darabszáma, az nagyrészt egy az államhatalom részéről támogatott, erős propagandának az eredménye. De hogy ez a propaganda birodalom érdekében ilyen jól sikerült, annak a német házinyul-tenyésztőknek egyesületi hálózata volt az alapfeltétele.

A helyi egyesületeken van a hangsúly. Ezeket természetesen ösz-

szefoglalja, központilag irányítja valamely csucsszervezet.

Magyarországon a helyi egyesületek ritkábbak, de ahol komolyan működnek, mint például Vácán és Szegeden, áldásos munkát végeznek és nekik köszönhető, hogy a kis állattenyésztés annyi vihar között megálta helyét. Ezek a fejtegetések bizonyos aktualitást nyertek a magyar Délvidék hazatérése alkalmából. Az elszórtan élő egymástól alig tudó angóratenyésztők, akik az egyesülés óta a magyar angóratenyésztők nagy családjának ifju tagjai lettek, sokkal könnyebben érnek el céljaikat és hatásosabban védnek meg érdekeiket, ha kezefogásnak egymással s a Délvidék nagyobb kulturális gócpontjaiban, mint Szabadkán, Újvidéken stb. megkezesnek és megtalálnak egymást, hogy egymástól tanulva egymást oktathassák, így megveinék még az alapját későbbi gazdasági együttműködésnek szövetségi tevékenységét. 5626

Mielőtt értékesítené gyapjúját

vagy fonalát forduljon saját érdekében díjmentes felvilágosításért és árajánlatért: **„M.A.T.H.I.A.S.”**
Magán Angóranul Tenyésztők Háziipari és Árúrtékesítő SZÖVETKEZETE
BUDAPEST, V., Dorottya u. 9 szám

Megjelent! Köves Gábor Zoltán angóranul tenyésztése-takarmányozása angóragyapjú fel-dolgozása című könyve, amely teljes egészében felöleli az angóranul tenyésztésével kapcsolatos összes problémákat. Ára P. 3.- bélyegben is küldhető. Kapható a szerzőnél: Budapest, II., Csévi u. 7.

Horvátországban a volt jugoszláv vámtarifa marad érvényben. Zágrábról jelentik: A pénzügyminisztérium vámosztálya közlést adott ki, amelynek értelmében Horvátország területén továbbra is a volt jugoszlávai vámelőírások maradnak érvényben. Ugyancsak érvényben maradnak azok a kereskedelmi szerződések is, amelyeket a volt Jugoszlávia kötött külállamokkal, mindaddig, amíg Horvátország nem köt kereskedelmi szerződéseket az egyes államokkal. Mivel 1941 április 10-e óta külföldnek kell tekinteni mindazokat a volt jugoszláv területeket is, amelyek nem tartoznak Horvátországhoz, így az ezekkel a területekkel lebonyolítandó forgalom is ugyanolyan elbírálás alá esik, mint a többi külföldi államoké.

Horvátországban már új lisztből sütik a kenyeret. Zágrábról jelentik: Horvátországban június végén már teljesen elfogyott a buza- és buzaliszti, ughogy a lakosság nagyrésze tiszta kukoricalisztből készült kenyeret evett. Ezért várták különösen Horvátországban türelmetlenül az aratást. A sik vidékeken mindenhol learatták már, sőt a cséplést is befejezték, ughogy Gyakovó, Verőce és Mitrovica környékén a malmokban már megkezdtek az új buza kiörlését. Ezek a területeken már új buzalisztből készült kenyeret sütnek. A buza minősége egyébként egész Horvátországban kitünő. Szlavóniában 79-80 hektóliter, Szerémségben pedig 83-84 hektóliter fajsúlyu buza termett. A földmivesek az idén nagyon jól járnak, mert a buza mennyiségileg és minőségileg is jól termett, ezenkívül 450 dinárban állapították meg mázsája árát, olyan magasán, amilyent eddig még sohasem fizettek Horvátországban buzáért.

Angóragyapjút a legmagasabb napi áron vásárol
LICHTIG (törv. bej. cég)
Budapest, VII., Wesselenyi u. 13
Telefon: 425-254

Hirdetmény

Ujvidék thj. szab. kir. városban az országos állat- és kirakodóvásár 1941. évi augusztus 8-án és 9-én a Pirosi-ut melletti vásártéren fog megtartatni, melyre vészmentes helyről minden — szabályszerű járlatlevéllel ellátott — jószág felhajtható. A vásárra csak olyan járlatlevéllel ellátott állat hajtható fel, mely tulajdonjogát ruházási nyilatkozattal nincsen ellátva.

Lovasfogatokat is csak szabályosan ellátott járlatlevéllel bocsátanak be a vásártérre.

Ugy a helybeli, mint a vidéki kereskedők és iparosok kötelesek iparigazolványukat felmutatni.
Elárusítóhelyet a vásáron addig senki sem foglalhat el, míg azt az illetékes hatóság közeg részére ki nem jelöli.

Ujvidéken, 1941. évi július hó 22.
vitéz **Bayor Ferenc** s. k.
m. kir. honvéd tábornok,
Ujvidék thj. szab. kir. v.
katonai parancsnoka

Magas gyapjúhozamú angóranulak import championok leszármazottai kaphatók:
Óbudai angóratenyésztő dr. Hanos Lászlóné
Budapest, Bécsi ut 269. Telefon: 56-27-48.
Kezdek állandó egyeni oktatása.

Iskola - Nevelés

Notre Dame Nőnevelő-Intézet Nagykanizsa
 IV. oszt. gimn. latinnal és felső IV. oszt. liceum. Latinkiegészítő érettségivel. Internátus. Nyelvek. Zene. Sport. Gondos felügyelet. Napi 5-szöri étkezés. Prospektus.

A Soproni Evangélikus Tanítóképző-Intézet
 Szeretettel várja apáink fiait a régi alma materbe! Kérjen prospektust.

A SZERETET LEÁNYAI (Irgalmas Nővérek) RANOLDER INTÉZETE
 Budapest, IX., Thaly Kálmán u. 23 sz.
Az intézetben lévő iskolák:
 Elemi iskola
 Polgári iskola
 Ipari leány középiskola háztartási neveléssel
 Liceum latinmentes gyakorlati irányú leányközépiskola érettségivel
 Tanítóképző
 Modern internátus. Individuális oktatás és nevelés. Lelkiismeretes állandó orvosi felügyelet. Ötszöri étkezés. Egészséges orvosi fekvés. Nagy kert és befásított udvar fedett tanulócsarnokkal. Tenisz, korcsolyázás, nyelvek, zene. Részletes tájékoztatót kérjen. Telefon 130-640

Istent megváltó leányai Szent József nevelőintézet Sopron
 Sopron. Gróf Klebelsberg Kuno ucca 3. Elemi, polgári, négy évfolyamu nőipariskola, négy évfolyamu felsőkereskedelmi övönöképző, tanítóképző és liceum.
 Nyelvek. Zene. Sport. Legjobb ellátás és fenkölt szellemi felügyelet. Prospektus.

Szent Domonkos-Rendi Nővérek Leányintézete K Ö S Z E G
 Elemi, polgári iskola, gyakorlati irányú latinmentes négyévfolyamu liceum, és tanítóképzőintézet, internátussal. Egészséges fekvés. Fenkölt szellemű nevelés. Individuális oktatás. Nyelvek. Zene. Sport. Hatalmas arnyas kert és udvar. Kiténő ellátás. Prospektus.

Szalézi Intézet Középkolai Fiuinternátus SZOMBATHELY
 FRIGYES FÖHÉRCEG UTCA 44.

A növendékek a Premontrei gimnáziumot, az Allami Reálgimnáziumot, a négyévfolyamu Felsőkereskedelmi iskolát, a Községi Polgári Fiuiskolát látogatják. Családi otthon, lelkiismeretes fenkölt szellemű nevelés. Nyelvek. Zene. Sport. Higienia. Prospektus.

Szent Domonkos Konviktus Sopron
 Középkolai tanulmányait végző ifjak internátusa. Nagyon vallásos nevelés. Komoly felügyelet. Kiténő ellátás. Mérsékelt árak. — Prospektus

Szent Domonkosrendű Nővérek
 Leány-nevelőintézete SZEGED-Felsőváros
 Hoblárt-baza u. 30.
 Középkolai növendékek felvétele. Családias. Individuális oktatás. Nyelv. Zene. Kiténő ellátás. Egészséges napos levegős fekvés. Lelkiismeretes felügyelet. Mérsékelt árak.

SPORT

Harc az NB-be jutásért: UAC-SzVAK osztályozó és Bezdáni SE-Dulcisz HB-döntő az UAC-pályán

Ma délután a megnagyobbodott Magyarország egész labdarugó társadalma Ujvidék felé tekint, mert itt játszódna le a nap legnagyobb futballeményei, két olyan mérkőzés, amelyekből máskor egy is elég volna vonzóerőnek.

Az előmérkőzésen dől el a Hazatérés Bajnoksága, a Bezdáni SE és az ujverbázi Cukorgyár között. A Szabadkai VAK visszalépése folytán talán nem a két legjobb csapat jutott be a döntőbe, mégis minden elismerést megérdemel a két vidéki együttes, hogy idáig felverekedte magát. Bármelyikük is nyeri el a szép bajnoki címet, tudásával és lelkes munkájával mindegyikük rászolgált arra. A BSE-Dulcisz mérkőzés győztese csak erkölcsi sikert arat, hiszen a két csapat már megkapta a beosztását az NB II-be, illetve III-ba s ezen a mai eredmény már nem változtat.

A főmérkőzésen alighanem eldől, hogy az UAC és SzVAK közül melyik jut be az NB első osztályába, a magyar futball élgárdájába. A tét tehát igen nagy s ennek megfelelően nagy küzdelem is várható. Hiszszük azonban, hogy ez a küzdelem végig sportszerű marad, méltóan az olyan csapatokhoz, amelyek az NB-

be pályáznak. Ez az osztályozó kétfordulós, jövő vasárnap Szabadkán visszavágó mérkőzés lesz, amelyre persze a mai mérkőzés győztese nagyobb eséllyel áll majd ki, mint a vesztese.

A két mérkőzésvalamennyi résztvevője a legjobb együttesével áll fel. A BSE-Dulcisz előmérkőzés fél-negy óraker, az UAC-SzVAK főmérkőzés félhat óraker kezdődik a volt NAK-pályán. Az utóbbi játékvezetője Egner lesz.

Rövid hírek

Az ujvidéki »Törekvés« SC hírei. Kérem a következő játékosok megjelenését ma reggel, 7 óraker a pályánkon, a kórház mellett. Mindszenti, Opolzer, Valkó, Detelin, Erdős, Bódi, Herdi, Mókus, Leszák, Mellert, Sánta, Szöllösi. Az intéző.

Hivatalos UAC-közlemények. Az első csapatnak következő játékosai ma délután hégy órára jelenjenek meg a pályán: Lukács, Szluha, Vinnai, Csillag, Gergely, Fehér, Molnár, Tickmayer, Marjanovics, Jakus, Lukanits I. Bartha és Schneider. — Kapunyítás félhárom óraker lesz, előbb senkisémet mehet be a pályára.

Rendezők és pénztárosok: Koch, Hauswirth, Budák, Werner, Wagner, Csauth, Ferenczy, Demeter, Himelsbach és Klampfer. — A vezetőség.

A Duna SC következő játékosai ma délután negyedkettőre jelenjenek meg a vasútállomáson: Noszek, Madacki, Zimmermann, Matcsek, Szrgyanov, Horváth I, Fekete, Katacsics, Beer, Papp, Oláh II és Horti. A felszerelést vegyék át délelőtt. Rendezők délutánra: Horváth, Noszák, Geller, Fábrián, Boros és Vastag. — A vezetőség.

UVAK-hírek. Felkérem az alatt felsorolt játékosokat, hogy vasárnap délután 12 óra 15 percker jelenjenek meg az UVAK öltözőjében: Radinovics, Fürst, Jockov, Kurunczy, Kolarszki, Kotrba, Lépes, Manojlovics, Atanackov II., Augustin II., Atanackov I. és Bihari. A csapat Petröcön játszik bartáságos mérkőzést. Vezető: Raczkov. Indulás 12 óra 40 percker. Az intéző.

Játékvezetők a mai ujvidéki mérkőzésekre: Bezdáni SC—Dulcisz Egner Kálmán és UAC—Szabadkai VAK Kiss M. Ernő.

A gödöllői teniszvereny, amelyet augusztusban rendeznek, a kontinens legjobb játékosait gyűjti egybe. Eddig biztos résztvevők: Henkel (Németország), Romanoni (Olaszország), Puncsec (Horvátország) és Asbóth (Magyarország).

KUGLI HIREK

A Keramit összes játékosai ma délelőtt 10 órára jelenjenek meg a Kott-pályán, fontos megbeszélésre. — Az intéző.

A FERENCVÁROSI USZÓK ZOMBORBAN

Ma érdekes sporteseménye lesz Zombornak, ugyanis az FTC uszói és vízipóli látogatnak el oda. A Ferencváros uszói között szerepelnek az országos bajnokok, vízipóli csapata még veretlen. Zombor pálya hiányában a futballban semmiféle eredményt nem tud felmutatni s így egyedül a Ferenc-csatorna az a hely, ahol rendes versenyeket lehet tartani. A vendéguszők között szerepelni fog Táto, aki európai viszonylatban is a legjobb. Magyarország hölgybajnoka Vámos Adél, továbbá hátuszóbajnoknője Lovász Gitta és Székely Éva hölgy melluszó szerepel még a versenyen. A veretlen FTC vízipóli-csapata is látogat Zomborba a következő felállításban: Németh, János, Bródy, Molnár, Táto, Török, Hokl és Karinth. Valószínűleg a csapatból kettő pár napig Zomborban tartózkodnak s edzésbe fogják az itteni uszójfuságot. A vasárnapi sportesemény elé nagy érdeklődéssel tekint a zombori közönség.

SELMECZY ALAJOS ÉS KUTRUCZ JÁNOS ELŐADÁSA UJVIDÉKEN

Kutrucz János, az Edzők Testületének főttkára tudvalegőleg a hét eleje óta Ujvidéken tartózkodik. Kutrucz hétfőn az egyesületi vezetőknek tartott előadást, kedden és csütörtökön edzés-bemutatót tartott a pályán a játékosoknak, pénteken este pedig kétórás, rendkívül érdekes előadást tartott a Katolikus Otthonban összegyűlt egyesületi vezetőknek és játékosoknak. Ezt megelőzőleg Selmeczy Alajos, a Játékvezetők Testületének főttkára tartott előadást a játékszabályokról előbb a játékosoknak, majd külön a játékvezetőknek. Mindkét előadás elejétől végig lekötötte a szépszámú hallgatóság figyelmét.

Református TANITÓKÉPZŐ és LICEUM
Nagykőrös
 A képző a magyar református tanítóképzés 100 éves intézménye, a belőle alakult liceum gyakorlati életpályákra, főiskolai tanulmányokra előkészítő iskola. Évi tandíj 20.— pengő, mellékdíj 59.— pengő. Mindkét intézetnek internátusa van, ennek díja egészévre 500 P., egyéb díj 35 P. Tájékoztatót az Igazgatóság küld. 5973

ÁRPÁDHAZI BOLDOG MARGIT
 főiskolai és egyetemi hallgatóknak OTTHONA
 a Mi Asszonyunkról nevezett kalocsai Szegény Iskola Nővérek vezetése alatt.
 Szeged, Kálvária-u. 1.
 Minden kényelem, lelkiismeretes felügyelet. 5924

M. KIR. ÁRPÁDHAZI SZENT-ERZSÉBET LEÁNYGIMNÁZIUMMAL KAPCSOLATOS INTERNÁTUS SZEGED
 Egészséges, szabad tiszparti fekvés. Vallásörkölési nevelés. Nyelvek, zene, sport. Háztartásbani gyakorlatok. Lelkiismeretes felügyelet. Kényelem. Kiténő ellátás. Prospektus. 5925

Szent Domonkosrendű Nővérek NEVELŐ és TANINTÉZETE
 Hódmezővásárhely
 Elemi, polgári, háztartási és gazdasági iskola, mely utóbbiban a polgári iskola vagy a gimnázium IV. osztályát végzett leányok a könyvvitelt, gép és gyorsírás mellett a szabás-varrásban, főzésben, gazdaságvezetésben nyernek elméleti és gyakorlati kiképzést. Nyelvek. Zene. Sport. Kiténő ellátás. Lelkiismeretes felügyelet. Egészséges fekvés. Tandíj egész évre P. 100.— bentlakási díj havonta P. 50.—

KALOCSAI KATOLIKUS TANITÓKHAZA INTERNÁTUS
 Felvesz tanítóképzőbe, liceumba, gimnáziumba, polgáriba járó katolikus fiukat. Válaszbélyeges kérrésre részletes tájékoztatót küld az igazgatóság. Kalocsa, P E S T - M E G Y E 5927

Irgalmas nővérek Ranolder Intézete, Veszprém
 Van kisdedóvodája, 6 osztályú elemi leányiskolája, polgári leány és nőipariskolája.
 Internátussal kapcsolatos. Bővebb értesítést szívesen ad az Intézet Igazgatósága.

Bethlen Gábor Református flugimnázium
 és leánygimnázium internátussal
 Hódmezővásárhely
 Szigorú felügyelet. Individuális oktatás. Nyelvek. Zene. Sport. Kiténő ellátás. Olcsó árak. Prospektus. 5922

NYILTTÉR*

Az 1937. évi óbecsei iskolaigazgatóság által kiadott elemi népiskola hatodik osztályára vonatkozó bizonyítványomat elvesztettem, ezúton érvénytelenítem.

Ujvidék, 1941 július 24.

5602 Horváth Rezső

Elvesztett az ujvidéki strandon a karkötő órám, kedves emlékem. Kérem a becsületes megtalálót, hogy jutalom ellenében adja le: Gál Egon, gimnáziumi tanuló, Ujvidék, Zrinyi Hona utca 16.

Akinek LAZAREVICS LAZÁR volt ujvidéki bőröndösével szemben követelése van, igényét az ujvidéki városi számvéviségnél (Városháza, 22. sz. alatti) 8 napon belül jelentse be.

BOROS LÁSZLÓ okl. bőröndös, Jókai Mór u. (Szűcs u.) 24. Ujvidék

Meghívó

a »LABOR« magyar iparosok beszerzési-, értékesítési és hitelszövetkezete k. f. Ujvidéken 1941 augusztus 10-én reggel 9 órakor megtartandó

RENDKIVÜLI KÖZGYÜLÉSÉRE,

mely a »Labor« hivatalos helyiségében (II. Rákóczi Ferenc u. 25) alatt lesz megtartva az alábbi tárgysorozattal mellett, az igentisztelet tagtársai között ezennel tisztelettel meghívom.

Ujvidék, 1941. július 25.

Horváth Ferenc s. k. elnök.

Utalás az alapszabályokra:

Amennyiben a fenti meghívóban feltüntetett időre (9 órára) az alapszabályok 29. §-a értelmében az összes tagok legalább fele nem jelenne meg, a közgyűlés egy órával később, azaz 10 órakor lesz megtartva, tekintet nélkül a jelenlevők számára.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlési jegyző és két jegyzőkönyvhitelítő, valamint a szavazatszedő bizottság kijelölése.
2. Elnök beszámolója az alapítás napjától a közgyűlés napjáig.
3. Határozathozatal a szövetkezet megterhelése ügyében. (Az alapszabályok 30. §-a 4. pontja értelmében.)
4. Esetleges indítványok. (Az alapszabályok 30. §-a 9. pontja értelmében.)

Felhívás

az ujvidéki vadászokhoz!

Felkérem az összes ujvidéki vadászokat, hogy folyó hó 28 és 29-én 17-19 óráig személyesen jelentkezzenek a volt Dunabánsági vadászszövetség irodahelyiségében és a következő adatokat szolgáltatják be:

1. Vezeték és keresztnév,
2. A beszolgáltatott vadászfegyver öle és gyári száma,
3. Mely hatóságnak szolgáltatta be.

A vadászfegyvertartási engedélyt mindenki hozza magával.

DRACH LAJOS

hatósági megbízott.

POZIV LOVCIMA!

Pozivam svenovosadske lovce, da na dan 28 i 29 ovog meseca od 17-19 časova lično donesu u prostorije bivšeg Saveza lovačkih udruženja za Dun. ban. siedeće podatke:

1. Ime i prezime,
 2. Kalibar i fabrički broj vlastitima predate lovačke puške,
 3. Kojoj vlasti je puška predata.
- Svaki neka donese sa sobom svoj oružni list.

LJUDEVIT DRACH poverenik vlasti.

Hagyományos Anna-bál Harkányfürdőn

augusztus 2-án, szombaton

BUTORT elsőrendű kivitelben készit, javit és átalakit Szabados László esztalos mester Ujvidék, Goethe-utca 5. Telefon 32-76

Legszebb a nyár Harkányfürdőn! Uj vezeiőség. — Magyar, bácskai és diétás konyha. Vendéglősmester: Láng Géza

Nagyobb mennyiségű gyárilag készített **uj kender zsák** gabonának eladó Mayer Pál kenderszövőgyárban PETRÓC, (Bács-m.)

Kofferek, női táskák, iskola táskák legolcsóbban **Borosnál** kaphatók Ujvidék, Jókai Mór u. (Szűcs u.) 24 sz.

Az összes tesztafajta gyártására szolgáló csiga-rendszerű automata tesztafajta gyárt **NOVOTNY ÉS ROSENFELD** gépgyár Budapest, V., Sziget u. 2

Előnyös értékesítést, pontos lebonyolítással szerez babra, mákra, mézre, vetőmagokra az egész országban jól bevezetett ügyfőnökségem **Szécsi Dániel** Kecskemét Rákóczi út 12-14 Telefon 203

VACUUM adózott és kedvezményes ósványolajtermékek, auto-, traktor-kenőolajok és kenőzsírok kaphatók **Fellegi József** VACUUM OIL COMPANY R. T. bizományosnál Ujvidék, Petőfi u. 12. Tel. 25-20

VARGHA JENŐ mérnök fa-, beton-, vas- és vasbetonszerkezetek tervező irodája PÉCS, ÁRPÁD-UTCA 37. Tel. 25-31

Speciális mérnöki munkák, mint gyáripari, mezőgazdasági építmények, szén-, érc-, gabona silók, víztartályok, víztornyok, erőműtelepek, hidak, vízi építmények és különleges alapozások tervezése és műveztése. Statikai számítások és kiviteli tervek ellenőrzése. Mérnöki szaktanácsadás. Szavatossági-, tűzkár- és ingatlanbecslések 5605

Kérem a m. tisztelt hölgyközönséget, hogy jöjjön és győződjék meg az

„ELIT“

speciális női fodrász-szalón nagyvárosi stílusáról, ahol ugy a munkámmal, mint előzőekeny kiszolgálással mindenki elégedett lesz. Szíves pártfogást kér: **KLEMM JAKAB** Ujvidék, Alkotmány-u. 3, földszint.

LEVENTÉKI! Első ujvidéki LEVENTE SZAKÜZLET raktáron tartja az összes cserkész-és levente öltönyöket valamint az összes felszerelési cikkeket. Jelenyek, szíjak, ingek, nyakkendők, vámpántok kizárólag nálam szerezhetők be. Vidékre is szállítok. **Papp József** Ujvidék, Mussolini ut 15

Létics Rádó átvette a volt Vidmár léle üzletet. Divat és rövidruhában ezennel is a legjobbat tartja. Árát szoliditást. **Ujvidék, Hitler Adolf ut 22 szám.**

HÜLGYEK FIGYELMÉBE! Ha elegáns ruhára van szüksége, úgy keresse fel ujonnan megnyitott **NŐI DIVATSZALONOMAT,** ahol a legújabb divat szerinti ruhák készülnek. Szíves pártfogást kér: **HEGYI JULISKA,** Vásár utca 30 Tanuló leányt felveszek.

CLARIDGE PENSIO Budapest, Bécsi-ut 5. - Tel. 182-827 A belváros szívében legmodernebbül berendezett családi otthon. Minden szobában telefon, kütető konyha, mérsékelt árak

ÓRÁT. ÉKSZERT, javit, átalakit szakszerűen, jótállás mellett **FÜRY IMRE** órás és aranyműves, Ujvidék, Thököli Imre-ut 2. 5962

HASZNÁLT KERÉKGUMIT ÉS GUMIHULLADÉKOT az Árellen-örző Országos Kormánybiztos ur rendelkezésében megállapított árban a Katonai Parancsnokság engedélye alapján készpénzfizetés mellett átveszek. Lütze Agoston, Ujvidék, Bécsi u. 10. 5663

JUTÁNYOSAN VÁSÁROL üveg, porcellán, zománcedényt, konyhafelszerelési cikkeket, ajándék tárgyakat, szentképeket, képkereteket, **MARTINKÓ ANDRÁS** üveg- és porcellánkereskedésében, Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc ut 36. Telefon 34-64. 6091

Fagylaltot Kornétót az elismerten remek ízűekben és minőségben fogyasztson **Mojszovics** léle „CORVIN” cukrászdájában II. Rákóczi Ferenc ut 74 sz.

Rövid lejáratú akciónk során 20 pengős havi részlet fizetésre adunk propaganda árban új gyári írógépet Haznál vételkötéletezés nélküli bemutatjuk **Continental** és **Olympia** írógepeinket. Círl betűst becserejlük. **BOCSKAY** írógép-szaküzlet Békés-Gyula

HASZNÁLT ruhákat, butorokat, legjobb árban fizetem. Laphívásra házhoz megyek. Cím: Nacsá Sándor, öszeres, Ujvidék, Háltér 11. 5871

FOGTEHNIKAI LABORATORIUM az összes műfogászati laboratóriumi munkákat a legprecízebb kivitelben, mérsékelt árak mellett, legrövidebb időn belül vállalok. Vidéki megrendeléseket postafordulattal szállítok. **KELEMEN J.** fogtechnikus, UJVIDÉK, Jókai Mór u. 33. sz. m. 5911

ZSIDÓ nagybirtokot átvénnék déljáradékra. Élete végéig biztosítom ur megélhetését. Leírásokat: »Zsidótörvény« jellegére a kiadóhivatalba kérek. 5657

TÜZHARCOSOK, leventék összes egyenruházati cikkek legolcsóbb beszerzési forrása: Kormos István ur és egyenruhásabó, Ujvidék, Andrásy-utca 4. Öskeresztény cég. 5376

AKIK MÉRLEGKÉPES KÖNYVELŐKKÉ akarják magukat szeptemberben kiképeztetni, azok már most jelentkezzenek. (Prospektust küld: Borbély Lajos, törvényszéki hites könyvszakértő, Ujvidék, Pósfőiök 75. Lakás: II. Rákóczi F. ut 162. számú ház melletti új utcában (Magdolna utca 14 sz.)

ELEKTROMECHANIKAI és gépészmérnöki iroda, végez villamos vízvezetési, gőz- és vízfűtési felszereléseket és javításokat, rádió mindennemű gép-, motor- és finom mechanikai munkákat. Orlovski Sándor okl. gépész és villamosági mérnök. Ujvidék, Zmaj Jovina-utca 10. 5968

TÜZIFA, fűz- és nyárfa megérkezett és kapható. Mindazok, akik előjegyeztek és akik még igényelnek bevásárlási könyvecskével jelentkezzenek az alább kijelölt tüzianyag nagykereskedőknél: Paczik István és Fia (Pirosi-ut, telefon 26-10), Pandurovics György (Vágóhidnál, telefon 30-73), Varga Márton (Darányi-telep, telefon 41-56) 6084

BECCSINI CEMENT vagon és kisebb tételekben azonnali szállításra beszerezhető **SIMON VILMOS** Ujvidék, Alkotmány ut 41.

GOLGOTA **LENKEY IMRE és FIA** Temetkezési vállalata vállal temetést, szállítást és exhumálást **Ujvidék, Uszpenszka u. 19** TELEFON: 26-90

HÁZASSÁG

MAGÁNOS, 42 ÉVES egészséges szolid háziasszony biztos jövőjű, komoly férjet keres. Gyermek nem akadály. Házvezetőnőnek is elmenne. Ajánlatokat »Megértés« jeligére a kiadóhivatal továbbítja. 5921

ALLAST KERES

KERESKEDELMIT végzett nagy irodai gyakorlattal gépirni tudó középkorú uriasasszony állást keres. Cim: Holzingerne, Debrecen, Hajnalut, bérház A. I/6. 5787

JÓLFŐZŐ MINDENES szakácsnő állást keres, esetleg bejárónőnek is elmenne. Cim: Mészáros Katalin, Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc ut 86. 5911

FŐGÉPESZI állást keres hazatért délvidéki öskeresztény elsőrangú szakértő. Hosszu villanytelepi és malmászati gyakorlattal rendelkezik. Elmegy bármilyen ipartelepre. Romoda András, Kula, Andrassy ut 1042. szám. 5940

ELADÓ

JÖRÉNTELEU kocsmá, berendezéssel együtt, más vállalkozás miatt sürgősen eladó. Cim: Ujvidék, Szent István-utca 2. 5993

JÖLMENŐ VENDEGLŐ és étterem családi okok miatt olesón, ugyanott vendéglő berendezés, eladó. Cim: Ujvidék, Levente-utca 8 (az új báni palotával szemben). 5601

JÖLMENŐ vendéglő családi okok miatt azonnal eladó. Cim: Ujvidék, Petőfi utca 20. 5862

FÉSZER 16x7.50 méter, palával és cseréppel fedve, jó állapotban, előszoba-állvány tükörrel, szekrények és egyéb butor darabok olesón eladók. Cim: Schwarz fatelep, Ujvidék, a vágóhíddal szemben, a kanálisnál. 5949

JÖLMENŐ festéküzlet, eladó, esetleg egy társasrész átadó. Cim: Ujvidék, Petőfi ut 34. 5919

FÉRFI FODRÁSZÜZLET elköltözés miatt Óbecsén azonnal átadó. Cim a kiadóban. 5942

SZÓDAGÉP komplett letöltőkkel eladó. Cim: Szociák József, Ujvidék, Epres ucca 60. 5938

KÉT MÉSZÁROS ÜZLET, egyik a forgalmas Horthy utcában, a másik a Mátyás Király u. 10 szám alatt kiadó, vagy eladó. Azonnal átvehetők. Kovács Sándor mézárós és hentes, Óbecse. 5943

ELADÓ egyéb foglalkozás miatt egy Johnston 3 HP lóerős morzsoló, napraforgó cséplő és fűrészgép. Érdeklődni lehet Kerékes Józsefnél, Bácsfeketehegyen. 5945

DEREGLYE 1 1/2 vagonos szabadkészből eladó. Cim: Ujvidék, Bogdán utca 6. 5944

ELADÓ: téglá, cserép, épületfa, deszka, léc. Kapható hétfőtől kezdve minden nap: Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc utca 68 sz. alatt, volt rendőrségi épület, hátul az udvarban. 5655

ELADNÁM, vagy elcserélném ugyanolyan értékben Ujvidéken Kamenicától 2 km. pormentes és köves uton fekvő 1 hold elsőrendű beültetett szőlővel, 300 drb. különféle gyümölcsfával, emeletes négy szobás és mellék helyiségi lakóház gazdasági épülettel, alkalmas szanatóriumnak, vagy üdülőnek. Cim a kiadóban. 5948

APRÓHIRDETÉSEK

Ugy hétköznap, mint vasnap egy szo 15 fillér, vastagbetűs 25 fill. A legkisebb apróhirdetés ára 1 pengő 50 fillér. Hirdetéseket a másnapi lapra déli 12 óráig vesszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

3 MÉTER FÉRFI télikabát-szövet eladó. Ujvidék, Kölcsey Ferenc utca 10. 5654

SZOBABUTOR eladó. Cim: Ujvidék, Kárpát utca 61 szám. 5669

ELADÓ komplett barokk hálószoba, ebédlőasztal hat székekkel, íróasztal, ingaóra, Ujvidék, Erzsébet tér 8/II. em. 6104

HÁZ 3/4 hold földdel a Telepen eladó. Cim: Ujvidék, Szilágyi Erzsébet-utca 69. 6106

CSONAK nagyon olesó áron eladó. Ujvidék, Virág utca 3. 6035

ELADÓ egy fehéreműszekrénynek is használható mosdó, falitükör, női ruhanemű és cipők, asztalnemű, különböző házihoim. Cim: Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc ut 150, földszint balra. 6038

ELADÓ teljes ebédlő berendezés, eredeti perzsaszőnyegek, csillárak és lámpák. Cim a kiadóhivatalban. 6090

CHEVROLET Truch 3 tonnás, jó állapotban levő autó jó gumikkal eladó. Kecskés, Ujvidék, Hitler Adolf utca 5. 6092

UJ HÁZ elköltözés miatt eladó. Cim: Ujvidék, Erdély utca 30 (volt Sárplaninszka) 6093

UJ FEKETE ruha angol szövetből, alacsonyabb termetű férfiak olesón eladó. Ugyanott komplett kerékpárváz eladó. Ujvidék, Beethoven utca 10. szuterén. 6096

GYERMEKKOCSI, modern, majdnem új, kedvező áron eladó. Bővebbet: Maruna Mária, Ujvidék, Honvéd-utca 53. I. em. 6098

MOTORKERÉKPÁR »Saks-Wanderer« 98 köbös, alig használt, jó gumikkal 350 pengőért eladó. Cim: Uri János, Temerin. 6108

KOMPLETT fűszerüzletberendezés, eladó. Cim: Ujvidék, Schelb Gyula utca 27. 6109

JÖLMENŐ vendéglő vasutnál, a titeli alsó állomásnál, eladó. Érdeklődni Ujvidéken, Petőfi Sándor ut 93 alatt Bauer vendéglőben. 6110

KIADÓ

NAGYOBB GYÁRI helyiség, kiadó. Cim a kiadóban. 5616

KIADÓ azonnalra 3 szoba, előszoba, fürdőszoba, konyha-spezizos és egy 2 szoba, előszoba, fürdőszoba, konyha-spezizos lakás az összes mellék helyiségekkel. Központi fűtés. Vízvezeték hideg és meleg vízzel. Gázrezsó. Cim: Wagner, Ujvidék, Jenő főherceg-utca 20. 5636

3 SZOBÁS, fürdőszobás lakás összes mellék helyiségekkel, irodának is alkalmas, kiadó. Cim: Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc utca 23. 5989

ÁLLANDÓ lakónak egész első emeletet elfoglaló tágas, napsugaras három szobás, központi fűtéses lakás kiadó. Cim: Ujvidék, Krámer Sándor ut 18. 5916

2 MODERN, háromszobás lakás azonnalra kiadó. Ujvidék, Uspenzka k. 7. 5962

MODERN összkomfortos négyszobás lakás balkonnal és napozó terrasszal közel a beltérhez, valamint kétszobás lakás Könyök uccában azonnalra kiadó. Érdeklődni: Ujvidék, Andrassy u. 6. alatt. 5664

LAKÁS: 3 szoba, fürdőszoba, konyha és éléskamra 45 pengőért azonnal kiadó. Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc ut 128. 5667

MODERN 4-szobás lakás teljes komforttal, ugyanott egy különbejáratu utcai szoba és egy üzlethelyiség új házban azonnalra kiadó. Bővebbet: Ujvidék, Kossuth Lajos utca 48. 5668

UJONNAN ÁTALAKITOTT házban két és három szobás lakások, lakható előszobával, fürdőszobával, ki' inó ivóvízzel igen olesó bér mellett azonnal kiadók. Ujvidék, Verbőczy (Strazsilovo) utca 8. 6031

MŰHELYNEK alkalmas helyiség kiadó. Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc ut 18. 6103

KOMFORTOS kétszobás, előszobás lakás, egy háromszobás lakás 40 pengőért és egy egyszobás-konyhás lakás kiadó. Érdeklődni: Ujvidék, Uspenzka utca 9, Lengyelne. 6086

SZÉP kerti házban kiadó 3 szoba, konyha, fürdőszobából álló komfortos lakás. Cim: Ujvidék, Vereckei u. 32. szám. 6089

VILLALAKÁS, mely áll: 2 szoba, előszoba, fürdőszoba és összes mellék helyiségekből kiadó. Cim: Ujvidék, Göring utca 27 (volt Vojvodjanszka u.) 6095

KIADÓ különbejáratu fürdőszobás butorozott szoba. Cim: Patay, Ujvidék, Gróf Csáky István utca 16/I. em. ajtó 3. 6100

KERESLET

JÓHANGZASU nagy biztosító társaság keres fiksztatásos szorgalmas tisztviselő azonnali belépésre. Cim a kiadóhivatalban. 5974

PENZTÁRKISASSZONY, önálló munkaerő, könyvelésben jártas, német-magyar nyelvtudással azonnalra felvétetik. Cim: Müller vaskezeskedés, Zombor. 5998

ÁPOLÓNŐ középkorú, szorgalmas, tiszta, gyakorlattal rendelkező augusztus 1-re szanatóriumba kerestetik. Cim a kiadóban. 5917

ELŐSZOBÁS-SZOBÁS konyhás lakás vagy két szobás konyhás lakás a belvárosban kerestetik. Ajánlatokat »Augusztus 15« jeligével a kiadóhivatal továbbítja. 5937

BOGNÁRTANONCOT és egy 32-es abrihtert furógéppel, megvételre keresek. Cim: Mezei János, bognár, Ószivác. 5925

NAGYOBB mennyiségű repülősorokat előnyös áron megvételre keresek. Cim: Ernst Mihály, Ujvidék, Horthy Miklós sugárut 17. 5913

KOMPLETT orvosi rendelő berendezést műszerekkel hasznabérbe, esetleg megvételre keresek. Ajánlatot Licht trafik, Ujvidék, Andrassy ut 2 alá kérek. 5941

KIFUTÓFIU, biciklivel kerestetik egész napra. Ujvidék, Széchenyi-utca 4. 5950

JÓLFŐZŐ mindenés jó bizonyítványokkal augusztus 1-re felvétetik. Cim: Ujvidék, Petőfi u. 43. szám. 5946

TANONCNAK, géplakatosnak fiu, tanoncnak, női szabónak leány elhelyezkedést keresnek falura is. Cim: Ujvidék, Irinyi János u. 7. asztalosnál. 5947

KÉT CIPÉSZSEGÉDET férfi cipő készítésére felvesz Jovánovics Fülöp, Ujvidék, Dr. Bárdossy László utca 6. 5656

GYAKORLOTT, irodai munkában jártas, megbízható, komoly női munkaerő kerestetik. Magyar gyors és gépirást tudók előnyben. Jelentkezés a Nemzeti Munkaközpont helységében, vasárnap déli 12 órakor. 6063

JÓMUNKÁS fodrásznő augusztus 1-én állandó alkalmaztatásra felvétetik. »Anny« szalon, Ujvidék, Alkotmány utca 22. 6105

KERESEK 4 középiskolával rendelkező tanoncot cinkografiai vállalatomba (klisé-készítő). Bővebbet: »Cinkografia«, Ujvidék, Horthy Miklós sugárut 13 szám. 6107

KOCSIST keres augusztus 1-re Gombos István, Ujvidék, Móra Ferenc ut 35. 6087

FOGTEHNIKUS-segédet felveszek. Cim a kiadóban. 6094

FODRÁSNŐT felveszek vagy esetleg átveszek. Bubori L. Ujvidék, Széchenyi utca 22. 6097

BUTORASZTALOS segédet felvesz Pintér, Ujvidék, Buzatér 13. 6101

KÜLÖNFÉLE

Elcserélném szegedi házamat ujdéki házzal vagy ingatlanal. Esetleg eladnám. Érdeklődni Gyukityné, Ujvidék, vitéz Mayor tábornok-utca 18. 5942

PAPLANT készítek pehelyből, gypjuból és vattából. Ugy ujak, mint régiek átdolgozását vállalom. Házakhoz is megyek. Bulyovicsics Béláné, Ujvidék, Magyar utca 53.

AMATŐR-KÉPEK szakszerű és gyors kidolgozása. Nagyobb rendelésnél árengedmény. **FOTO ANNY** műterem, Ujvidék, Hitler Adolf-utca 9.

500 PENGŐT ki adna tömegcikk előállításához 3 hónapra, haszonrészesedés ellenében, két szegény öskeresztény kereskedőnek? Ajánlatokat: »Ujvidékiek« jeligével a kiadóhivatal továbbítja. 6099

FISCHER BÉLA asztalos, Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc ut 53, végző olesón és megbízhatóan minden szakmabeli munkát. 3880

Reggeli Újság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc ut 50

Telefon: 21—37, éjjel 20—58

Laptulajdonos: Andrée Dezső.

Előfizetés:

Egy óra 4.— pengő

Vidéken egy óra 3.— " "

Három óra 11.60 " "

Vidéken három óra 8.— " "

Félévre 23.— " "

Vidéken félévre 16.— " "

Megjelenik naponta.

Mátyás király származása

Irta: SZÉLL SÁNDOR DR.

A Hunyadiak származása hosszú időn keresztül előszeretettel vitatott problémája volt a magyar és román irodalomnak és sajtónak. A kérdést sok újabb kutatás eredménye tette világosabbá. Legutoljára Mátyás király halálának 450. évfordulója (1490—1940) alalmából történt megnyilatkozások alkalmával jelent meg ezzel kapcsolatban több érdekes tanulmány.

A történelem segédtudományainak (diplomatika, genealogia, heraldika, stb.) szakavatott felhasználása nélkül nem szólhatunk a kérdéshez.

A tévhitiek éppen ezeknek a fontos tényezőknek figyelmen kívül hagyásából származnak.

A múlt század negyvenes éveiben a Magyar Tudományos Akadémia nagynevű elnöke Teleki József gróf nagyszabású hazai és külföldi kutatások után írta meg nagyszerű művét: A Hunyadiak Kora Magyarországon: cím alatt, amelyben a Hunyadiak származására is kitér (I kötet 48 és X. kötet 89 oldal).

A származás tisztára genealogiai kérdés lévén a legfontosabb mit mond a legkiválóbb genealogusunk Nagy Iván a „Magyar Családok” c. gyűjteményes munkájában.

A Hunyadiak magyar eredete Teleki József nagyszerű munkája folytatán — írja Nagy Iván VII. kötet 186 oldalon — kétségtelenül tisztázva van. — Hunyadi János és fia Mátyás király a dunai nagymagyar birodalomnak olyan hatalmas alakjai voltak, hogy neveiket a nép arany betűkkel véste szívébe. Ez megmagyarázza azt is, hogy

miért vallotta a birodalomban lakó minden népcsoport magának.

Az egyes népregékben Hunyadi János, hol egyszerű tót vagy ruszin paraszt, hol pedig egyszerű oláh vagy szerb hegyipásztorból lett magyar hadvezérré. De megtaláljuk ezt a motívumot a szlovén és albán népmesékben is.

A származásra nézve azonban az ilyen népmese egyáltalán nem mérvadó.

Ugyszintén nagy helytelenség lenne az oláh lenéz megjelöléséből az oláh származásra következtetni, mert ez a megjelölés csak hivatali állást, foglalkozást vagy mondjuk közjogi helyzetet jelentett. Mint ahogy a székelyek ispánjának állása nem jelent székely eredetet is. Rugonfalvi a székelyekről megjelent munkájában felsorolja a székely ispánokat is. Genealógiailag megvizsgálván a neveket alig találunk közöttük székely eredetűeket. Egyébként is ismert tény, hogy a havaselvi oláh bevándorlókat magyar és kun eredetű „kenézektől” szervezték meg a magyar királyság fennhatósága alatt; ezeknek megszervezése és foglalkoztatása volt különben is legfőbb jövedelmi forrásuk.

Az oláh származás ellen a legfényesebb bizonyítékokat éppen Mátyás király szolgáltatta, aki az oláhokat (valachi) (mai nevükön románokat) sem születetteknek, sem hi-

vatottaknak (vocati) nem tartotta a szabadságra. Ez az oka annak, hogy egyes újabb román történetírók már

teljesen elfordulnak Mátyástól

és őt az oláh nép (valacnorum) elnevezésének tartják, holott az oláhok népi megerősödésük és szervezkedésük terén sokat köszönhetnek a nagy magyar királynak.

Minden komoly történetíró elvetette azt az ugyancsak népregén alapuló feltevést, mintha Hunyadi János természetes fia lett volna Zsigmond császár-királynak. Ugyanez a néprege meséli el a császári pecsétgyűrűt elragadó holló esetét is, állítván, hogy innét van a Hunyadiak címerében a gyűrűs holló. A heraldikai ismeretek azonban elmentmondanak ennek, mert a Hunyadiak már korábban is használták címerükben ezt a gyűrűs holló címerképet, mely lehetett holló, de

lehetett a magyar heraldika jellegzetes madárképe a sas, illetve a turul is.

Ugyanigy koholt mese a hízogó Bonfini által költött feltevés, mintha a Hunyadiak az ősi római Corvinus patriciusi családból eredtek volna. Bonfini ösztönzésére nevezte magát Mátyás Corvinus (Hollós)-nak, de őseinél ennek sehol okmányos nyoma sincsen.

A család első okmányilag kimutatható őse Serbe volt, ennek fia Magos, Wojk és Radul 1409-ben még élnek, amidőn Wojk Zsigmond királytól a maga, testvérei és fia, János részére kapja Hunyadot új adományként (az oklevelet közli Fejér). Tehát már azelőtt is bírták Hunyadot és valószínű, hogy

Nagy Lajos adta 1378-ban Wojknak.

Ettől kezdve nevezik magukat Hunyadról Hunyadinak. Hunyad neve megkülönböztetésül más hasonló helységtől Vajda-Hunyadnak is mondatott. Mivel a vajda idegen eredetű, mert az ősi magyar hadnagy szó szószerinti szláv fordításának: vojvoda névnek átvétele és mert ez időszert más Hunyad helység nincsen, leghelyesebb egyszerűen Hunyad néven nevezni.

Wojk udvari lovag (miles aulicus) volt Zsigmond király alatt, ami fényes hivatal abban az időben. Felesége karánsebesi Murzsina Erzsébet régi magyar nemesi család sarja volt. Wojknak két János nevű fia és két leánya volt. Az egyik leánya Székelyhez ment feleségül, ettől született Székely János macsói kormányzó (bán) és Székely Tamás, a vranai perjel. Másik leánya Mária, Argyesi Manzálahoz ment nőül, fiuk volt Oláh Miklós esztergomi érsek.

Woyk (Vajk) két János fia közül az idősebbik havaselvi kenéz, majd szörényi kormányzó (bán), később pedig a kiskoru V. László királyi helyetteseként, mint régens kormányozta az országot annak nagykorúságáig, az ifjabb János szörényi kormányzó volt és 1441-ben esett el. A Gyula-Fehérvári székesegyházban még ma is olvasható sirkövén a magasztaló felirat.

A két Hunyadi János testvér, mint szörényi várnagyok, nagy szolgálatakat tettek a királynak, ezért 1440-ben több új adományt kaptak I. Ulászló királytól. 1445-ben pedig János és fiai, László és Mátyás a Gyula-Fehérvári káptalan által Világos vára, valamint a hozzá tartozó Arad és Zaránd megyei 110 helység birtokába minden ellentmondás nélkül beiktattatnak. Hunyadi János 1446-ban Déva várának és tartozékainak birtokába iktattatott. 1453. január 30-án V. László király Hunyadi és maradékait örökös beszercei főispánnak nevezi ki és megajándékozta Beszterce városával és annak minden tartozékával. Ugyancsak 1453-ban február 1-én

cimerbővítő oklevéllel tünteti ki a Hunyadiakat.

A törökverő Hunyadi János Nándor-Fehérvár ostrománál szerzett betegségében 1456. augusztus 11-én halt meg, 68 éves korában. Feleségétől Horog-Szoghi Szilágyi Erzsébettől fentebb is említett két fia maradt: László és Mátyás.

Hunyadi László 1652-ben pozsonyi gróf és főispán, majd nándorfehérvári várnagy. Alig 24 éves korában, 1457. március 23-án

V. László Budán a Szent György téren lefejeztette.

Hunyadi Mátyás Kolozsvárott született — mint a bronz emléktábla ma is hirdeti — 1443. március 27-én, és pedig hajnali 3 órakor. 1458. január 24-én királlyá választották és mint 15 éves ifju mellé őt esztendőre királyi helytartóul nagybátyja, Szilágyi Mihály adatott. 1464. március 29-én koronázott meg Székes-Fehérvárott.

Mátyás volt hazánk egyik legnagyobb királya és korában Európa fejedelmeinek legjelesebbike.

Meghalt 1490. április 6-án, némelek véleménye szerint mérgezés következtében. Székes-Fehérvárott temették el.

Ennyit mond a genealógus röviden a Hunyadiak származási adatairól. Semmi okunk sem lehet arra, hogy ezeknek a nagy tudományos felkészültséggel bizonyított adatoknak hitelességét kétségbe vonjuk.

Ezeket kívül újabbban még egy érdekes nyomon folynak a kutatások, mely a Hunyadiak ősi magyar származása mellett lenne döntő bizonyíték. — A nógrádmegyei Mát-ra-Verebélyi templom restaurálásakor került elő egy síremlék, amelyen Péter mester, egykori erdélyi al-vajda cimere látható, amely címer azonosságot mutat a Hunyadiak által használt ősi címerrel. Cimerazonosság pedig már sok családnál vezetett a közös származás nyomaira.

Ha már most a sarkó feliratának adatait akarjuk okmányilag (diplomatic) bizonyítani, két utbaigazító okmányt is találunk: 1394-ben élt u. i. Vereb Györgynek fia, Péter mester, erdélyi vajda (filius Georgii de Vereb vice Vojvodne Transilv. — Fejér: Cod. Dipl. tomo X. vol. 8. p. 388) — 1464-ben pedig néhai Pálnak fia Boldizsár, ki unoká-

ja volt a verebélyi vajdának (Balthasar filius condam Pauli, filii vajvodae Verebel — az oklevél látható Kaprinai Mas. B. tomo L p. 60) — említették és Mocsáry Antal szerint (Nógrád leírása II. kötet 299) Verebély helységben egy Vereb Mátyás nevű erdélyi vajda tetemei nyugszanak,

világos, hogy itten rokonokról van szó.

Érdekes volna itt további okmányos bizonyítékokat szereznünk arra vonatkozólag, hogy kapcsolódnak Mátyás király felmenői a fenti Vereb vagy Verebély családhoz. Mátyás király nevére emlékeztet a fenti Vereb Mátyás neve. Tradicionális név lehet a törzsnél a Mátyás. És az ifju Hunyadi lehet, hogy

ezért kapta ezt a nevet és nem — mint egyik népmese mondotta — mert Mátyás napján született.

Mátyás napja ugyanis február 23-án van, az ifju Hunyadi pedig, amint a genealógusok és Teleki József nagy munkájában megállapították, március 27-én született, vagyis

ugyanazon a napon, mint 1676-ban II. Rákóczi Ferenc,

amikor tehát a kos jegyében állott a nap. Az asztrológusok szerint a kos jegyében született egyén bátor, parancsoló természet, sok kezdeményezési és vállalkozási készséggel, stb. Hunyadi és Rákóczi valóban ilyenek voltak. Míg a február 23-án a halak jegyében született egyén az asztrológusok véleménye szerint inkább passzív és engedelmes természetű, könnyen befolyásolható és szófogadó tulajdonsága, ami viszont inkább Dobzse Lászlóra illik.

A Verebélyi családról még tudni kell, hogy a legújabb kutatások szerint a XII. században a Zách nemzetségből ágazott ki. A Zách nemzetség pedig a honfoglaló nemzetség egyike. A Zách nemzetség 1330-ban kiirtatott, bár többen megmenekültek. Nógrád megyében voltak birtokosok. Zách Sági-nak is iratik, egyik rokon Sági László 1471-ben bírja még Karancs-Sághot. Sok történész kutatta és nem tudta megállapítani, mikor kerültek a Hunyadiak délre. A Zách nemzetség fentebb ismertett tagjának szerencsétlensége talán magyarázattal szolgálhat erre is. De abban az időben sok előkelőbb magyar család került a Délvidékre, hogy ott a magyar érdekeinek védelmében szolgálja hazáját.

A balkáni magyar végvárai várnagyai és helyőrsége ugyanis mindig magyar volt.

Igy kerültek le a déli végekre a Szilágyságból a Garázdák és így kerülhetett le a Hunyadiak őse is.

Mindennél fényesebben beszél azonban magyarsága mellett Hunyadi Mátyásnak élete és tettei.

A magyar nemzet örök büszkesége Ő.

Születése 500. évfordulójának megünneplésére az egész nemzet nagy örömmel készül.

BODROGHY SZABOLCS:

Európa első népi csillagásza: a magyar pásztor!

I. közlemény.

... Nyári este volt. Öregszülemmel kint ültünk a ház előtt. Ő az olvasószemeket pergetve esti imáját suttogetta, én: a kisgyerekek, a csillagos eget fürkésztem. Egyszer csak egy hullócsillag cikázott végig az égen.

— Öregszülem, leesett egy csillag! — ragadtam meg a kezét.

— Igen, felszabadult egy lélek! Mert minden embernek megvan a maga csillaga, az öröködik fölötté. És ha meghal, akkor a csillaga leeshet az égről!

— De, ugye, nem tudjuk, melyik a mi csillagunk?

— Még csak nem is szabad találgatnunk! Mert aki csillagára ráta-lál, rögtön meghal... Csak a nagyobb csillagoknak tudjuk a nevét. Látod azt a hetet ott az ég közepén? Az a Göncöl szekere... Amott az a kaszaalakú: a Kaszácsillag... Az a csomó csillag meg: a Csirkés-tyúk... Megboldogult öregapám tudta minden jelösből csillag nevet, mert sok birkája volt és mint nyálgazda, legtöbbször a szabadég alatt éjszakázott. Ha a csillagokra nézett, mindig tudta, hogy hány az óra és hogy milyen idő lesz... Még azt is kiolvasta belőlük, hogy milyen termés lesz abban az esztendőben... Ugy ismerte a csillagos eget, mint a tenyerét... Talán minden csillagnak tudta a nevét...

Amulva hallgattam e természetes nagy tudás hírét. Ifjúságom egész során kísért a büszke tudat: mily bölcsesek és nagytudományuk voltak a régi magyar pásztorok!...

E büszkeségem korántsem lett kisebb, amikor későbbi kutatásaim folyamán magam is meggyőződhettem ama páratlan gazdagságról, amelynek épen a népi csillagászat terén a magyar puszta népe, főleg a pásztornép, boldog birtokosa.

Az e téren történt kutatásaim eredményét az alábbiakban adom.

CSILLAGISMERETEINK EREDETÉT LEGALÁBB 6000 ÉVRE VEZETHETJÜK VISSZA...

Már több alkalommal értekeztem e lap hasábjain a magyar ama őstörzséről, amely a tudomány határozott megállapítása szerint e földkerekség legelső művelt népe volt: a szumirokról.

Amint tudjuk, már 4000 évvel Krisztus előtt lerakta a mezopotámiai szumirföldön minden mai tudomány alapját. De most már hozzátesszük: az is tény, hogy minden tudomány e megalapozása a hit-tudománnyal is szoros összefüggésben állott. Az emberiség ez ősnépe sem emlékezhetett már ugyanis tisztán ama kinyilatkoztatásokra, amelyeket az Ur az első embereknek adott. Ez áll főleg ama erkölcsi szabályokra, amelyekkel elérhetik az örök életet.

Ennél fogva a szumirok is a legnagyobb bizonytalanságot érezték lelkükben: látták, hogy nincs és nem is lehet tiszta fogalmuk arról, mi az igazi jó és mi az igazi rossz, hiszen az Ur törvényét senki fel nem jegyezte...

Ezért egy ősi szumir zoltár is így panaszkodik:

»Amit az ember jónak lát,
Az Isten előtt rossz lehet!
S amit az ember esze elvet,
Jó lehet az Istennél!

Ki foghatná fel Isten akaratát?

Az Isten rejtett tervét ki értheti meg?»

Nemes lelküknek végtelen fájdalmat okozott e bizonytalanság, ebbe képtelenek voltak belenyugodni: így tehát minden uton módot kerestek arra, hogy Isten szándékait megismerhessék.

Tudták azt, hogy a természet minden megnyilvánulásának az Istenség az előidézője. Hogy Ő a végső oka a szelek járásának, az esőnek, árvíznek, — és a csillagok járásának is. Nemkülönb, hogy Ő intézi az emberek sorsát is. Így tehát teljes erejüket belevetve nekifogtak e leghatalmasabb természeti jelenségek: a csillagokat igazgató törvények tanulmányozásának, hogy talán majd ezekből kiolvashatják Isten ama akaratát, amely szerint az ember is intézheti földi sorsát.

Ezért épen a csillagvizsgálat terén hallatlan nagy eredményeket értek el. Először is:

magát az időt is a szumirok fogták meg számunkra! Ők számították ki ugyanis először a Nap és Hold járásának törvényeit: ők állapították meg a 12 hónapból és 360 nappól álló évet és osztották fel a napot is kétszer 12 órára, az órát 60 percre és a percet 60 másodpercre!

De nemcsak e két legnagyobbnak látszó égitest járásának törvényeit ismerték ily bámulatos pontosság-gal, hanem a többi csillag pályájának tanulmányozása terén is szinte hihetetlen eredményeket tudnak felmutatni.

Ők adták ugyanis az állatöv csillagainak is ama neveket, amelyeket a csillagászat még ma is használ!

Uralkodik minden főbb városukban csillagvizsgálókat állítottak fel. E pompás tornyok csillagászai állandóan figyelték a csillagok járását és erről pontos feljegyzéseket vezettek.

Ma már több mint 3000 évről szóló ilyen csillagászati feljegyzéseik kerültek az ásatások folyamán napvilágra! Ezek a csillagok leírásai és a Naphoz viszonyított csillagfelkelték és lenyugták idején kívül közlik az egyes csillagoknak egymástól való távolságát és a bolygók keringési idejét is, sőt — még a csillagok elnevezését is!

Hatezer éve tehát annak, hogy népünk oly jól ismeri a csillagok járását és neveit is, tehát minden népnél előbb Európában!...

MÉG MA IS ÉL A MAGYAR CSILLAGTISZTELET

A szumirok, vizsgálva a csillagok mivoltának és járásának törvényeit, bámulattal állottak meg ama legmagasabb szépség és rend előtt, amely azokban tündökölt. Nem csoda tehát, ha mély tisztelettel illették az Istenség erejének e legfőbb-ségebb megnyilatkozásait.

Pogány őseink e csillagtiszteletéről, illetőleg annak módjairól, sajnos, kevés egykoru adat áll rendelkezésünkre. Annál több bizonyítékot szolgáltatnak azonban a mai néphiedelem megnyilvánulásai, amelyek minden kétséget kizáróan az ősvallás maradványait őrzik a mai napig.

Igy minden tiszta magyar vidék erősen hiszi még ma is,

hogy a csillagokra mutatni vagy velük szemben illetlenül viselkedni nem szabad, mert különben nagy szerencsétlenség éri az embert!

Igy Bácsmezőben azt tartják: »Aki ujjával egy csillagra mutat, és nem köpi le háromszor az ujját, annak az ujjá eipenészesedik.«

Háromszékben: »Ne számlálj csillagot, mert szömölyöd lesz.«

Csángó Hétfaluban: »Aki a csillagokat vizsgálja, annak a kezén szemölcs lesz.«

De még értékesebbek azon közmondások, amelyek a csillagok és a földi élet közti viszonyra vonatkoznak. Ugyanis szerencsés emberre azt mondja még ma is minden magyar táj embere: »Szerencsés csillag alatt született«, vagy »Feljött a csillaga«, vagy ellenkező esetben: »Rossz csillag alatt született«, »Leszállt a csillaga.« »A csillaghullásban is minden magyar vidék pusztai népe emberhalált lát. Így a Csallóközben ezt tartják: »A csillag futása jelenti, hogy akkor lélek szabadul ki a fogságból. Minden embernek megvan ugyanis a maga csillaga, melyre ha ráismer, vagy eltalálja, azonnal tüntént meghal.«

Ugyanígy népünk még ma is kutatja azt a hatást, amelyet a csillagok és az ember fáradozásának sikere közt vél fellelni. Így Eger vidékén azt tartják: »A répat a Hal jegyében jó ültetni, akkor vastag szálás lesz. Ha meg a Rákban vagy Skorpióban ültetik, akkor ágas-bogas lesz. A kerek ég alatt minden a jegyire nő. Már a hagymát meg a Fontban jó ültetni, akkor lesz nagy feje.«

Mindez adatok fényesen tanúsítják, hogy a pusztai magyar még ma, 6000 év után is őrzi szumir őstörzsünk ama vágyódását, hogy a csillagokból olvassa ki az Istenség azon akaratát, amely az ember földi sorsának intézésére vonatkozik!

... Legértékesebbek azonban e szempontból azon régék, amelyeket a magyar pusztai nép az egyes főbb csillagzatokhoz fűz.

I. A Göncölszekér. — »Hét csillagból áll a Göncöl szekere...« dalolja népünk. És így számos népdalunkban fel-felcsillog e csillagzat: pusztai népünk szüntelenül rajta függeszti szemét... A Göncölszekér ugyanis a magyar pusztai nép órája: róla olvassa le derült éjjeleken az időt. A Sarkesillag ez égi óra tengelye, amely körül az óriási óramutató: a Göncölszekér forog. Ha ránéznek, jóformán perces pontossággal megmondják: hány az óra!

Epen ez az oka annak, hogy az ősmagyar azt tartotta róla, hogy ez üzi az időt a végtelenségbe, tehát ez viszi az embert az örökkévalóságba. Ebből alakult ki aztán a még ma is élő néphiedelem: »A Göncöl szekere viszi a lelkeket a másvilágra.« Amint ezt Zrinyi is megénekli Zrinyiászában, amikor leírja, hogy angyalok szállnak le az égből, hogy az elesett hősök lelkeit felvigyék az égbé:

»Az Göncös szekere viszi sok fegyverét,

Mennyei seregnék könnyebbíti terhét.«

A »Göncöl«, amit Szeged vidékén »Döncöl«-nek, vagy »Döncör«-nek mondanak, a »hengerele«, »ta-

pos« igének elavult változata. Szeged vidékén azt tartják róla, hogy a Göncölszekéren hordódik a vilám, vagy hogy »istennyilákkal van sorjában tele rakva«. Még világosabban beszél a csallóközi néphit: »Göncöl hires tátos ember volt, igen tudós, ki mindennemű rejtett dolgot ismert. Beszélte a madarakkal, fákkal növényekkel, értette a csillagok jelentéseit és sok csodadolgot művelt. Ugy mondják, hogy az égbé tünt el, s amint földön éjjelente görbe rudu kocsián járt, úgy most éjjelente az égen kocsizik.«

(Jövő vasárnap folytatom.)

Bánati nóta...

Tisza partján bánat-fűzek.
Kiknek a tulsó part csak ígérget?
Magyar fűzek: örök tüzek.
Szűz tavaszra barkát ádozók,
Őszben elmulásra kacagók...
Mint a magyar bánat.
Sir-e, vagy remeg a Tisza
most? Ugy ring a vize roppant árban,
mint mosoly keserű szájban...
Bánat-nóta, csillagos egü,
elpattant húrral is zengő hegedü.
Mint a magyar bánat.
Pásztortűz a Tisza partján.
Merengő lángok, daloló parázs.
Hajnalodik. S mint kézfogás
napsugár fénylik át a vízen:
a partoknak intett az Isten!
Szent a magyar bánat.

KRISTÁLY ISTVÁN

Kuruc legény vigasztalja a lovát

Éjszakába járó
Édes lovam, Ráró,
Érünk mi még jobb napot;
Másulnak a fájó,
Bus szívünkben szálló
Keservetes sóhajok, —
Vigyáz reánk áldó
Gonddal a Megváltó:
Szeme csillagként ragyog.
Jó telivér ménem!
Átvágunk az éjen,
Köddön, borun és bajon;
Édes egytestvérem,
Kivel egy kenyéren
Élem minden bus napom,
Hiszen: még megérem, —
Isten úgy segéljen, —
Egyszer én is nyughatom.
Lesz másként is ennél
A fájó keservnél
Különb sorsunk, — jó lovam!
Óh, bár felvehetnél
Hátadra s vihetnél,
Hová a vágyam rohan
És a régi kertnél,
Hová gondom megtér,
Megállhatnánk boldogan.
Az lesz csak vig élet,
Más, — mint ami véled
Évről-évre tengetett;
Muzsikaszó, ének...
Hetedhét megyének
Tája attól megremeg;
Lányok és legények,
Haj, vig napot érnek,
Csak én egyszer honn' legyek!
Téged is vár Ráró,
Otthon dus kaszáló,
Gyémántmező, selyemrét;
Ne félj semmit, Ráró,
Éjszakába járó
Paripám, — dereng az ég;
Látom a Megváltó
Istenünk áldó
Jóságos, fényes szemét.

Palasovszky Béla

22.10 (10.10): Székesfehérvári Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. Losonczy Dezső: Tánctánc. — E. Fischer: Spanyol novellák — szvit. — Nagy Frigyes: Capriccio. — Fridl János: Magyar rapszódia.
23 (11): Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
25 (11.25): Mursi Elek cigányzenekara műsorral (Külső közvetítés)
24 (12): Hírek.

KASSA

6.40—11-ig: Azonos Budapest I. műsorával.
11.05: Magyar parasztlak — Szabó Pál előadása.
11.20: Hanglemezek. Magyar nóták — F. Kovács Gyula: Kétszer nyílik az akácfa virága; Nincsen annyi tenger csillag — népdal (Magyar nóták és cigányzenekara). — Boldog menyasszony dala »Csáki bíró lánya« c. ka-lotaszegi balladajátékából (M. Szabó Anna). — Reményi Béla: Kék pettyes rakott székely; A faluban nincsen szép lány — népdal (Cselényi József). — Sándor Jenő: Miért nem szabad szeressek: Azt mondják, hogy tavasz nyílik (Rác Béla és cigányzenekara). — Thurzó Nagy Lajos: Dal a turulmadárról (Mindszenty István). — Megy a gőzös lefelé; Hajnalodik, közel a reggel — népdalok (Cselényi József).
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
12—0.15-ig: Azonos Budapest I. műsorával.

Fülszó

augusztus 2

BUDAPEST I.

6.40: Ebresztő. Torna.
7: Hírek. Étvend. Hanglemezek. — vitéz Náray Antal: Vadász-induló (Folyamérök zenekara, vezényel ifj. Fricsey Richárd). — Teghze-Gerber Miklós: Gyalogút, kocsit (Szondy verse) (Cselényi József). — Calzia-Frati: Keringő (Leon D'Oró zenekara, ének: Rossi). — Kark: Meseerdőben (Szalonzenekekar). — Schultze-Stoeppler Induló (Zenekar és ének). Kalmár Tibor: Aki nekem mindennemű volt (László Imre). — Durand: Első keringő (harmonika: Beltrami). — Ger-só Angéla: Nádfeleles kis ház. — Wachtka: Az én kedves kis kulacsom (Horváth József verse) (Magyar Ferkó). — Rathke: Galopp (Jazzzenekar). Kraul Antal: Magyar diszmetet induló (József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara, vezényel Szeghő Sándor). — Greer: Flaporetta (bendzsósóló: Reser). — Kertész Zsigmond: Ha elmegyek a bába; Azt mondják (Kalmár Pál). — De Capua: Maria, Mari (Nápolyi mandolinzenekar). — Fígedy Sándor: Magyar lovassági diszinduló (Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara, vezényel a szerző).
10: Hírek.
10.20: »A minaréték város* Istanbul.« — Irta

Muth Lili. Felolvasás.
10.45: Mit nézünk meg? — A római kori orvosi műszereket a Nemzeti Múzeumban. Ismeretli Kovrig Ilona dr. Felolvasás.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Himnusz.
12.10: Rendőrzenekar. Vezényel Szöllösi Ferenc.
— Pécsy József: Minden reggel új örömmel — nyitány. — Barna: Helikoni ünnep — ábránd. — Zeller: Madarász — részletek. — Szöllösi: Balázs Árpád nótái — Kálmán Imre: Egyveleg a »Bajader« c. operettből.
Közben 12.40: Hírek.

13.20 (1.20): Időjelzés, vizállás-jelentés.
13.30 (1.30): Hanglemezek. — Verdi: Trubadur — részletek (Rautawara, Margarete Klause, Peter Anders és Eugén Fuchs). — Chopin: Asz-dur polonaise (zongora: Cortot). — Brahms: Májusi éj (Lotte Lehmann). — Coppé: A hullám és a harang — dal (Charles Panzera). — Olivieri: Idill és vihar — közzene (Szimfonikus zenekar, vezényel a szerző). — Padilla-Palmero: Princesita (Theodor Schipa). — Zsolt Nándor: Szitakötők (hegedű: Zathureczky Ede). — Tosti: A vuchella — dal (Rosa Ponselle). — Bartók: Este a székelyeknél; Medvetánc (zongora: a szerző). — Marjan — dalmát dal (Zágrábi énekkönyves). — Lehár: Frasquita — dal (Georges Thill). — Cornclius: Wie es deheim war (Lipcei férfikar, vezényel Wohlgenuth). — Johann Strauss: Denever — keringő (Bécsi Filharmonikusok, vezényel Kleiber).
14.30 (2.30): Hírek.
14.45 (2.45): Műsorismertetés.
15 (3): Arfolyamhírek, piaci árak.
15.20 (3.20): Veress Károly cigányzenekara.
16.10 (4.10): Ifjúsági rádió. »Izgalmas uszóna« Bódy Jenő dr. hangjátéka. Vezető Kilián Zoltán. Előadja a gyermekszereplők.
16.45 (4.45): Időjelzés, hírek.
17 (5): Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 (5.15): Vadállatok a pappus-sásban. — Irta Molnár Gábor. Felolvasás.
17.45 (5.45): Kiss Ferenc szalonzenekekar. — Balfé: A cigányzó — nyitány. — Ilmiczky László: Judit — keringő. — Friedmann: I. szlav rapszódia. — Boulanger: Romanc. — Delibes: Passepied. — Zakál Dénes: Cserébere c. filmből — tangó. — Fries Károly: Ezt az éjszakát. — Kreiser: Syncopation.
18.30 (6.30): A felszabadult Baltikum — Bata-bás Endre előadása.
19 (7): Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 (7.20): Rossi: A tolvaj szarka — nyitány. (Berlini áll. opera zenekara.) Hanglemezek.
19.30 (7.30): Innen-onnan. — Hangfelvételek.
20 (8): Lovasnyeredmények.
20.10 (8.10): »Dankó Pista hegedűje« — Hang-játék három felvonásban. Irta Segesdy László. Rendező iKszely Gyula.
21.40: Hírek.
22.10 (10.10): Gáspár Lajos cigányzenekara.
23 (11): Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.25 (11.25): Tánclemezek.
24 (12): Hírek.

Reggeli Ujság

A REGGELI UJSÁG RADIÓ MELLÉKLETE

1941. július 27-10-10. augusztus 2-ig

KÜLFÖLDI ADÓK ÁLLANDÓ MAGYARNYELVŰ HIRSZOLGÁLATA:

7.30: Donauser 325.4 m.
17.15: Olasz adók 19.70 és 25.41 m.
17.30: Donauser 325.4 m.
17.50: Pozsony 299 m.
18.30: Donauser 325.4 m.
18.45: Brassó (Bukarest) 1875 m.
20.30: Donauser 325.4 m.
21.10: Olasz adók 16, 19, 25, 31, 41, 221 és 263 m.
22.18: Donauser 325.4 m.

Vasárnap

július 27

BUDAPEST I.

8: Szózat. Hanglemezek.
Liszt: II. magyar rapszódia (Radiola szimfonikus zenekar, vezényel Fridl Frigyes).
Kettelbey: Napsugár és pillangó (zongora Monia Litter). Lékem ne késlekedj (finn dal (Ilmari Krohne gyűjtéséből) (Koréh Endre). Dussek: Menüett (hegedű: Marcel Darrieux). Huszka—Martos: Lili bárónő — operett-részletek (Sándor Anna). Sándor Jenő: Almódó Tiszapart (Füredi verse) (Vargha Imre). Lehár: Vig özvegy — operett-részletek (Géczy Barnabás zenekara). Kacsóh Pongrác: János vitéz — Egy rózsaszál szebben beszél (Kalmár Pál). Kossó-vits: Szerenád (Lavotta szerelme) Maria Terézia I. honvéd gyalogezred zenekara, vezényel Fricsay Richárd). Michalik—Csanád: Székely himnusz (Dunakeszi MÁV Magyarság férfikara, vezényel Rajter Lajos, orgonán Laczkovits János dr.)
8.45: Hírek.
10—11.10-ig: Egyházi ének és szentbeszéd a budavári Koronázó Főtemplomból.
A szentbeszédet mise közben Tasi Ferenc mezőkövesdi hitoktató mondja. Közreműködik a templom ének- és zenekara Sugár Viktor vezénylésével. Orgonán Várhelyi Antal. Sugár Viktor: Harsonajtek. Mozart: Koronázó mise; Változó részek: Koralliter; Offertorium után: Boldogasszony anyánk;

Himnusz. A magánzólamokat éneklő Far-
kas Ilona, Thury Gizella, Harangozó János
és Horváth László.

11.15—12.15-ig: Evangélikus istentisztelet a
Bécsikapu-téri templomból.

Prédikál Kapy Béla dr. dunántúli püspök.
Enekszámok a Dunántúli Enekszámgyűlésből:
2., 441. és a Himnusz. Orgonán Koch István.

12.30: Időjelzés, vizállás-jelentés.
12.30: Mandits Judit és Báthly-Badics Gyula
magyar nőfiákat énekel, kíséri Vidák József
cigányzenekara.

Mandits Judit dalai: Rác Pali: Lehullott
a rezgőnyárfa. Schack Manka: Te akartad
(Marcali verse); Háromszor fűtyentett —
népdal. Erőss Béla: Elmegegy az életemből
(Selymes verse). Kalmár Tibor: Aki nekem
mindenem volt; Esik eső csendesen — nép-
dal; Buzaföldön, düllőuton — népdal. Dan-
kó Pista: Barna kislány csit. — Báthly-Ba-
dics Gyula dalai: Fráter Loránd: Messze,
messze Csikországbán (Wass György ver-
se). Balázs Árpád: Álom, álom (Antal Iván
verse). Cselényiné: Az asszony ha veszek-
szik (Murgács verse); Vörös bort ittam az
este — népdal. Teghze-Gerber Miklós: Al-
tatgatom a szivemet (Báthory József ver-
se). Akom Lajos: Irigylem a napsugarat
(Pápai Molnár verse). Kubányi György:
Nincsen abba semmi szégyen; Százados ur
sej, haj — népdal.

13.45 (1.45): Hírek.

14 (2): Hanglemezek.

Rossini: Olasz nő Algirban — nyitány
(Newyorki filharmonikusok, vezényel Tos-
canini). Verdi: Rigoleto — négyes (Gran-
forte, Palai, Menni és Ottavi). Liszt: Ve-

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

lence és Nápoly — tarantella (zongora: Frederik Lamond). Wagner: Tannhäuser — részlet a II. felvonásból (Kirsten Flagstad). Bizet: A gyöngyhákszok — ária az I. felvonásból (Roberto Alessio). Dohnányi: Változatok egy gyermekdalra (zongora: a szerző, kíséri a Londoni Szimfonikus Zenekar, vezényel Collingwood).
15 (3): »Időszertű gazdasági tanácsadó.« A Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadóssorozata.
15.45 (3.45): Heinemann Sándor tánczenekara.
16.30 (4.30): »Az aranyosztű bárány.« Irtai Móra Ferenc. Elmondja Mészáros Ági. Közművelődési előadásorozat.
17 (5): Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
17.20 (5.20): Honvédműsor.
18 (6): »A magyar kenyér ünnepe Szabadkán.« Helyszíni közvetítés. Vezeti Budinszky Sándor.
19 (7): Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 (7.20): Pertis Pali cigányzenekara.
19.50 (7.50): Sportreclamek.
20.05 (8.05): »Három a lislány.« Operett. Schubert zenéjét szabadtéri színpadra átadogozta Vaszy Viktor. Fordította Harsányi Zsolt, szabadtéri színpadra átadogozta Bubik Árpád. Rendező Nádasdy Kálmán. Vezényel Paul Tibor. A Margit-szigeti Szabadtéri Színpad július 25-i előadásának közvetítése. Hangfelvétel. Személyek: Schubert Ferenc — Pataki Kálmán; Gristi Lucia udvari énekesnő — Honthy Hanna; Schöber báró — Háromy Imre; Tschöll Keresztély udv. üvegfestő — Alfay Andor; Tschöllné asszony — Medgyasszay Vilma; Médi — Barabás Sári; Hédi — Zimonyi Márta; Éti — Balogh Klári; Novotnyi tükörendőr — Ujváry Lajos; Schantorfi gróf, dán követ — Vándory Gusztáv; Vogel János udv. énekes — Sárosy Andor; Gumpelwieser rajzoló — Berczy Géza; Brunóderl András nyergesmester — Szomolányi János; Binder Nándor postahivatahok — Antók Ferenc; Schwindt Móni — Veszelý Pál; Házmesterné — Simon Marcza; Weberné szomszédasszony — Egyed Lenke; Udvarmester — Mátray József; Róza szobalány — Fáy Kiss Dóra; Rézi szobalány — Kardoss Klári; Jodlitzó nő — Öers Ernőné; Ucai énekes — Kramarík L.; Sáni pincesz — Bánthy László; Szólótáncosok: Szalay Karola, Goll Beatrix, Brada Rezső, Sallay Zoltán.

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

23.25 (11.25): Bura Sándor cigányzenekara muzsikál. Külső közvetítés.
24 (12): Hírek.
KASSA
8—9-ig: Azonos Budapest I. műsorával (8.45-kor hírek.)
9: Szórakoztató hangfelvételek.
 Rixner: Bagatell-nyitány (Kurt Engel és zenekara). Nagypál Béla: Aranykálászás rónaság — dal (Kalmár Pál). Börschell: Egyveleg Strauss János keringőiből (zongora-szólo zenekari kísérettel). Buday—Szilágyi: Dal a »Csárdás« című operettből (Honthy Hanna). Gillet: Ballé ténepély (Loránd Edith zenekara). Pécsi József: Vigyázz! Indulj! — magyar népdalgyűjtemény (Boutanger zenekara). Waldteufel: Espana — keringő (Berlino Filharmonikusok zenekara). Szerdahelyi József: Egy balatoni szerenád (Fekete Pál). Benatzky: Gritzing (Jazz-zenekar). Fényes Szabolcs: Két dal a »Noszty fiú esete« c. filmből (Kalmár Pál). Egyveleg Lehár Ferenc műveiből (Ultraphon szimfonikus zenekar). Lívskov: Magyar dallamok (Ilja Lívskov és zenekara) Hadfy Hermann: Mussolini-induló (Folyvamerők zenekara és kórus, vezényel H. Fricssay Richard).
10: Azonos Budapest I. műsorával (Kató-Ikus istenfisztelek).
11.15: Hírek, heti beszámoló, műsorismertetés.
11.55: »Csatadalk.« Petőfi Sándor költeményei és hangfelvételek. A verseket Marossy Lajos adja elő.
12.20—0.15-ig: Azonos Budapest I. műsorával.

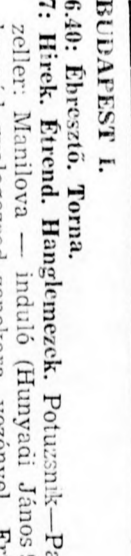

BUDAPEST I.

6.40: Ebrészó. Torna.
7: Hírek. Ertend. Hangfelvételek.
 Zách: Felvidéki induló (Mária Terezia I. honvéd gyalogezred zenekara, vezényel Figeidy Sándor). — Népdaok: Háznak előtt; Sárga a loyom. — Nagy Zoltán: Edesnyám csak az a kéresem (Palló Imre dr.). — Kopping: Törpék lakodalmá (Bénes Alfréd zenekara). — Dankó Pista: Nem j ömndig, Még azt mondják: Nem fuj a szél (Mágyari Imre cigányzenekara). — Krome: Szép a katonaság — induló (Katonazenekar énekek). — Sándor Jenő: Valamikor a te neved (László Imre). — Baptiste—Aleksander: A Vidám fittyös — keringő (Bizsa harmonikakettes fűtlyel). — Neuhold: Egri

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

20 (8): Lovarsenyvedmények.
20.10 (8.10): »VÁNDORMADARAK.« Szimfónia 3 felvonásban. Irtai Petery Sándor. Rendező Szilassy Gyula. Zenéjét szerelte és összeállította Vinze Ottó. — Személyek: Földváry Gábor, Pest megye alispánja: Somlay Artúr. Bajza József színgazgató Toronyi Imre. Láng Adám, vidéki színgazgató Kürthy György. — Katona József, úró és színesz Fáy Béla. — Dery István színesz Nagy István. — Pacha, karmester Major Tamás. — Prepeli-csary Samu, patvarista Hajmássy Miklós. — Széppataky Róza Simor Erzi. Julius Eötvös Kató. — Betyár Kubányi György. — Kocsis Manklár János. — Kikálthó Solmezy Mihály. — Elő férő Primusz István. — Második férő Tassy András. — Elő nő Her-nády Gizli. — Második nő Cserey Irma.
21.40 (9.40): Hírek.
22.10 (10.10): Hír Sari Liszt-műveket zongorán-zik. Liszt halálának 55. évfordulója alkalmából E-dúr Petrarca szonett. — Elfelejtett keringő. — Koncertetűd (hárfa-eltűd). — E-dúr legenda.
22.40 (10.40): A Rádió Szalonzenekara. Beecce: Kis előjáték. — Dohnányi: Nászkerítő a »Pierette fátolya« c. némajátékból. — D'Ambrósio: Nápolyi szerenád. — Ranzato: Éjféli karaván. — Bachmann: Fő a vidámság — polka. — Hrubý: Operettmámor — egyveleg. — Gade: Félteknység — tangó. — Ger-schwin: A férfi, akit szerettek — H. Gömbös Gyula: Nyisd ki rózsám — csárdás-fox.
 Közben **23 (11): Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven.**
2 (12): Hírek.

BUDAPEST I.

6.40: Ebrészó. Torna.
7: Hírek. Ertend. Hangfelvételek. Potuzsuk—Pazeller: Manilova — induló (Hunyadi János 9. honvéd gyalogezred zenekara, vezényel Fricssay Ferenc). — Daloló honvédek — Nagy-vári kikötőben: Sárkát virágzik a reppce; Nem hitted el babám: Amék lányunk a pár-nája — katonanóták (MAV Mgyarság férfikara, vezényel Rajfer Lajos). Andor: Lenn a fajú végen. — Lengyel: Vajdának a szép leánya (Magyar Imre cigányzenekara). Bel-tráni: Reggeli dal — keringő (Leon D'Orto zenekara). — Carocci: Győzünk — induló (Dopplavoro zenekar). — Fűredi Mihály: Vé-gigmentem az omódi temetőn; Eleg széles a bihari határ (Horváth József). — Kleischn: Tip-top — foxintertmezzo (Adalbert Lutter zenekara). — Práter—Zilahi—Balász: Mit su-sog a fehér alkác (Cselenyi). Busch: Virágok a szélben (Hans Busch zenekara). Gruber: Dal és jödi (Maria Roland). — Tarsay: Vá-sárhelyi híres promenádon (Kalmár Pál). — Dankó Pista—Lehár Ferenc: Vásrhelyi in-

duló (Mária Terezia I. honvéd gyalogezred zenekara, vezényel Figeidy Sándor). — Hey-kens: Szerenád (Béka vonósnégyes). — Far-kas Dezső: Levante-induló (Mária Terezia I. honvéd gyalogezred zenekara, vezényel Fige- dy Sándor).
10.20: »A hazaség és az orvos.« Irtai Somogyi Béla dr. egészségügyi tanácsos. Felolvasás.
10.45: »Különös sírfeliratok.« Irtai Gábor-Graf Ernő. Felolvasás.
11.10: Nemzetközi vízeljárószolgálat.
12: Himnusz.
12.10: A Rádió Zenekara. Csajkovszki: Augusz-tus. — Sándor Jenő: Indul a regiment. — Schultze: Porzas Peti — nyitány. — Rixner: Balletjelenet. — Farhas Ferenc: Asztali mu-zsika. — Ais Tivadar: Rábjá vagy? — tangó. — Wisemüller: Tréfás tánc. — Kreu-der—Rixner: Páldalegyveleg. — Lazarro: Grotteszk pasodoble. Közben:
12.40: Hírek.
13.20 (1.20): Időjelzés, vízállásjelzés.
13.30 (1.30): A Mária Terezia I. honvéd gya-logezred zenekara. Vezényel Pongrácz Géza. Rasztelek Etkele Elek és Etkele Gyula nép-színhásvetnekek zenéjéből. — Peleskei notári-us — nyitány. — Piros bugyellaris — ábr-ránd. — Falrossza — egyveleg. — Sárga-csikó — ábránd. (A részleteket összeállította és hangszerevelte Szöllösy Ferenc).
14.30 (2.30): Hírek.
14.45 (2.45): Műsorismertetés.
15 (3): Arfoivaműsorok, piaci ének.
15.20 (3.20): Senyei-Szabó Hus énekek, zongorán kíséri Molnar László. Dohnányi: Valaki jár udvaromon; Szerettelek áhok lélek. — Ko-dály: Kocsi, szekér; Meghatok; Virágos ken-derem; Árva madár; Megjzenem. — Bartók: Istennem; Asszonyok; Ha kimegyek.
15.40 (3.40): »Mit főzünk?« Háziasszonyok be-szélgetnek.
15.55 (3.55): Hetényi Kálmán énekek, zongorán kíséri Aigner Pál dr. — Richard Strauss-dalok. Bontsd ki éhjaftod. — Szerelmi him-nusz. — Holnap. — Az éj. — Oh mint is tudnám (Hetényi Kálmán fordítás).
16.15 (4.15): »Afganisztán.« Irtai dr. Wehner Jó-zsefné. Felolvasás.
16.45 (4.45): Időjelzés, hírek.
17 (5): Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 (5.15): Solymossy Lajos jazz-zongora-számait.
17.35 (5.35): »Tüzinádk Mármarosban.« — Sztripszky Hádor dr. előadása.
18 (6): Farhas Jenő cigányzenekara.
Közben 18.30 (6.30): Sportkézlemlények.
19 (7): Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 (7.20): Az 1941. bayeruti ünnepi játékok műsorából. A július 22-i előadás hangfelvé-tele »BOLYGO HOLLANDI« Szöveget és ze-néjét írta Richard Wagner. Vezényel Karl Elmendorff. — Személyek: A hollandi Jaro Prohászka. — Szendel: Manovarda. — A kormányos: Zimmermann. — Erik: Franz Völ-ker. — Bent: Maria Müller. — Mary: Rha-rocke.
21.40: (9.40): Hírek.

kés Tibor dr. előadása.
11.25: Hanglemek — »Operétrészetek« — Strauss János: Cigánybábó — Barinkai belépője (Szemere László), Friml: Rose Maria — keringő (Rosetta Pampanini), Millöcker: Koldusdiák — Polia dala (Peter Anders) — Lehar: Vig özevgy — részletek (Friedl Albert) — Hírek magyar és szlovák nyelvű műsorismertetés.
 12.—0.15: Azonos Budapest I. műsorával.

BUDAPEST I.

6.40: Ebresztő, Torna.
7: Hírek, Étrend, Hanglemek. Erdélyi Mihály: Fenyő, fenyő — induló (Rendőrzene-kar, vezényel Szöllősi Ferenc). — Lederer: Bábjátékok (Xilofonzenekar). — Kádas Gy.: Ibolya, ibolya (Kalmár Pál). — Friesay Richárd: Ladilladiom — induló (Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara, vezényel Fiedgy Sándor). — Messze égen fenyő csillag: Valamit sugók magának; Azt mondják (Nagy Izabella és Cselényi József). — Johann Strauss: Tik-tak polka (Zenekar, vezényel Fenske). — Niel—Herms: Erika — induló (Heyn énekgyűjtemény zenekara). — Bruno—Rusconi: Harangok keringője (Cario Buti). — Márk Béla: Magyar sportinduló (Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara, vezényel Pongrácz Géza). — Selymes Mihály: Feeskemadár (Kalmár Pál). — Komzák: Galopp (Wintergarten-zenekar). — Ha tengerre szállok — óségi japán hazafias költemény (Tokiói zenekadémiának zenekara és a Nippon Vic or zenekar, vezényel Hasimoto). — Bor-din: Kedvesség — keringő (Inog bécsi zenekara). — Várnalmi: Hazánkert — induló (Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara, vezényel Fiedgy Sándor).
10.: Hírek.
10.20: Móricz Pál elbeszéléseiből, 1. Cigarettafüst, 2. Préselt virágok. — Felolvasás.
10.45: »Külföldi híradó«. Felolvasás.
11: Gvazstentisztelet a belvárosi Ferencendi templomból, Liszt Ferenc halálának 55. évfordulója alkalmából. a) Gyászóda; b) Istent zengi; c) Anima Christi; d) Libera me. A mise végén »Weinen-Klagen« változatok. — Énekel a belvárosi Szent Ferenc-rendi templom zenekara, Orgonát Gergely Ferenc.
12: Himnusz.
12.10: Ibticzky László szalonzenekara. — Kigyósi Árpád: Kis nyitány. — Czibulka: Szerenád, Armandola: Modern balfitt-szvit. — Komény Ákos: Gítár-dal. — Bendix: Dervisek tánc. Dostal: Szervusz Bécs — egveleg. — Escobar: La trottola. Közben:
12.40: Hírek.
13.20: (1.20): Időjelzés, vizállásjelentés.

13.30 (1.30): Hanglemek. — Oleo: Dal (Tito Schipa). — Alfieri: Féltekenység — dal (Mar-ta Jucei). — Johann Strauss: Indigo — ke-ringő (Berlini Filharmonikusok, vezényel Kleber). — Lehar: Frasquita — dal (Geor-ges Thill). — Lombardo—Ranzato: Fox del-la luna (Franco Lary és Rosetta Ferlito). — Moniuszko: Mazur (Szimfónikus zenekar, ve-zényel Mazurkiewicz). — Melichar: Filmdal (H. F. Grob). — Dvorzsák: Tavasz dal (Hu-moreszki) (Comedian Harmonists). — Schmidt—Gertner: Filmdal (Eggert Mária). Consiglio: Li-Teo tánc (Zenekar). — Bazin: Path-Jita mester — dal (Tino Rossi). — Borchert: Ta-vasz ibolyák — tangó (Géczy Barnabás ze-nekar). — Mara—Cambiar: Teged kívánlak — dal (Carlo Buti). — Olivieri—Luigi: Desti-no — dal (Giorgia Vallieri). — Rodrigucz—Velich: Indián panaszdal (Carlitos Gardel). — Boulanger: Da capo — fox-intermezzo (Walter Raatzka zenekara).
14.30 (2.30): Hírek.
14.45 (2.45): Műsorismertetés.
15 (3): Árfolyamhírek, piaci árak.
15.20 (3.20): Szeksfővárosi Tűzoltózenekar. — Vezényel Magyar László Dénes. — Seregi Artur: József nádor induló. — Kéler Béla: Vigjáték-nyitány. — Kálmán: Csárdáskirály-nő — egyveleg. — Wissmüller: Reputáló-induló. — Eilenberg: Erdei kovácsműhely. — Mydlícson: Fantom-brigád. — Ivanovics: Kis csónakom a Dunán lengedez. — Lincke: Jánosbogarika — idill. — Pazeller: Kossuth-induló.
16.15 (4.15): Ruszin hallgatóinknak. — »Sca-n László király« — Irta Komlóssy István. — 2. Hanglemek.
16.45 (4.45): Időjelzés, hírek.
17 (5): Hírek szlovák és ruszin nyelvben.
17.15 (5.15): Melles Béla-zenekar. — Vezényel Vincze Ottó, Suppé: Szép Galathea — nyi-tány. Pécsi József: Gyermekek birodalmában — szvit — Sipos Antal—Vincze Ottó: Kon-cert ábránd — Turay Mihály: Magyar in-duló. — Kálmán: Montmartrei ibolya — egy-veleg.
18.15 (6.15): »Segesvár« Emlékezés 1849. jul. 31-re. Elmondja vitéz Somogyváry Gyula.
18.25 (6.25): »Az ismeretlen Petőfi.« Erdélyi József előadása. A verseket elmondja Abo-nyi Géza.
19 (7): Hírek magyar, német és román nyelvben.
19.20 (7.20): Kékes Irén és Bálint Zoltán ma-gyar nőkat énekel, kíséri Farkas Béla ci-gányzenekara. Kékes Irén dala. Huszka—Endrődi: Sohase járt olyan helyen. — Sim-kó Gusztáv: Ugy-e most már. — Adorján Sándor: Kalapomra páros. — Belezay An-tal: Ságadimnye levele; Este harangzás előtt — népdal — Szentirmay Elemér: Gyászba borult az életem. — Járossy Jenő: Csuda csárdás (Korányi verse). — Bálint Zoltán da-lal. Balázs Árpád: Gyere velem akáclobos falumba. — Rátkay L.: Azért csillag, hogy ragyogjon. — Népdalok: Ez az én szeretőm; Fráter Béla: Volt nekem egy cifra szüröm; Csillagok, csillagok; Réten, réten.

induló (Hunyadi János 9. honvéd gyalogezred zenekara, vezényel Fricsay Ferenc). — Bor-mioli: Cordova (jazz-zongorakettős: Bormioli és Semprini). — Zagari—Colombi: Szerelmi ébredés — dal (Enzo de Muro Lomanto). — Fink: Arnyjátékok (Rambour-zenekar). — Morvay Károly: Vándorfelhők fenn az égen (Kalmár Pál). — Horvát népdalegyveleg — (Tamburica-zenekar énekel). — Bachó Ist-ván: A régi 1. honvéd gyalogezred indulója (Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zene-kara, vezényel Fricsay Richárd).
10: Hírek.
10.20: »A Magyar Tükör«. Jókai első humoros gyűjteménye. Rexa Dezső előadása.
10.45: »Milyen lehet földünk belseje?« Irta Fa-zekas István. Felolvasás.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Himnusz.
12.10: Csorba Dezső cigányzenekara.
13.20 (1.20): Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 (1.30): A József nádor 2. honvéd gyalog-ezred zenekara. Vezényel Seregi Artur. — Szegő Sándor: Magyar ünnepi nyitány. v. Pál Imréné: Csipkelegyőző — keringő. — Se-regi Artur: Régi magyar táncok. — Adorján Sándor: Erdélyi toborzó (összeállította és hangszerelte Seregi Artur). — Zách: Magyar dalsokor.
14.30 (2.30): Hírek.
14.45 (2.45): Műsorismertetés.
15 (3): Árfolyamhírek, piaci árak.
15.20 (3.20): Szórakoztató hanglemek.
Cottreau: Lsten veled Nápoly — dal (Caruso). — Cristóball: Velencianus — dal (Pilar Ar-cos). — Hilda h: A tavasz, dal (Karl Schmitt Walter). — Egyveleg Grieg műveiből (Berlini Filharmonikusok zenekara). — Schubert: Pusztai róza (Regensburgi Donauspízen fu-énekkar szolozopránja). — Denning Lagmar halála — dán népdal (Dán Palestrina-kórus). A Csap-utca végestelen végig; Kerem alatt faragnak az ácsok — népdalok Lavotta Re-zsó átiratában (Vargha Imre). Mackeben—He-rald: Altatódal (Zarah Leander). Borchert: Gavotti-intermezzo (Hans Busch zenekara). Bi-xio—Badet: Dalkeringő (Tino Rossi és szop-ránszólo). Pagano—Cherubini: Senkisen — filmdal (Alessandro Elliani). Gramer—Bur-mester: Régi dallamok — keringő (luvola); Heinz Breideu, háfa: Max Saal). Kapeller: Bécsi dal (Erna Sack). Kopsch: Allatok harci indulója (Berlini állami Opera zenekara, ve-zényel Schütze).
16.15 (4.15): »Az 1848-as országyűlés.« Ferdi-nandy Mihály dr. előadása.
16.45 (4.45): Időjelzés, hírek.
17 (5): Hírek szlovák és ruszin nyelvben.
17.15 (5.15): Mindnyájunk gondjai. A Közellátá-si szolgálat közleménye.

17.35 (5.35): A Rádió Szalonzenekara. Pécsi József: Szervusz — induló. Johann Strauss: Denevér — nyitány. Rust: Tiltott gyümölcs — intermezzo. Lanner: A pestiek — keringő. Thaler Hans: Kakuk-polka. — Brahms: VII. és X. magyar tánc (hangszerel-te Böhm László), Fridl Frigyes: Tangó. Billi: Bolero. Malvezzi: Spanyol tánc.
18.10 (6.10): »Hibázik a rádió.« Kendy Finály István előadása.
18.30 (6.30): Sylvia Macuzinska zongorázik a ma-gyar—szlovák művészcseré keretében. Schu-bert: B-dur improptu. Chopin: Asz-dur bal-lada. Jan Cikker: Sonatina.
19 (7): Hírek magyar, német és román nyelvben.
19.20 (7.20): »Magyar nők a háborúban.« Vitéz Návay Antal előadása.
19.50 (7.50): Tornyi Aranka dalokat énekel, jazz-hármas kísérettel. Fényes Szabolcs: Holnap ki tudja látsz-e még? (Mihály Istvan verse). Sán-dor Jenő: Ma este kigyult egy csillag. Heine-mann Sándor: Szeret vagy nem. Sas: Amikor Havájban (Illiczky verse). Sipos István: Én nem szerettem még (Rákosi verse).
20.10 (8.10): A m. kir. Honvéd Légierők haditu-dósítójának közvetítése. Hangfelvétel.
20.40 (8.40): »Lucrétia.« Tragédia egy felvonás-ban, három jelenetben. Szöveg írtá Claudio Guastalla. Fordította Ottlik Pálma. Zenéjét szerezte Ottorini Respighi. Vezényel Falloni Sergio. Rendezte ifj. Oláh Gusztáv. Az Ope-raház május 30-i előadásának közvetítése hangfelvételtől. Személyek: Lucrétia — Báthy Anna; Servia és Venilia szolgálo Collatinus házában — Horányi Karola; Collatinus, Luc-retia ferje — Nagypál László; Junius Brutus — Urdvady Tibor; Tarquinius, a király fia — Losonczy György; Aruns, a király fia — Szomolányi János; Titus, a király fia — Re-ményi Sándor; Spurius Lucretius, Lucrétia apja — Littasy György; Valerius, Lucrétia bátyja — Mally Győző; Első katona — Oláh Ferenc; Második katona — Halász Sándor; A hang — Tutsek Piroška.
21.40 (9.40): Hírek.
22.10 (10.10): Közvetítés Hévizről. Horti Lajos énekl, Surányi Rutó cigányzenekara muzsikál.
23 (11): Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelvben.
23.30 (11.30): Közvetítés Hévizről. Szabó Kálmár jazz-hármasa játszik.
24 (12): Hírek.

KASSA

6.40—11-ig: Azonos Budapest I. műsorával.
11.05: »Agrarreform Suoimban.« Lukinich Fri-gyes dr. előadása.
11.25: Hanglemek.
 Daloló honvédek: Bagolymadár; Altalmennék én a Tiszán (MAV Magyarság férfikara, ve-zényel Rajter Lajos). Rynnänen: Missä on lempilauhuni — finn keringő (Pohjola tánc-zenekar énekel). Pécsi József: Keleti esküvő (Dajos Béla zenekara) Manoel de Serra: Olasz tangódal (Enzo di Mola). Lehar: Losonci in-

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

duló (Hunyadi János 9. honvéd gyalogezred zenekara, vezényel Fritcsay Richárd).
 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
 12—0.15-ig: Azonos Budapest I. műsorával.

BUDAPEST I.

6.40: Ébredés. Torna.

7: Hírek. Értendő. Hanglemek.

Seregi Artúr: Szent István — induló (József Nádor 2. honvédgyalogezred zenekara, vezényel Seregi Artúr). Horthy Miklós azt írta a levele: Hull az eső erdei virágra: Százados ur felül a lovára — katonanóták (Ludovika Akadémia énekara). Dankó Pista: Szőke kis-lány; Andalgó; Hallod-e rózsám Katika — csárdások (Magyar Imre cigányzenekara). Arconi: Vintere — induló (Milánó). Verdi-énekkar). Werner: Pusztai róza (Meistersex-tett együttes). Komzák: Badeni lányok — keringő (Bécsi Bohémzenekar). Grosschmidt: Jájunk polkát (New Mayfair tánczenekara). Föthy Fric: Eljárom én a templomba (Keve verse) (Csekényi József). Népdalok (Petőfi verseire: Juhászlegény, szegény juhászlegény; Befordultam a konyhára (Kiss Ferenc). Müll-ler Jászf: Jászok induló (Hunyadi János 9. honvéd gyalogezred zenekara, vezényel Fritcsay Ferenc). Borders: Csak te — dal (Greta Keller). Dehour: Szerenád (Hans Busch zenekara). Teghze-Gerber—Kuney: Sárkút már a kukoricaszár (Kalmár Pál). Szöllősi Ferenc: Rendőrszemély-induló (Rendőrzezenekar, vezényel a szerző).

10: Hírek.
 10.20: »Hogyan épült fel az újkor Babeltornya.« Irta Bertha Istvánné Szirmay Kalos Margit, felolvasás.
 10.45: »Divattudósítás.« Felolvasás.
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12: Himnusz.
 12.10: A Rádió Szalónzenekara.
 Millöcker: Koldusdiák — nyitány. Johann Strauss: Déli rózsák — keringő. Sándor Jenő: Almódó Tiszpart. Hans May: Eső. Vajda Sándor Hegedű-polka. Poldini: Mese. Lehár: Cigányszerelem — egyveleg.
 Közben 12.40: Hírek.
 13.20 (1.20): Időjelzés, vízállásjelentés.
 13.30 (1.30): A Melles Béla-zenekar. Vezényel Vinze Ottó.
 Verdi: Nabukodonozor — nyitány. Morena: Teletunken — egyveleg. Jacobi: Léányvadász — keringő. Gaál—Szervánszky: Magyar rapszódia. Pécsi József: Boszporuszi őrség. Tur-ray Mihály: Turul-induló.
 14.30 (2.30): Hírek.
 14.45 (2.45): Műsorismertetés.

15 (3): Árfolyámhírek, piaci árak.
 15.20 (3.20): Döme Peter hegedű, zongorán kíséri Földes László. Corelli—Leonardi: La fo-
 lia. Csajkovszkij: Melodia. Paganini: XIII. caprice.
 15.40 (3.40): Mit főzünk? Háziasszonyok beszél-
 getnek.
 15.55 (3.55): Szoltsányi György zongorázik. Doh-
 nányi: Gavotte és Musette. Brahms: g-moll
 rapszódia. Liszt: Desz-dur tanulmány.
 16.15 (4.15): »Közvetítés a X. országos Vizeser-
 kész Vezetőképző táborból. Beszél Mártácssy
 József dr. Hangfelvétel.
 16.45 (4.45): Időjelzés, hírek.
 17 (5): Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 17.15 (5.15): Perits Jenő cigányzenekara.
 18 (6): »Utazás belső Kinában.« Irta Cser László
 kinati hithirdető. Felolvasás.
 18.20 (6.20): »Schumann álma.« Irta Sötér Ist-
 ván. Felolvasás. Közreműködik Rieger Tibor
 dr. (zongora). Közben hanglemek.
 19 (7): Hírek magyar, német és román nyelven.
 19.20 (7.20): »Verőfény.« Lukács Margit verseket
 és prózát mond.
 19.50 (7.50): Szalónötös.
 Delibes: Virágok tánc. Schubert: Moments
 Musicais Klein: Matróz-tánc. Bihari: Hadik
 őbester nótája. Kemény Ákos: A vidám kí-
 nai. Englemann: Az alvó baba. Friedl Fri-
 egyes: Szerenád. Fehér István: Magyar tánc.
 Vajda Sándor: Hegedűpolka.
 20.30 (8.30): »Zuhany alatt.« Hogyan nyaralnak
 Pesten a híres pestiek. Közvetítés hangfelvé-
 telről.
 20.55 (8.55): Waldbauer vonósnégyes. Tagjai:
 Waldbauer Imre, Szervánszky Péter. Országh
 Tivadar és Kerpely Jenő Beethoven: F-dúr
 vonósnégyes. 13. mű.
 21.40 (9.40): Hírek.
 22.10 (10.10): »Északról délre.« Hanglemek.
 Sibelius: A tuonelai hatvány — szvittél (Fi-
 ladeliai szimfonikus zenekar, vezényel Szto-
 kovszki). Sinding: Tavaszi zsongás (Géczy
 Barnabás zenekara). Haydn: Három német
 tanc (Berlini filharm., vezényel Kleiber).
 Strecker: Odalenn Lobauban (Géczy Barna-
 bás zenekara). Johann Strauss: Kék Duna —
 keringő (Szimfonikus zenekar). Hubay: Hul-
 lámzó Balató n(Géczy Barnabás zenekara). —
 Fischer: Az Alpoktól délre — szvit (Koncert-
 zenekar). Vezényel Seidler-Vinkler).

23 (11): Hírek német, olasz, angol és francia
 nyelven.
 23.25 (11.25): Berezsenyi László dr. és Villa Ist-
 ván dr. kétféle magyar nótá műsora.
 24 (12): Hírek.
 KASSA
 6.40—11-ig: Azonos Budapest I. műsorával.
 11.05: »Emlékezés Újvidy Lászlóra.« Krammer

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

Jenő dr. előadása a fiatalon elhunyt költőről.
 11.25: Hanglemek.
 Mozart: Figaro lakodalma — nyitány (Mila-
 nói szimfonikus zenekar, vezényel Molajoli).
 Dohnányi: Gavotte és Musette (hegedű Za-
 thureczky Ede). Poldini: Farsangi lakodalom
 — Kálmán diák dala (Halmos János). Strauss
 Richard: Katonainduló (Berlini állami Opera
 zenekara).
 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsor-
 ismertetés.
 12—0.15-ig: Azonos Budapest I. műsorával.

BUDAPEST I.

6.40: Ébredés. Torna.

7: Hírek. Értendő. Hanglemek.

Hadfy Hermann—Eva Ernő. Ludovikás el-
 lenforradalmi induló (Ludovika Akadémia
 énekara és a Mária Terézia 1. honvéd gya-
 logezred zenekara, vezényel Pongrácz Géza).
 Babics László: Nagy ur ám a Horthy-baka
 (Kalmár Pál). Magyar gyermekdalok — ösz-
 szállította Várhelyi Antal (Gyermekkar, ze-
 nekari kísérettel). Kark: Kaszínócsárdás; Süt
 a mama — népdal (Kiss Lajos cigányzeneka-
 ra). Bixio—Cherubini: Madonna Florentina
 — keringő (Emilia Veldes). Müller József:
 gróf Batthyány-induló (Rendőrzezenekar, vezé-
 nyel Szöllősi Ferenc). Mahr: Kacérés — in-
 temezzo (Harmónia: Pörschmann). Oláh—
 Korányi: Csak tebbened bíztam (Orbán Sán-
 dor). Niel Herms: Induló (Katonazene és
 énekkar). Corbin—Lützow: Santiago — ke-
 ringő (Katonazene és énekkar). Feketesztáru
 eseresznye: Sűrű csillag — népdal (Csekényi
 József). Bajor parasztlanc (Laendler zenekara).
 Striczi: Bakánóták induló (Mária Terézia 1.
 honvéd gyalogezred zenekara, vezényel Fi-
 gedő Sándor).
 10: Hírek.
 10.20: »A vétkes gyermek« János Alfréd elő-
 adása.
 10.45: »A gösfai óbor.« Vitéz Horváth Béla elő-
 adása.
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12: Himnusz.
 12.10: A 15. honvéd gyalogezred zenekara. Ve-
 zényel Seregi Artúr. Lehár: Losonci induló.
 Kéler Béla: Rákóczi-nyitány. Huszka: Réz-
 letek a Lili bárónó című operettből. Wald-
 teufel: Szízenvarázs — keringő. Seregi Artúr:
 Az én nótáim — magyar népdalgyűjtemény.
 Közben 12.40: Hírek.
 13.20 (1.20): Időjelzés, vízállásjelentés.
 13.30 (1.30): Horváth Rezső cigányzenekara.

14.30 (2.30): Hírek.
 14.45 (2.45): Műsorismertetés.
 15 (3): Árfolyámhírek, piaci árak.
 15.20 (3.20): A Rádió Szalónzenekara.
 Mahr: Hársnajelek — induló. Sándor Jenő:
 Palotás és friss. Bece: Capri emléke. Eise-
 mann Mihály: Három kis darab. Huszka: Hu-
 szár dalok. György Oszkár: Ugy megyek el.
 Gounod: Tavasz dal. Kacsóh Pongrácz: Já-
 nos vitéz — egyveleg.
 16.15 (4.15): »Édes anyanyelvünk.« Halász Gyu-
 la előadása.
 16.45 (4.45): Időjelzés, hírek.
 17 (5): Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 17.15 (5.15): Konczné Kemény Bianca énekel,
 zongorán kíséri Aigner Pál dr.
 Beethoven: Az égből hirtet (Die Ehre Got-
 tes). Mozart Cloehoz. Liszt: Freudvöll und
 ledvöll. Lányi Viktor: Boldog éjtel. Tarnay
 Alajos: Ester. Rácóskoltam. Aggházy Julia:
 Bölcsődal.
 17.40 (5.40): Közvetítés »A beszélő kőtöcs« fel-
 vételéről a Magyar Filmirodából. Hangfelvé-
 tel.
 17.50 (5.50): A Rendőrzezenekar. Vezényel Szöllő-
 si Ferenc. Közvetítés a Fővárosi Pavillonból.
 Ándor Károly: Honvéd bevonulási induló.
 Hopf: Művészalburn — egyveleg. Sándor Je-
 nó: Operett és filmeveleg. Váily-Wahl
 György: Magyar honvéd induló.
 18.35 (6.35): »A testőrök és a Magyar Tudomá-
 nyos Akadémia eszméje.« Diénes Ándor
 esendőrfőhadnagy előadása. Felolvasás.
 19 (7): Hírek magyar, német és román nyelven.
 19.20 (7.20): Géczy Barnabás zenekarának mű-
 sorából. Hanglemek. Mozart: D-dúr menü-
 ett. Toselli: Szerenád. Lióssas: Tango-bolero.
 Rixner: Údvöském — foxtrött.
 19.35 (7.35): Kültügyi négyóra.
 19.50 (7.50): Chappy tánczenekara.
 20.35 (8.35): »Petőfi legendás szibériai fogsága.«
 Gáspár Jenő előadása.
 21 (9): Székesfővárosi Zenekar. Vezényel Raj-
 ter Lajos.
 Közben 21.40 (9.40): Hírek.
 22.40 (10.41): Varga Imre énekel, Sarai Elemér
 cigányzenekara muzsikál. Külső közvetítés.
 Dalok: Kubányi György: Te vagy a hibás;
 Morvay Károly: Sötét felhők (Keresztes ver-
 se); Kökay István: Vonat, vonat. Népdalok:
 Látod-e babám; Nincsen nekem fehér gulyám;
 Lyukas a kalapom.
 23 (11): Hírek német, olasz, angol és francia
 nyelven.
 23.25 (11.25): »Exotikus dalok és táncok hang-
 lemezről.
 24 (12): Hírek.
 KASSA
 6.40—11-ig: Azonos Budapest I. műsorával.
 11.05: »A segésvári csata évtordulóján.« Kece-

BETŰREJTVÉNYEK

1. Hirth Grete

2. Lorenc Ildikó és Babus

Cs évszak

VIDEK

3. Simon Mária

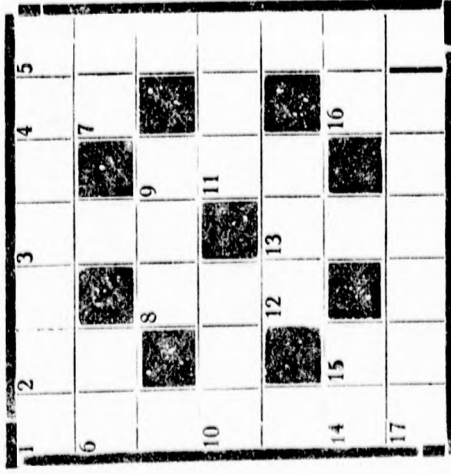
4. Löwenberger Pál

12 hó v g i z o v i v a

V I N C

KERESZTREJTVÉNY

Közlő: Lázár Jolán

Vízszintes: A hét egyik napja, 6. Vissza, lekvár, 7. Igen, szerbül, 8. Mátka, 10. Liba, 11. U-val folyó, 12. Esz, 14. Betű ahogy kiejtjük, 16. Személyes névmás, 17. Virág, utolsó betű felesleges. — Függőleges: 1. Nem létezik, csak a mesében, 2. Zita kezdete, 3. Harap, 4. Jó-szívú teszi, 5. Rendet csinál, 8. Bácskai falu, 9. Magyar író volt, 13. Szép ha fehér, keverve, 15. Téli sport, 16. Szülő fele.

OSZLOPREJTVÉNY

Közlő: Szivel Juliska

Blank grid for vertical word search.

- 1. Tejtermék
2. Volt szerb cigareta
3. Leány név
4. Szárnyas állat
5. Fán és földön terem
6. Macska
7. Fű becenev
8. Ázsiai ország
9. Diák kellek
10. Szín
11. Szakmához kell
12. Szülő
13. Gyümölcs

A vastagon rajzolt sor: Hires magyar szí- nész nő neve.

T Ü N D E R O R S Z Á G

MEGFEJTÉS

Rejtőrejtvények:

- 1.
2.
3.
4.

Oszloprejtvény

Kockarejtvény: 1. 2. 3. 4.

Rejtett nevek 1. 2. 3.

4. 5. 6. 7. 8.

Általános keresés:

A beküldő neve és címe:

Dezső bácsi postája

GYEREKEK!

Megjött a várva-várt nagy szünet, két hónapra elbucsztatok az iskolától. Kívánom, hogy valamennyien jókedvűen, vidáman töltsetek el a vakáció napjait, játszadózatok, fűrődjétek, fogócskázatok kedvetekre.

Eddig mindig azt üzentem a nagy szünet elején, hogy ne gondoljatok a tanulásra, hanem csak a játékra, szórakozásokra. Most azonban figyelmeztetek benneteket, hogy akik nem járhattak magyar iskolába, a szünetben olvasanak és írjanak minél többet magyarul. A Tündérországnak a szünetben is folytatjuk a szépírási pályázatot. Ha azt szorgalmasan elkészítitek, elég is az írás gyakorlására. Minden magyar gyereknek kötelessége, hogy amennyire fölé telik, felkészülten kezdje meg szeptemberben az első magyar iskolásvet.

Jól tudom, hogy a szünetben nem igen futja időtökből a levélírássra. Éppen ezért a szüneti hónapjaiban nem üzenek a Dezső bácsi postájában. Ti azonban, ha kedvetek tartja, irjatok levelet, majd megörzöm és az iskoláév megkezdésekor valamennyire válaszolok. Addig is mindannyitoknak boldog, vidám szünetet kívánok.

DEZSŐ BÁCSI

«««(★★★)»»»

Gyertyai Pannika és Karscsika, Németh Margitka, Csabrádi testvérek, Weigand Mária, Bárczy Kató, Ruskó Janika, Wollner Agi, Fáth Rózsi, Török Ilonka, Románcsik Juliska.

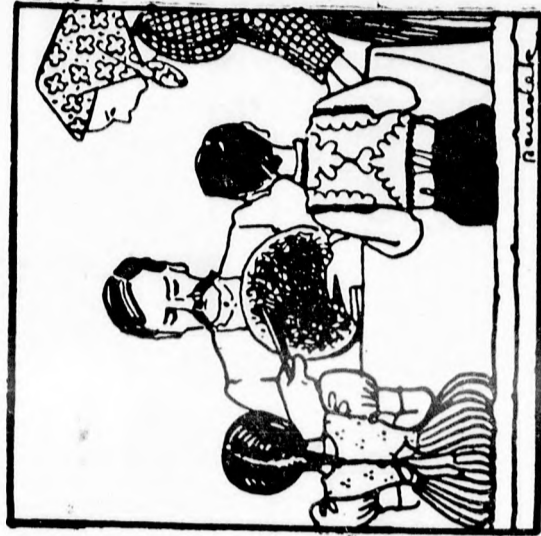
Szeretettel üdvözöllek benneteket a Tündérorság táborában. Aki tizletek eddig elmulasztotta, írja meg pontos címét és hogy hány esztendő.

A REGGELI ÚJSÁG VASÁRNAPI INGYEN MELLEKLETE — Szerkeszti: DEZSŐ BÁCSI

Új magyar kenyér

Isten segítsd nemzetünket, Kenyerünket, gabonánkat, Szenteld meg a kenyérünket, A mi régi, szép hazánkat, Áldj meg minden munkás kezét, Add meg nekünk, jó Istenünk, Védj meg minden magyar lelket! És örökre maradj velünk!...

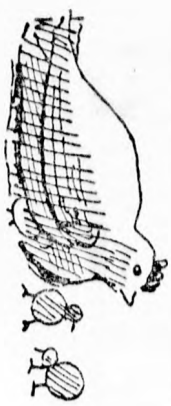
Fessétek ki a képzetiséteket színnel. A festmény azután kiüldelel el a Tündérország szerkesztőségébe.

A beküldő neve és címe:

Olvasd: *Ártis lát Tál elé ül. Mit lát ő?*

Artemiz lát Tál elé ül.

Tyúk: Ty

Nagy Ty, kis ty

Nagy Ty, kis ty

T mellé tégy iker y-t
Egy hangzás ez így: **Ty, ty**
Tyúk neve is ezzel kezdődik.

Olvasd: *Tyú ö zöl a jó elé.*

Tyú ö zöl a jó elé.

Vonat: V

Nagy V,
kis v

*Nagy V,
kis v*

Vonat száguld, reng a határ,
Személy s teher vonatok,
Hozzák viszik ami érték,
Mit ész s erő alkotott.
A gyárakból s műhelyekből
Iparcikkek ömlenek,
Értük a föld testvérien
Megadja a kenyeret!

Olvasd: *Avámos vámol. Ö levest evett.*

Avámos vámol. Ö levest evett.

Avámos vámol.

A HIBAKERESŐ PÁLYAZAT MEGFEJTÉSE
A Tündérország meséiben több szót kész-
akara fordítva nyomunk s a gyermekek fel-
adata, hogy kikeressek a fordítva nyomott sza-
vakat. A megtalált hibákat azután beírják a
»Megfejtés« szelvényébe, a szelvényt aláírva
beküldik Dezső bácsinak postán, vagy bedobják
a Tündérország postaszekrényébe a szerkesz-
tőség folyosójá szerda estig, legkésőbb csütör-
tök reggelig. A hibakereső pályázat megfejtői,
továbbá a rejtvény és festményt beküldői között
jutalmakat sorsolunk ki.

A múlt heti »Tündérországban« a követ-
kező hibák fordultak elő: men, za, si, sé, ah,
gem, gyoh, kacs, za, si, sé. A hibakereső
pályázat nyertese Gömöri Piroška, könyvjutal-
mát postán küldték el Szabadkára.

**A REJTVENYEKET
EGÉSZBEN, VAGY RÉSZBEN MEGFEJTETTÉK,
SZEP FESTMÉNYT KÜLDTEK BE:**

Puhán Oszkár, Bozóki Klárka és Józsika,
Vorlicsek György, Mamer Évike, Löwenberger
Pál, Schinagel Mária, Jung Józsi és Péter, Ma-
gyar Annuska, Babi Gizi, Klingner Ciliké, Gyet-
vai Pannika és Karcsika, Damjanovics Gyurika,
Nemeth Margitka, Balint Kató és Bandi, Vi-
gand Mária, Bárcay Kató, Remeli Böske és
Lionka, Csabrádi testvérek, Kaszás Zsófiika és
Öcsike, Fischer Judit, Fischer Sanyika, Nemeth
Péter és Bözsiike, Geller Maudik, Schönberger
Alfréd, Páll Esztiike, Bözsi Szinisa, Olga, Ba-
lász és Pál, Bittermann Bözsiike és Ottó, Hirth
Gréta, Szulimar Brigitta, Bicskei Józsiika, Se-
bestyén Lionka, Löwenberger László, Ródy Bö-
zsiike, Fuchs Margit, Sinagel Ottó, Danyi Pón-
tyiika, Car Erika, Rusko Janika, Dezső Janika,
Grossmann László, Nász Feriike, Szávity tes-
tvérek, Csorász Misiike és Juciika, Sztréhar-
szky Juliska Csifáry Ági, Géci Bözsiike, Hau-
ser Hilda, Török Lionka, Laubert Emmi és Pál,
romanesik Juliska, Fáh Rózi, Muszin Ine-
ke és Tibiike, Junker Lionka, Baksa Irenke, Ne-
ch Erika és Juciika, Varga Pisti és Józsiika,
Kopnovity Donka, Wolner Ági, Kovács De-
zsa, Jung Annuska, Kórom Kató, Gábor Mag-
dika, Kreszán testvérek, Palásti Józsi, Varga
Mária és Dóra, Schnei testvérek, Danyi Ala-
dár, Halasy Róza, Fülöp Magdi és Pisiike, Kiss
Róza, Detár János, Csiznár Manci, Fraenkel
Lea, Karner Ágoston, Bakity Nádicika.

A SORSHUZÁSNÁL Balázs Margit és Katalin-
nak (Vojnidos Gyula-ut 77) kedvezett a sze-
renee, a Hering studio fényképre szóló utal-
ványt a szerkesztőségben vették át. Kocsis
Juliska (Magyar-utca 36) a Mignon-cukrász-
da öt süteményére szóló utalványt a szer-
kesztőségben vegye át. Turzó Béla (Thökölyi
Imre-utca 29) a Schade bácsi ajándékára szó-
ló utalványt a szerkesztőségben vegye át.
Weigand Mária (Epreš-utca 44) a Konzum-
tízlet ajándékára szóló utalványt a szerkesz-
tőségben vegye át. Kaszás Zsófiika és Öcsike
(Áttila-utca 48) a Lerch bácsi ajándékára

szóló utalványt a szerkesztőségben vették
át. Kovács Dezső (Lehel-utca 54) az Union
cukorüzlet ajándékára szóló utalványt a szer-
kesztőségben vegye át.

A »Nagy mosás« kifejtésének nyertese
Zelenka Ferenc (Árpád-utca 40) a Mignon-
cukrászda öt süteményére szóló utalványt a
szerkesztőségben vegye át. Fülöp Magdi és
Pisti (Hunyadi János-utca 39) az Osnovity-
fotó fényképre szóló utalványt a szerkesz-
tőségben vegye át. Bozóki Klári és Józsiika
(Baross Gábor-utca 38) a Menahem bácsi
ajándékára szóló utalványt a szerkesztőség-
ben vették át. Fuchs Margit (Pummer Sán-
dor-utca 18) a Perepatics bácsi ajándékára
szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át.
Csiznár Manci (Báthory-utca 52) a Tarka-
barika üzlet ajándékára szóló utalványt a
szerkesztőségben vegye át. Bittermann Bö-
zsiike és Ottó (Ertkel Ferenc-utca 49) a Glo-
bus üzlet ajándékára szóló utalványt a szer-
kesztőségben vették át. Koller Margareta
(Aranym-utca 19) az Első Dévidéki Vegyi
Gyár ajándékára szóló utalványt a szerkesz-
tőségben vegye át. Sztréharaszky Juliska (Ka-
tona József-utca 13) az Irsay bácsi ajándé-
kára szóló utalványt a szerkesztőségben ve-
gye át. Worlicsek György (II Rákóczi Fe-
renc-ut 26) a Truppel bácsi ajándékára szóló
utalványt a szerkesztőségben vegye át.

**A NYEREMÉNYSELVÉNY ÁTVETÉSEHEZ
MINDENKI HOZZON MAGÁVAL VALAMI
SZEMÉLYI IGAZOLVÁNYT!**

A szépirás nyertese Willetti Zsuzsika
(Uzsoki-utca 2) az **Anny fotó** fényképre
szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át.
Kreszán testvérek (Damjanica-utca 14) a
Wáhl-féle desszert cukorkára szóló utalványt
a szerkesztőségben vették át. Balint Kató
(Szent Erzsébet-utca 111) könyvjutalmát a
szerkesztőségben vegye át.
Gyerekeket ügyeljenek, hogy a nyere-
mény-szelvényt legkésőbb péntek estig vi-
gyétek el, mert különben érvényét veszti!

KOCKAREJTVENY
Közlő: Csonek Erzsike

1. Nagy hazi állat
2. Fiú becenév
3. Nem fiatal
4. Dalos madár

REJTETT NEVEK
Közlő: Barla Kató

1. Karcsi sokat olvas. 2. Kató ma málnát
használ. 3. Maris annyiszor beteg. 4. Egy év
lelet.

Az aranygombolyag

Valahol Palesztina közelében, valamikor réges-régen volt egy kicsiny ország, ahol örökös volt a viszálykodás. Végül is a római császár uralma alá került, aki helytartót is küldött a kis tartomány élére. Tyriusnak hívták a római helytartót. Igen szigorú, gőgös és könyörtelen ember volt. Egyetlen leányát, Céliát azonban első pillanatra mindenki megszerette.

Volt Céliának egy öreg dajkája. Amióta édesanyja meghalt, ez az egyszerű, jóságos asszony viselte a gondját. Volt az öreg dajkának egy apátlan-anjátlan unokája, aki ugyancsak itt nőtt fel Tyrius házábanál. Ennek az árva fiúnak Alán volt a neve s é alig pár évvel volt idősebb Céliánál. Így hát jól megértették egymást.

Amikor Alán legénysorba került, Tyrius belső szolgálatra vette maga mellé. A két árva közötti jóviszony azonban most sem változott meg, sőt, a korral együtt mindig jobban szerették és becsülték egymást. Esténként, míg az öreg dajka a rojka mellett ült és fongatott, a két fiatal arról beszélgetett, hogyan és mint vehetné el Alán Céliát feleségül.

Valahogyan megtudta Tyrius, hogy a fiatalok miket tervezgetnek és nagyon felháborodott, hogyan merészel egy szolgafiu az ő leányára emelni a szemét! Es hiába volt Céliá minden könyörgése, megparancsolta, hogy Alán nagyanyjával, az öreg dajkával együtt azonnal kergessék ki az országból.

Tyrius zsoldosai a parancsot azonnal végre is hajtották. Az öreg dajkának éppen csak anyyi ideje volt, hogy miközben örök búcsút mondott Céliának, egy gombolyag aranyfonalat nyomjon a kezébe.

— Vigyázz erre a gombolyagra! Aranyfonala oly finom és erős, akár a szeretet — sugta neki.

Alán fogát összeszorítva türe, hogy a kapun kituszkolják, utoljára azonban még felkiáltott Tyriusnak:

— Visszajövök még! De akkor én leszek itt az ur és te a szolgá!

Évek multak el, míg fenyegetését Alán beváltotta. Öreg nagyanyját akkor rám régen eltemette a kietlen puszták mélyén, egy sziklabarlang előtt, ahol kiüzetésük után először megpihentek. A jóságos öregasszony alig néhány nappal élte túl megszégyenítésüket. Alán egy fűgefát ültetett bucsuzóul nagyanyja sírjára, majd elment és beült a római császár seregébe. Ott úgy kitüntette magát, hogy hamarosan hadvezér lett belőle. Reábizták ekkor, hogy az örökösen lázadózó ázsiai tartományokat megfékezze és Alán eleget is tett ennek a feladatnak. Így vomult

be serege élen abba a kis tartományba is, amelynek helytartója Tyrius volt, s ahol ugyancsak nagy fejlettség uralkodott. Alán itt neincsak rendet teremtett seregével, hanem Tyriust is lemondásra kényszerítette és ő ült a helyébe. Azután feleségül vette Céliát, nemsokára kislány is születet és boldogan éltek.

Tyrius azonban sehogyan se tudott beletnyugodni megaláztatásába és titokban szöveteztek Alán ellenségeivel és vetélytársival, akik azon mesterkedtek, hogy őt a császár előtt kegyvesztessé tegyék. Hazugságokkal ezt sikerült is elérni és a császár Alán egyik legnagyobb ellenfelét, Drugot bizta meg, hogy vegye át a helytartói szerepet, Alán pedig vessék tömlőcbe. Alán azonban hívei élére állva, ellenszegült a felsőbb parancsnak s így harcra került a sor. De Alán csapatát levertek, maga Alán is súlyosan megsebesült és menekülés közben lova elragadta, úgy, hogy mindketten a szakadékbba estek.

Amikor Alán nemsokára magához tért, egy sziklabarlangban találta magát. Ugyanott, ahol valamikor nagyanyjával is meghunytát és ahol a szegény ój asszony örökre lehunyta a szemét. A barlang nyílásán át a sírját is látta Alán, rajta a fűgefával.

Alán torkát könnyek szorongatták, amikor körülnézett és eszébe jutott minden. Szégyenteljes bukása, a menekülés és felesége meg a kislány, akik hiába várják odahaza.

Fel akart ugrani, fegyvert ragadni és rohanni, rohanni, hogy véres bosszút álljon ellenségein. De erőtlenségül hullott vissza a kemény sziklapadra. Súlyos sebei felszakadtak és vérezni kezdtek.

Egy szelid férfi lépett hozzá ebben a pillanatban, s így szólt:

— Fékezted indulataidat! Jusson eszedbe, hogy aki fegyvert ragad, fegyver árán vész el. Csak amivel szeretet forraszt egybe, marad örökre a tiéd. Ezért ne a bosszura gondolj, hanem inkább imádkozzál, gyoh a szeretet győzedelmeskedhessék szivedben, amely a legerősebb fegyver.

Azzal ltűnt a szelid remete, Alán pedig mély álomba merült. Amikor ismét magához tért, már nem fájtak úgy a sebek és gondolkozni kezdett a szelidarcu férfi szavain. És mintha szívében elcsitul volna örökre a harag. Imával és elmékedéssel töltötte napjait itt a szomorúság kietlen völgyében, a teremketlen vad fensík közepette, ahol sem fű, sem fa nem maradt meg azon az egyetlen fűgefán kívül, amelyet nagyanyja sírjára ültetett. Ez szolgáltatta eledelét is.

Odahaza, a helytartósági palotába pedig beköltözött Drug, az új császári kegyenc és hogy minél jobban biztosítsa iatalmát, meg-

kért Céliát feleségül. Céliá azonban nem tudta elhinni, hogy Alán nincs többé. Kislány is szüntelen csak órá emlékeztette és csak várta erős szívvel, hogy férje visszatérjen és rendet teremtsen.

De mult za idő, Tyrius is meghalt és Drug egyre követelőbb, fenyegetőbb lett. Céliá végülis belátta, hogy vagy feleségül megy Drughoz, vagy pedig gyermekével együtt földönfutóvá lesz. Hogy mégis idót nyerjen, elővette azt az aranygombolyagot, amelyet öreg dajkájától kapott és így felelt a sürgetőző Drugnak:

— Csak addig várj még türelemmel, amíg megszövöm ezt az aranyfonalat, ebből készül majd el az esküvői ruhám.

Drug beleegyezett, Céliá pedig szomoruan ült le szövőszéke elé. Közben énekelgetett is a kislának, aki ott játszott körülötte, de ezek az énekek is mind szomorúak voltak a sok visszafojtott könnytől.

Este azután, amikor a kislány, Eturt lefektette, szabadon engedhette végre a könyveti folyását. Majd leült a szövőszéke elé és felfejtette mind az aranyzövést, amit aznap elkészített.

Másnap azonban megint csak felvette a szálát és neki kezdett a szövésnek. Amikor azután itt volt ismét az éjszaka, ismét előntötték szemét a visszafojtott könnyek és felfejtette mind az aranyzövést. És gyi ment ez napról-napra egymásután.

Etur, a kislány felebredt egy éjjel és meglátta édesanyját, amint sirva fejt fel az-napi munkáta eredményét. Nem merte édesanyját megkérdézni, de olyasmit érzett, ez a szövés az oka édesanyja mostani nagy-nagy szomorúságának, fengernyi könnyé-nek. És elatározta, hogy eltűnteti ezt az aranygombolyagot, ne tudjon szóni az édesanyja.

Korán reggel, amikor Céliá végre lefe-küdt és elhívomta az álom, Etur felkelt sé kezébe véve az aranygombolyagot, kisző-kött csendesen a palota kertjébe. Körülné-zett valami jó rejtőhely után, ahol nem ta-lálja meg senki. Észrevette, hogy nyitva a kert hátsó kis kapuja, kilépett rajta és meg-indult, hogy odakünn keressen valami alkal-mas árkot, vagy szakadékot.

Egyszerre csak szembe találja magát a szelid vándor lehellet. Szemé-ből csakugy sugárzott a jóság és szeretet. Etur első pillanatra bizalommal volt hozzá és tanácsot kért tőle, mit csináljon, hogy édesanyja ne szomorkodjék többé.

Jézus — mert hiszen ő volt a szelid vándor — kezébe vette az aranygombolya-got és szólt:

— Ne busulj, kis fiam, mert minden szomorúság egyszer örömmé változik a sze-

retetnek utján. Menj, kövesd ezt az utat te is!

Azzal Jézus elhajította az aranygombolyagot, a fonál végét azonban a kezében tartotta. A gombolyag a földre hullva gurulni kezdett. Etur szaladva indult meg utána. A gombolyag azonban csak gurult, gurult tovább, pár lépéssel mindig a szaladó kislány előtt. Nyomukban az aranyfonál csak úgy ragyogott a reggeli napfényben.

Már el is tűntek az utcafordulónál, amikor ismét megnyílt a kiskapu és Céliá lépett ki rajta, könnyes szemében rémült tekintettel. Meglátva a szelid arcu vándort, megkérdzte:

— Nem láttál egy kislányt, kezében egy aranygombolyaggal?

Jézus odaadta neki az aranyfonál végét és így felelt:

— Mire ezt a fonalat ismét felgombolyítod, szerettedet is újra megtalálod. Azzal Jézus már el is tűnt Céliá szeme elől.

Céliá darabig csodálkozva nézte a jólis mert aranyfonalat, amelynek egyik végét a kezében tartotta, míg a másik vége messze-messze tűnt le a felkelő nap sugárkévéjében. Meg is indult rögtön a nyomában, miközben megkezdte a fonalat ismét felgombolyítani.

Alán éppen elvégezte reggeli imáját nagyanyja sírjánál, a fűgefa tövében. Egyszer csak egy hosszú, fényes aranyfonál vége gombolyodik le előtte egy parányi gombolyagról pontosan a sírhalom mellett, a lába előtt. Kezébe vette és rögtön megismerte. Nagyanyja fonta ezt valaha, elmúlt, boldog időkben.

— Hogyan került ez ide?!

S hát ebben a percben egy kipirult arcú fiúcska toppant elé s vetette magát fáradtan Alán karjai közé. Rögtön megismerték egymást:

— Etur, édes fiam!

— Édes apám!

Még jóformán magukhoz sem tértek a nagy örvendezéstől, amikor odaért a gyermeké után szaladó Céliá si, kezében a ragyogó aranygombolyaggal. Hogy mint történhetett, hogy a többnapos járásföldet megfutották ilyen rövid idő alatt? Erre most nem értek rá gondolni sem nagy boldogságukban.

Azt sem vették mindjárt észre, hogy amikor Céliá kitarja karját, hogy egyszerre ölelje magához megtalált férjét és gyermekét, kezéből kihullt a gombolyag és körbe-körbe gurult körülöttük, majd mind messzebb és messzebb íveket írt le utja. És e körökön belül megtermékenyült, kizöldült nyomában azonnal a zord sziklatalaj. Virá-

Tulajdonosok kérdése: A mi esete és nyilv. Bizonyára, mi való er lanságát lelki áll leglissé legjellen

Az id... kerülő... val, a f... tokkal... ni és m... szor, ak... sche We... zik a ké... van, hog... mindene

saját világgalálásai

hogyan... tüket, C... az ideg... nyolult... csak akk... megnyiv... rugókat... ideges e... titkokat... mézeszes... fogva id...

Az id...

BETEG... A TUL... KÖVEI

Aki az... dezösköd... valóságos... egyik a... ideges; a... len étkez... telensége... ges emb... okoznak... hogy ere... Egy harn... dolgozik... dik csupa... öltödik... ges, ideg... san érzék... A küls... mind

Ha az or... esetről v... segíthet... ségese sz... delésével... val, észsz

gok, fák szöktek magasba és illatos datogok, fák szöktek magasba és illatos datogok, fák szöktek magasba és illatos datogok...

Mese a halászelegényről

Túl az Úvegország kristályüveghegyén, volt egyszer, hol nem volt, volt egy halászelegény. Halászatolt egyszer az üvegfolnyban...

Mese a halászelegényről

Hallod-e, te legény, bizony nem bánod meg, ha megkegyelmezel árva életlennek. Ke- Elyelmezz meg nekem. Borzasztó nagy úr ám...

Hej, örül a legény s a katedlyba belep, fogadja lefogó, ragyogó fényesség. Lobbogott a sok kínna, akárcsak a parázs. Mint a hal a vízben, boldog volt a halász.

Telt, múltott az idő, elmúlt egy esztendő, hogyha nem egy, akkor bizonyosan kettő. Öreg koldus jött be s kéreget eképpen: — Kerék néhány fillert az Isten nevében...

De bizony nem kapott fillert se szegény, azt mondta neki a gazdag halászelegény: — Adnék én, jóember, adnék, ha lehetne...

Megyen ki a koldus sé morog csendesen: — Ha azt mondod hogy nincs, hát akkor ne legyen. Hát ahogyan kimondja — jaj, légy Uram velem — elűnk a kastély s a sok kínna hirtelen. Csak a kunyhó gortnyed a szép kastély helyén.

Méhecske

Nincs már szorgalmasabb, mint a kis méhecske, dolgozik hajnalól, míg leszáll az este. Virágról virágra száll a tarka réten, csillog arany szárnya a lobogó fényben.

Imája zümmögő, dühnyögő vagy ének. Gyűjtögeti vígan a haramtos mézet. Álld meg a munkáját édes jó Istenem, tarisznyája mézzel mindig tele legyen.

Virágról virágra száll a tarka réten, csillog arany szárnya a lobogó fényben. Imája zümmögő, dühnyögő vagy ének. Gyűjtögeti vígan a haramtos mézet.

Rejtvények

- Megjelölések a Tündérszág muliheti számból: Betűrejtvények: 1. Árvíz. 2. Hasadék. 3. Egyedül. 4. Vonat. Rácsrejtvény. Függőleges: 1. Róka. 2. Körö. 3. Cica. 4. Iton. A vízszintes: 1. Rákóczi. Rejtett nevek: 1. Józsi. 2. Mari. 3. Vera. 4. Pali. 5. Kató. 6. Sári. Oszloprejtvény. 1. Béla. 2. Ebd. 3. Róka. 4. Kása. 5. Iren. 6. Lilla. 7. Inas. 8. Liba. 9. Hal. A vastagon rajzolt sor: Berki Lili. Keresztrejtvény. Vízszintes: 1. Szarvas. 7. AU. 8. Orta. 9. Szombat. 10. Km. 11. AA. 12. Yy. 14. Ráfr. 17. Lakatos. — Függőleges: 1. Sas. 2. Zuzmara. 3. Romania. 4. Yrb. 5. Arany. 6. Sat. 10. Ka. 13. Yes. 15. Ak. 16. R. t.

Fecskeiskola

Öreg fecskemama felkel korán reggel s reggeli imát zeng csicseregő, vig kedvel. Azután felrázza a néhányszor kacska ugrancsak szabódik. Ámde nincsen mentésig, bizony, fel kell kelni, imádkozni szépen s iskolába menni.

Meg is mosakodnak, fel is öltözködnek, öreg fecske-mama elkíséri őket. Fenn a sürgönyútfőn a fecske-iskola. Inti fiókáit öreg fecske-mama: „Picuri, Ficseri, nagyon jók legyetek, tanító néhire nagyon figyeljétek. Legyet fogni, szállni ha jól megtanultok, akkor lesz a szivem nagyon, nagyon boldog. Jószággal, tudással teljen a szívetek... Déltre kirántott légy vár majd benneteket.

Három mérges kakas

Baromfiudvarban élt kakas vagy három mérges fajtájuknak heledhet határon nem találni pártját Marakodnak egyrei! Hol taréja csapnak — hol pedig a begyvel. Szikrázik a szemük, a csőrük gem futtat, — belejűk nyitván, hogy ördögfiak bujtaki. Lábus sarkanyuját össze-vissza mérik, — vért meg egy ez a harc, Istók uccsel Verigi Van, hogy Marci kakas kezdi el a harcot, — az ocsból kíván nagyobb hadisarcot! Máskor Pista kakas dumbozza a Miskát, — De biz még azon is össze-összekapnak: melykük is örvend fényibb tollazatnak? Kinek a taréja pirosabb, mint másé? — Következő perc már az összeapásé!

Nézegetik egymást gyűlölködő szemmel, — hol lecsapott fejfel, hol felemelt fejfel! Tolluk borzolódik — szárnyuk csak ugy táncol, — hajszállyira vannak a megpukkadástól! Topognak egy helyben, — összecsapnak végül! A szakálluk sárgul, a tarajuk kéküll! Lökődik egymást, mint két birkóbagajnok, — meghorogsonak a lábukon a karmok! Egymásnak rüppennek, — koponyájuk koppan, — tollruha tépődik, — dühösek még jobban, bereked a toruk, már csak egy ri-kácsol, — így megy ez napestig, hajnalpírka-dástól!

A farkas és a juh

A farkas farkas juhnyajt lát legelni a silk mezőn, s anyjához fut: »Mi az a sok, a mi amoda fehérlik?« »Juhok,« fejel a vén. »Ejnye, béh sokan vannak!« mond a kicsiny. »Hát mi miért nem vagyunk annyian: miért nem járunk nyájasztul?« »Azért tiann,« mond az öreg, »mivel az emberek mindenütt üldöznek bennünket.« »Mert tán igazságtalanul élünk! Mit?« tudakolja tovább a kolyke. De a vén farkas nem felelt rá semmit.

Jói megélezték a juhászoktyúk a farkast, úgy, hogy bebebetegedett s fekéiben élenszoman majdnem elveszté. Nagyon rimánkodott hát a patakhoz futó juhok, hogy hozna neki vizet a patakhoz. »Majda,« — ugymond — ha csak vízem lesz, találók valamiképp hozzá még élelmet is.« »Az bizony,« vágott közbe a juh, »ha csak vizet hoznék nekéd ugy-e, há-lából engem ennél meg?« Képmutatónak szól: nem messze mehet a csulársággal.

MELEGHY A. PÁL

BUTORGYAR LERAKATA
 UJVIDÉK
 Dr. Bárdossy László utca 17
 (volt Duna utca) Telef. 40-95

Ajánlja legjobb kivitelű készítményeit, Modern és kombinált berendezések, kárpitosárak, háló, ebédlő és uriszobák, fehér és festett bútorok stb. Saját fagőzörlő és gőzszárító

„Miért oly ideges?”

Tulajdonképpen semmi sem olyan okatlan, mint ez a gyakran hallható kérdés: »Ugyan miért oly ideges?« A kérdésre a kérdés semmi esetre sem hat megnyugtatólag és nyilván nem is tud rá felelni. Bizonyára maga is örülni, ha tudná, mi okozza ingerültségét, az élet való érzékenységét, belső nyugtalanságát. Sajnos azonban annak a lelki állapotnak, melyet a köznyelv idegességnek nevez, éppen az a legjellemzőbb sajátja, hogy

az látja legkevésbé az okát, aki legelőbbet szenved alatta.

Az ideges ember állandó harcot vív sajátmagával, a kezéigébe kerülő dolgok alattomos furfangával, a foglalkozásával járó feladatokkal. Vajon lehet-e rajta segíteni és miképpen? Bostroem professzor, aki a »Münchener Medizinische Wochenschrift«-ben foglalkozik a kérdéssel, azon a véleményen van, hogy az ilyen embereknek mindenképp

saját lelki adottságait és a világgal szemben való állásfoglalásai törvényszerűségeit kellene megismerniük,

hogy eszerint rendezhessék be életüket. Csak hogy ez a beállítottság az idegesek esetében rendkívül bonyolult szerkezet. A kezelő orvos is csak akkor segíthet, ha a külső megnyilvánulásokat mozgó belső rugókat meg tudja találni, ha az ideges ember előtt is ismeretlen titkokat megfejtette. Mindez természetesen csak a természetükkel fogva idegesekre vonatkozik.

Az idegeskedés ugyanis nem mindig idegesség.

BETEGSÉG VAGY CSAK A TULFESZITETT MUNKA KÖVETKEZMÉNYE?

Aki az idegesség okai után kezdődik, hamarosan rájön, hogy valóságos darázsfészkekbe nyult. Az egyik a túlfeszített munka miatt ideges; az erős dohányzás, rendetlen étkezés és más efféle rendszertelenségek alapján véve egészséges emberek életében is zavarokat okoznak. A másik elmulasztotta, hogy erejével gazdaságosan bánjon. Egy harmadiknak a pajzsmirigy dolgozik túl intenzíven, a negyedik csupán gyenge szervezetű, az ötödik esetleg izmos, erős, egészséges, idegrendszere azonban túlságosan érzékeny.

A külső szimptomák azonban minden esetben ugyanazok.

Ha az orvos tudja, hogy melyik esetről van szó, gyakran gyorsan segíthet. Az alapján véve egészséges szervezetet nyugalom elrendelésével, az életmód szabályozásával, egyszerű táplálkozással és köny-

vű sporttal általában nem nehéz rendbe hozni. Ha a végső okot az orvos született gyengeségben, belső kiválasztó mirigyek hibás működésében vagy az idegek káros ingerlékenységében találta meg, vagyis ha a beteg természeténél fogva ideges, a probléma már sokkal nehezebb. A szó szoros értelmében véve azonban ezek az emberek sem betegek, csupán a természet megtagadta tőlük, hogy adottságaiknak megfelelő életformájuk azonos legyen az átlagemberekével.

Lelkiéletük az »egészséges« emberénél sokkal differenciáltabb,

az egészséges ösztönök nem uralják őket annyira és ez megnehezíti helyzetüket az élettel járó küzdelemben.

TEHETSÉG ÉS ÉRZÉKENYSÉG

Gyakran megfigyelhető, hogy az ideges emberek sokszor az átlagon felül tehetségesek és mégis csupán kudarcra a sorsuk — néha a magánéletben, néha pályájukon. Végső elemzésben e gyakori jelenségeket arra lehet visszavezetni, hogy

az értelmi képességek és az akarat erőssége között hiányzik a kellő összhang.

Az életküzdelem, és ezzel a küzdelemmel együtt jár, hogy az elhatározás és a nagy célok elérése közötti ürt számtalan kis nehézség, apró kellemetlenségek és kényelmetlenségek töltik ki, melyeket az egész érdekében le kell győzni.

A tudományos laboratóriumban végzett munka pl. csak ezernyi unalmas részletkísérelt után vezet a nagy eredményhez. Aki egy kézműveséget akar megtanulni, annak bizony ma is a műhely takarításával és sokszor a mester csemetéinek dajkálásával kell kezdenie. A zongoristának naponta órákig kell ugyanazokat az egyhangú ujjgyakorlatokat végeznie. Míg a normális akaratú ember ezeken a részleteken minden nagyobb nehézség nélkül keresztül vergődik, anélkül hogy a nagy célt szem elől tévesztené,

az idegesnek az élet e kis kellemetlenségei legyőzéséhez mindig külön erőfeszítésre van szüksége.

Igy mielőtt a végső célt elérné, ezeken a mellékfogokon már kimeríti erőit. Gyengeségének tudatában azután bizalmatlan lesz önmagával szemben, elveszti biztosságát s ezzel már ingerlékenyebb is lett. Kifelé ezt természetesen csak ritkán árulja el, sőt inkább néha már a kihívással határos mesterséges önbizalmat mutat, mely már az »egészségeseknek« megy az idegeire.

VIZSGA — HIVATÁS — HÁZASSÁG

Bostroem professzor említést tesz egyik tehetséges tanítványáról, aki szóbeli vizsgálója közben hirtelen felugrott és szinte

páni félelemtől üzve elrohant.

A professzor nem azért lélekbuvár, hogy ne tudta volna, miről van szó. Gyorsan a megszokott jelölt után eredt, visszahozta, a »lelkére beszélt« és — kitüntetéssel levizsgáztatta. A vizsga ugyan az idegesek három nagy veszedelmes próbája közül csak az egyik —

a második a hivatás, a harmadik a házasság.

A természeténél fogva ideges ember lelke mélyén kevés bizalommal viseltetik önmaga iránt, mivel egyrészt nem ismeri magát, másrészt pedig az eléje tornyosuló nehézségeket tulbecsüli. Innen a vizsgáról való aggodalma és innen a hivatás választásban mutatkozó bizonytalansága, mely a hivatás gyakorlásával járó mellék munkáktól való idegenkedésével függ össze. Az apró kellemetlenségek miatt az ideges ember

elveszti örömét a nagy célokban

és esetleg addig elért eredményekben, az a hamis érzése támad, hogy hivatását rosszul választotta meg. Más, ideálisabb munkalehetőségeken álmódzik és sajátja, a valóságtól távolálló gondolkodásmódjával megfedelkezik arról, hogy

ott is ezernyi kis hosszúság vá-

razakozók rá.

Ugyanez a helyzet a házastárs megválasztásában is. Először a sok aggodalmaskodás miatt nem tud választani, ha pedig végre választott, előbb-utóbb legtöbbször megint csak felülkerekedik benne a meggyőződés, hogy nem megfelelően választott. Amúgy is gyengén fejlett ösztönei helyett itt is a tépelődő értelemre hagyatkozik.

KÜLÖNÖS MEGLEPETÉS

Míg a túlfeszített munka miatt idegesek, vagy a hibás mirigyműködésben idegességén az életmód megváltoztatásával vagy néha orvossággal segíteni lehet, a természet-től fogva idegeseknél más módszerre van szükség. Fiatal korban jó hatást érhet el az észszerű nevelés, mely a beteg gyengeségét figyelembe veszi a lelki ellenálló erőt edzeni igyekszik, a testi fejlődést sporttal támogatja és elősegíti a közösségbe való beilleszkedést. Ez a nevelés természetesen nagy körültekintést, óvatosságot, de éppen olyan erélyességet kíván. Ami a felnőtteket illeti. Bostroem professzor felhívja a figyelmet arra az érdekes megfigyelésre, hogy

az idegesek közül a katonaságnál sokan különösen jól érzik magukat.

BRISTOL SZÁLLODA BUDAPEST DUNAPARTON

Előkelő családi szálloda, olcsó árakkal. Egyszobás szoba 7 pengő. Kétágyas szoba már 12 pengő.

Előzékeny kiszolgálás!

Bár nagyjából aggodalommal indulnak, frissen kipihenve és helyreállított önbizalommal térnek haza. Azok az emberek, akik azelőtt nem tudták volna életüket a fegyelem minden részletbe benyúló kényszerre alá elképzelni, most kijelentik, hogy életük legjobb idejét töltötték a katonaságnál. Ez nagyrészt nyilván azzal van összefüggésben, hogy végre megszabadultak attól az érzéstől, mely addig a legnyomasztóbban hatott rájuk,

az önmaguk iránti felelősség érzésétől.

Ez a megkönnyebbülés a szabad ég alatt töltött élettel, az életkörülmények tökéletes megváltozásával karöltve nem egy ideges embert gyógyított meg.

MI TEHÁT A TEENDŐ?

A természet-től fogva idegesek baján azonban ilyen rendkívüli és nem általánosítható esetektől eltekintve egyesegyedül az segít, ha természetes adottságaikat megismerik, azaz

képességeik és gyengeségeik határaival tisztába jöhetnek.

Aki tehát a fejlődés évein már tuljutott és ilymódon az idegesség terhétől másképpen nem szabadulhat, annak életének célszerű irányításával legalább munkája eredményességét kell biztosítani. Itt nyílik tere a pszichikai higiénának, melynek feladata, hogy az idegesek igen gyakran kitűnő képességeit kifejlessze és a gátlások leküzdését megkönnyítse. Ez azonban már az orvos hatáskörébe vág.

Akinek tehát gyakran felteszik a modern idők stereotíppé vált kérdését: »Miért oly ideges?«, az a válasz helyett jobban teszi, ha felkeresi azt az orvost, akihez bizalma van és most már ő kérdezi meg: »Miért is vagyok tulajdonképpen ideges?« Természetesen azután az utasításokhoz is alkalmazkodnia kell. (m. n.)

NEMESSÉG KIKUTATÁSA, IGAZOLTATÁSA, nemesi nevváltoztatás családfák összeállítása.

okmányok beszerzése, CIMEREK, ősfák megfestése

Doma János

genealogus

Budapest, VIII., Nemesi utca 22 szám

ÁTLÁTSZÓ HÁRTYAPAPIROK ÉS ZACSKÓK, ALUMINIUM- ÉS STANIOL-FÓLIÁK,

Lidac

különlegesen preparált belűzőhártya

Huszár Lajos

Telefon: 423-974.

BUDAPEST, VII., Klauzál-tér 6.

gok, fák szöktek magasba és illatos datu- helyen Szegény lett újra a gazdag halász-

TÖNDÉRSZÁG

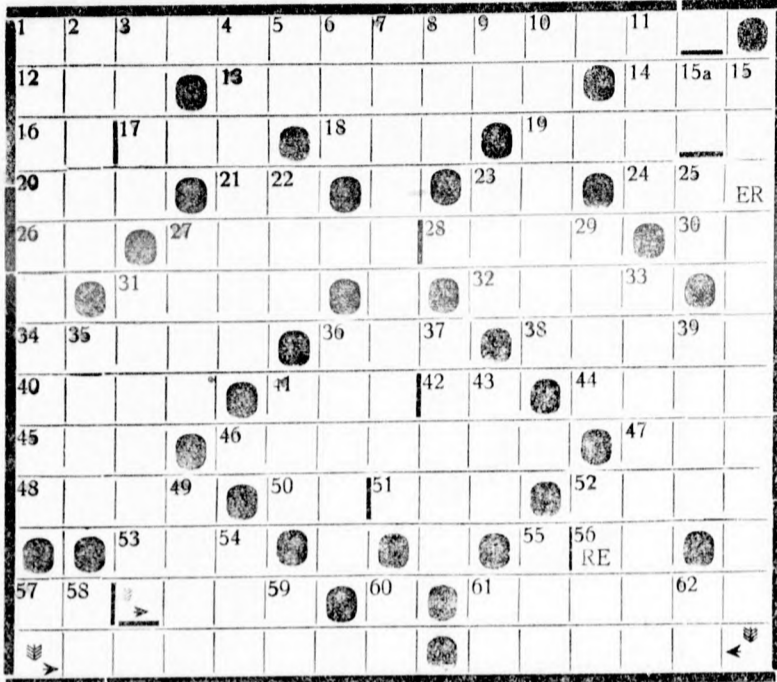
TÖNDÉRSZÁG

Fecskeiskola

Végül is a tyúk tanácsot tartanak, három kakas ellen a tanúk vallanak! Még a tanúk tanácsot tartják.

KERESZTREJTVÉNY

Vízszintes sorok: 1. A Székelyföld legnagyobb városa. 12. Idegen köszöntés. 13. Feldulva, csapzottan. 14. Vármegye. 16. Egyiptomi napisten. 17. Dunántuli folyó. 18. Szerb számnév (páratlan). 19. Kelmehulladék. 20. Turnánál ömlik a Dunába. 21. Küzd. 23. Helyhatározórag. 24. Az 56. vizsz. névelővel. 26 S. A. 27. Erdély és Máramaros határhegysége. 28. Több mint dorgál. 30. U. a. mint 23. vizsz. 31. Falusi leánynév. 32. Vissza: tudatlan. 34. Hegyi virág (é=e). 36. Sab. 38. Jelige névelővel

(t=tt). 40. Van ilyen terem és szoba. 41. Szodoma egyetlen igaz lakója. 42. Személyes névmás. 44. Görög hadisten. 45. Fohász (á=a). 46. Európa egyik legnagyobb sóbányája (Erdély). 47. Borozó mássalhangzó. 48. Dunántuli vármegye. 50. Mult idő ragja. 51. Tatár uralkodói cím. 52. Legendás hun király. 53. Sok budapesti palotát és középületet épített. 55. Sütő, közhasznált idegen kifejezés. 57. Garami Vilmos. 61. Aki már eltávozott.

Függőleges sorok: 1. Erdély egyik

legnagyobb fürdőhelye. 2. Elvonuló hegység Belgrádnál. 3. Lusta. 4. Világhírű fürdőhely a Székelyföldön. 5. Római hatos. 6. Nőihang (á=é). 7. Nagyközség Zemplén megyében. 8. A janinai pasa. 9. R. V. 10. Erdélyi hegység. 11. A hold istennője. 15a. A 14. vizsz. mássalhangzó. 15. Csik vármegye legnagyobb városa. 22. Após, tájszóval. 23. A kis Izabella. 25. Népiesen sir. 27. Házbert fizet. 29. A beszélgetést így is nevezik Budapesten. 31. Erdős hegyhát Erdélyben. 33. Üdülőhely a Radnai havasokban. 35. Keret. 36. Gyógyhatású viz. 37. Erdélyi község a hasonnevű szorossal. 39. Elgondolás. 41. Élet. 43. Azonos betűk. 49. Vissza: az iszlám szenthelye Mekkában. 52. Orosz erőd. 54. Össze-vissza lóg. 55. Névelővel dolgozó állat. 57. Tó Erdélyben. 58. U. a. mint 5. függőleges. 59. Holt nyelven csont. 60. Állóvíz. 61. Fonetikus mássalhangzó. 62. Mutatószócska.

Multheti rejtvénymegfejtésünk a következő. Vízszintes sorok: Bada-csonyi kéknyelű — Ohm — Ney — Idő — Ló — El — Akt — Abo — Bal — Ürü — Ta — Ig — Ló — Láp — Agárd — Bérev NB — Apó — Szi — Pele — Aal — Érk — LR — Tép — OOO — Sze — Margithid — Tarján — Ab — Irt — Porc — Dán — Lép — Sie — Iszapos héviz. Függőleges sorok: Balatonalmádi — Do — A hó — CM — On — Nem — YY — Ki — Édi — Kő — Oka — Ob — Hal — Erkel — Agápe — Old — Láb — Iga — Ro — Izé — Rek

— Velencei — Iró — Méh — Kó — Eg — TTT — Pik — Orp — Száritó — Irip — Jós — HéV — NZ — O — Lé — Pi — Z.

Megfejtésül beküldendő a vízszintes 1, 27, 46 és a függőleges 1, 4, 7, 10, 15, 31, 33, 37 és 57 szavak.

A keresztrejtvény megfejtői között az alábbi jutalmakat sorsoljuk ki (A megfejtés határideje csütörtök este. Pontos címet kérünk.)

Nyerte: Thurzó Ilona, Levente-u. 8. SZEPAJANDEKOT AD az ujonnan megnyit

»ELIT MAGAZIN« rövid- és divatáruk legjobb beszerzési forrása. Kossuth Lajos utca 12.

Nyerte: Oláh Pálné, Magyar-utca. **Nisevics** A TAKAREKOS HAZI-ASSZONYOK ÜZLETE!

Nyerte: Scherka Irma, Alkotmány-utca 8.

GIZI-SZALON

minden egyes kalapmodellje: SIKK — IZLÉS — ELEGANCIA Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc ut 2

Nyerte: Ács Angela, Andrassy-u. 17. **MARTINKÓ ANDRÁS** üveg, porcellán és háztartási cikkek üzlete, képkeretező és Blondel-keret készítő. Ujvidék II. Rákóczi Ferenc ut 36.

A TUNÉORSZAG NYEREMÉNYE:

Villany zseblámpa
IRSAJ JÓZSEF
sport- és vadászfelszerelési cikkek szaküzletéből
II. Rákóczi Ferenc-ut 32.

Fényképfelvétel

Studio Herinénél

Apolló udvar! Amatőr képek kidolgozása.

Ha jó fényképre van szüksége, úgy keresse fel a 25 év óta fennálló

Osznovity műtermet

ahol szolid árak mellett kitűnő munkát kap. Ujvidék Petöfi utca 5

Egy szájharmonika vagy okarina

Schade Adám

hangszerüzletéből, Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc ut 52. — Nagy választék, olcsó árak, szolid kiszolgálás

Egy szép képkeretet ajándékoz
LERCH JÁNOS
Blondel keretek, üveg és porcellán áruk legdusabb szaküzlete Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc ut 21. Telefonszám 30—74.

Ajándékkönyvet ad a

Globus

Isönyvesbolt

Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc ut 42

Kétszer 5-5 drb mignon sütemény a

MIGNON csúszdából tulajdonos Horváth Károly Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc ut 18. Állandóan friss sütemény!

EGY PÁR GYERMEKHARISNYA vagy kesztyű az

»OLCSÓ PEREPATICS« kötött és szövött áru üzletéből II Rákóczi Ferenc ut 37.

Szép ajándékot ad **KELEMEN GÁBOR**

»UNION« csokoládéház UJVIDÉK. Horthy Miklós tér 3 ahol a legjobb minőségű friss csokoládé és keksz kapható.

Szép ajándékot ad a

»TARKA — BARKA« bolt tulajdonos: Schön Márta, kézimunka-üzlet. Ujvidék.

Speciális gyermekfelvételek

művészi kivitelben, olaj- és vízfestéssel. Esküvői és PORTRE-felvételek elsőrangú kidolgozásban **FOTO ANNY** Kossuth Lajos utca 9.

Truppel Béla

az ország legnagyobb hangszerüzlete a »Hohner« harmonikák vezérképviselése és lerakata ajándékoz! finom szájharmonikát. Ujvidék, Duna utca

Változatosan szép ajándékcsoportot ad a

»KONZU« kávé és tea szaküzlet Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc u. 2

Egy doboz legkitűnőbb desszert cukorka a **WAHL-féle »CONFISERIE«** üzletből Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc ut 72

EGY SZÉP KÖNYVET AD

MENAHEM J.

antikváriuma, Ujvidék. Vesz, elad minden nyelvű használt könyvet.

SZÉP AJÁNDÉKOT AD

»NARCIS« virágüzlet

tulajdonos Toldi Rózsi, Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc ut 25.

Egy elmés és szép játéktárgy a

»GÓLYA«

bazár játékarú és jux cikkek üzletéből

Rákóczi Ferenc ut 7

Toldi cipőkrém fogalom

Jónál is jobb. Ebből ad egy negyed tucatot a gyártó: **ELSŐ DÉLVIDÉKI VEGYÉSZETI GYÁR R. T. UJVIDÉK** Baross (Radnicska) utca 16 szám.

Fehér csomagoló papiros

kapható a Reggeli Ujság kiadóhivatalában